

Gorenjski Glas

TOREK, 11. APRILA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 29, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Ta čudoviti svet gledališč

Naslov je kratka oznaka za uspešen 53. Teden slovenske drame, ki se je v petek zaključil s slovesno podelitvijo festivalskih nagrad. Zelo raznolik spored, dober obisk in svetla prihodnost slovenske dramske besede.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Podvanjstih dneh se je v petek zaključil osrednji festival uprizoritev, nastalih po slovenskih dramskih besedilih. Obiskovalci in obiskovalke so si lahko ogledali sedem predstav v tekmovalnem in pet v spremljevalnem programu ter še dvanajst dogodkov bogatega dodatnega programa. »Letošnji festival nam je uspelo še dodatno nadgraditi. Ponosen sem, da so bile vse predstave odigrane v Kranju, prav tako pa smo izpeljali dobro zastavljen in dobro obiskan dodatni program,« je s festivalom zadovoljen direktor

Prešernovega gledališča Jure Novak, slavnostna govornica, ministrica za kulturo Asta Vrečko, pa je poudarila nacionalni pomen Teda slovenske drame, zato ga je ministrstvo za kulturo letos tudi izdatneje podprlo, temu pa se zavezuje tudi v prihodnje.

Osrednji dogodek večera je bila podelitev festivalskih nagrad. Letošnja Grumova nagrajenka za najboljše izvorno dramsko besedilo je Anja Novak - Anjuta za besedilo Tekst telesa, nagrado za mlado dramatičarko pa je prejela Manca Lipoglavšek za besedilo Zamrzovanje. Grün-Filipičevo priznanje

za dosežke v dramaturgiji je prejela Mojca Kreft.

Najboljša predstava festivala po mnenju žirije je Žene v testu režiserke Žive Bizovičar v izvedbi SNG Drama Ljubljana, občinstvo pa je najboljše ocenilo predstavo Usedline Mestnega gledališča ljubljanskega v režiji Žige Divjaka, ki je prejela še posebno nagrado po presoji žirije. Igralski nagradi sta prejela Zvezdana Mlakar in Gregor Zorc za vloge v predstavah Žene v testu in Pravljice našega otroštva v režiji Jerneja Lorencija (Prešernovo gledališče in SNG Nova Gorica).

► 12. stran



Za enkratni zaključek festivala so poskrbeli nagrajenke in nagrajenci ter njihovi gledališki kolegi in kolegice, čarobnost pa je dogodku dodajala skupina Gugutke. / Foto: Tina Dokl

Vendarle konec smradu z deponije

Potem ko so Jeseničani zadnja leta opozarjali na neznosen smrad, ki se je širil z deponije Mala Mežakla, naj bi bilo zdaj težav vendarle konec. Tako župan Peter Bohinec kot direktor komunalnega podjetja Jeko Uroš Bučar zagotavljata: »Letos smradu ne bi smelo biti!«

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Podjetje Ekogor, ki je na deponiji Mala Mežakla vrsto let kopičilo lahko frakcijo, je z občinske parcele odstranilo vse nakopičene bale, ki so bile tudi glavni izvor smradu. Kot sta na ogledu deponije zagotovila tako jeseniški župan Peter Bohinec kot direktor javnega komunalnega podjetja Jeko Uroš Bučar, letos Jeseničanom z deponije ne bi smelo več smrdeti.

Domačinka Nevenka Rajhman nam je potrdila: »Letos res še ni smrdelo.«

► 5. stran



Prejšnji teden so pripravili dan odprtih vrat deponije Mala Mežakla. / Foto: Nik Bertoncelj

Tečajnike odnesel snežni plaz

► 16. stran

Prilogi:

LOČANKA deželne novice

ODKUP MESNATIH, DEBELIH IN ČRNIH KRAV!

(02) 790 15 60, 031 733 637

Odkup celotnih govejih čred na gospodarstvu.

PLAČILO TAKOJ!

ODKUP KRAV do 4,10 € + davek (bio + 0,20 €)

Povečano povpraševanje po **BIO KRAVAH (do 0,20 €)**

AKTUALNO - prodaja **MALIH BIKOV 200-300 kg**

Aktualne dnevne cene:

BIKI do 4,65 € + davek
TELICE do 4,50 € + davek

Tedenska prodaja **MALIH TELIČK; cca 200-250 kg!**

Kogler Franc A., d.o.o. Parmova ulica 53, SI-1000 Ljubljana

Zagotovljeno plačilo v dveh dneh na vaš bančni račun.

AKTUALNO

Mobilna pisarna evropskega poslanca

Evropski poslanec Matjaž Nemeč je z mobilno pisarno za en dan obiskal Jesenice. »Skušal bom biti glas Jesenic tako v Bruslju kot v Ljubljani,« je zagotovil.

2

GORENJSKA

V Besnici tik pred uspehom

V Mestni občini Kranj napovedujejo, da je 21. april presečni datum, ko bodo iz osnutka sprememb občinskega prostorskega načrta izločili neustrezne pobude.

6

ZANIMIVOSTI

Sem za atraktivne, vendar varne proge

Dolgoletni trener alpskega smučanja Jani Hladnik iz Tržiča je od lanskega julija direktor v moškem delu svetovnega pokala v alpskem smučanju pri zvezi FIS.

8

KMETIJSTVO

Najdražji je bil Bornov hlod

Na dražbi vrednejšega lesa v Slovenj Gradcu je najvišjo ceno dosegel hlod gorskega javorja iz Bornovih gozdov. Kupec je zanj odštel 23.487 evrov.

15

VREME

Danes in jutri bo zmerno do pretežno oblačno. V četrtek bo oblačno in deževno, ohladilo se bo.



5/15 °C

jutri: pretežno oblačno



9 770352 666018

KOTICEK ZA NAROČNIKE

Komedijska legendarnega Gojmirja Lešnjaka - Gojca ponovno na Gorenjskem

Kulturno društvo Predoslje in zavod za kulturne dejavnosti Smejmo se lepo vabita na glasbeno komedijo Moj živòt je ROKentROL. Glasbeno-scenski dogodek Gojmirja Lešnjaka - Gojca, Jaše Jamnika in skupine izvrstnih glasbenikov d'Dohtars, namenjen vsem, ki razmišljate po svoje, bo na ogled in v posluš v nedeljo, 16. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu Predoslje. Vstopnice so na voljo v spletni prodajalni in na prodajnih mestih Mojekarte.si, najdete jih tudi v Kavarni Nostalgijska v Predosljah. Več informacij: www.smejmo.se.



Foto: Goran Kovar

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za ogled predstave v Predosljah. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kdo sta avtorja in režiserja glasbene komedije Moj živòt je ROKentROL? Odgovore pošljite do četrтка, 13. aprila, na koticek@g-glas.si.

Poroke

Pomlad je čas porok in naše naročnike in bralce smo povabili, da nam napišejo mnenje o tej temi. Dva sestavka smo že prejeli in danes objavljamo prvega, ki ga je poslala Ani Klemenčič iz Kranja.

Menim, da se mladi želijo vezati in da je porok spet več (v času covida je namreč marsikatera bila predstavljena ali pa je celo odpadla). Poroka – in to po možnosti sanjska – je plan A. Vse ostalo je plan B. Ampak



ne gre spregledati nekaj pomembnih dejstev: resnično je to postal kar drag dogodek, in ker vsi nimajo veliko denarja (prihrankov), se marsikdo raje odloči za skupno življenje, denar pa raje porabi za potovanja, skupno streho nad glavo ipd.

Vsi smo pod vplivom ameriških filmskih uspešnic na to temo in lepo je, če se ljubezen lahko tako proslavi. Poroka je praznik ljubezni, ne le za mladoporočence, ampak tudi vse svate, ki jih poveže in spomni na te izjemne trenutke. Praznovanja vseh vrst povezujejo in so lepilo sorodstva, prijateljev, skupnosti. Poroka kadarkoli, tudi v zrelih letih, je en krasen dogodek in je lepo, da se proslavi, kakor paru ustreza. Poroka sama po sebi ni garancija, da bo par ostal dlje skupaj, je pa vse skupaj namenjeno tudi temu, da par ne vrže ob prvem sporu puške v koruzo in se razide. Poleg poroke so tudi ločitve drage. Dejstvo pa je, da se je treba naučiti živeti skupaj, se naučiti komunicirati, se znati pripraviti, skupaj veseliti in zabavati ... Doživljati vzpone in padce v dvoje, kar se vse da, če je medsebojno spoštovanje, zaupanje in se iz zakona ne odide, kar je sicer najlažje, ni pa rečeno, da najboljše. Zato je treba prej dobro premisliti, s kom se poročiš, in se, ko si poročen, potruditi, da zakon ne razpade.

Še vedno je čas, da tudi vi pošljete svoje razmišljanje o porokah na koticek@g-glas.si ali na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj. Veseli bomo vašega odziva.

Prevzem računa obvezen

Sistem, ki je bil v veljavi med letoma 2016 in 2022, se vrne 18. aprila.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Ljubljana – Minuli mesec sprejeta novela Zakona o davčnem potrjevanju računov ponovno uvaja obvezno izročanje računa za kupljeno blago oziroma opravljeno storitev, ukinjeno lani januarja. Davčni zavezanci so tako v zadnjem letu račun morali izdati, odločitev, ali ga vzamejo ali ne, pa je bila v rokah kupcev.

Upad izdanih računov

Sprememba je namenjena obvladovanju sive ekonomije in varovanju pravic, ki jih ima kupec – brez izdane računa namreč ni seznanjen s tem, kaj vse mu je bilo zaračunano, prav tako pa ne more uveljavljati reklamacije ali garancije, pojasnjujejo na ministrstvu za finance. Glede prvega razloga pa: število potrjenih računov v letu 2022 se je v primerjavi z letom 2019, ki je bilo izbrano zaradi vmesnega obdobja epidemije, zmanjšalo bolj, kot se je zmanjšalo število zavezancev, ki davčno potrjujejo račune. »Posebej znaten je upad izdanih računov v nekaterih dejavnostih, kritičnih z vidika sive ekonomije.« Največji upad ugotavljajo v gradbeništvu – v tej dejavnosti je bilo lansko število davčno potrjenih računov za 33,3 odstotka manjše kot leta 2019,



Račun kupca seznanja, kaj je plačal, in mu daje možnost reklamacije ali uveljavljanja garancije, pojasnjujejo na ministrstvu za finance. / Foto: arhiv Gorenjskega glasa

sledijo osebne storitve (frizerstvo, kozmetika in pedikura) z 21,6-odstotnim upadom, vzdrževanje in popravila motornih vozil z 18,7-od-

Za kupca, ki računa ne prevzame, globa znaša štirideset evrov.

stotnim zmanjšanjem števila, trgovina na drobno v cvetličarnah z 18-odstotnim in gostinstvo s 17-odstotnim; gledano le strežbo pijaa pa je bil padec 25-odstoten, so poudarili na ministrstvu.

Vseh davčno potrjenih računov je bilo lani po podatkih finančne uprave nekaj več kot 900 milijonov, kar je 8,9 odstotka manj kot v letu 2019, število davčnih zavezancev pa je bilo v primerjavi s tem letom nižje za 1,6 odstotka.

Kakšne so globe

Za podjetnike in pravne osebe, ki kršijo zakonska določila, je predvidena globa v razponu od 800 (za odgovorno osebo) do 75 tisoč evrov, za kupca, ki računa ne prevzame, pa znaša 40

evrov. Na ministrstvu poudarjajo, da je ta namenjena predvsem ozaveščanju, da je račun treba vzeti. Ob tem so navedli, da doslej ni bila nikoli izdana. »Finančna uprava je namreč v odkritih primerih izrekala le ustna opozorila.«

Spodbujajo tudi k izdaji računov v elektronski obliki (po elektronski pošti, aplikacijah in podobno), saj imajo povsem enako veljavo kot fizični, hkrati pa z elektronsko izročeni računi prispevamo k varstvu okolja, so še pojasnili.

Mobilna pisarna evropskega poslanca

Evropski poslanec Matjaž Nemeč je z mobilno pisarno za en dan obiskal Jesenice. »Skušal bom biti glas Jesenic tako v Bruslju kot v Ljubljani,« je zagotovil.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Jesenice je prejšnji četrtek obiskal evropski poslanec Matjaž Nemeč. S svojo ekipo se je najprej ustavil na Občini Jesenice, nato si je ogledal Športno dvorano Podmežakla, območje Stare Save in podjetje KOV, popoldne pa je bil v okviru mobilne pisarne, ki so jo uredili v prostorih TIC Jesenice, na voljo občanom. Na koncu je sledil še obisk z Jesenicami pobratene občine Šentjakob v Rožu in njihovega župana Guntrama Perdacherja.

Kot je povedal Nemeč, je kot evropski poslanec z velikim veseljem prisoten tudi v lokalnih skupnostih. Kar nekaj podobnih obiskov je že opravil, s pomočjo mobilne pisarne pa želi prisluhniti ljudem in iz prve roke slišati, kakšne so

njihove želje, potrebe, težave ... Jesenice, kjer ga je sprejel župan in strankar-

velik potencial. »Na Jesenice se vrača mlada, pogonska, pozitivna energija,« je zagotovil.



Evropski poslanec Matjaž Nemeč je bil v okviru mobilne pisarne, ki so jo uredili v prostorih TIC Jesenice, na voljo občanom. / Foto: Nik Bertonec

ski kolega SD ter dolgotelni prijatelj Peter Bohinec, imajo po njegovih besedah

ja,« je dejal Nemeč in dodal, da obisk pomeni ponujeno roko sodelovanja pri

projektih na področju športa, kulture, infrastrukture. »Skušal bom biti glas Jesenic tako v Bruslju kot v Ljubljani,« je zagotovil.

Jeseniški župan je poslancu predstavil izzive, ki čakajo Jesenice v prihodnje, med investicijami,

»Tudi Jesenice so del velike evropske družine,« je dejal župan Peter Bohinec.

pri katerih računajo tudi na evropska sredstva, pa je poudaril zlasti področje oskrbe z vodo oziroma zagotavljanje čiste pitne vode z investicijo v zajetje Peričnik.

»Veseli smo, da bomo imeli pomoč pri pridobivanju evropskih sredstev in dodaten glas v Evropi,« je dejal Bohinec.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VIDA ROBIČ iz Gozda - Martuljka.

Prvi stik z delodajalcem

Višja strokovna šola za gostinstvo, velnes in turizem Bled je tudi letos organizirala Petzvezdični karierni dan, kjer so se delodajalci srečali s študenti. Ti so predstavili tudi rezultate ankete glede kadrovskega pomanjkanja v gostinstvu, ki so jo izvedli v okviru projektne naloge Elita.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Kot je pojasnila Darija Cvikl, mentorica študentov prvega letnika programa gostinstvo in turizem, ki so pripravili Karierni dan, je njegov namen, da se študenti spoznajo s svojim bodočimi delodajalci, kjer bodo opravili obvezno prakso, ki traja kar štiristo ur. »Študenti na tem dogodku prvič strukturirano opravijo karierne razgovore z delodajalci. Med njimi se tako stkejo vezi, ki lahko vodijo do zaposlitve,« je dejala.

Glavni razlog: prenizka plača

Dogodek so vsebinsko obarvali s predstavitvijo izsledkov projektne naloge Elita, v okviru katere so opravili anketo, s katero so študentje želeli priti do vzrokov za to, da je povpraševanje po kadrih za delo v gostinstvu in turizmu večje od ponudbe. »Rešilo jo je več kot tisoč slovenskih anketirancev,« je povedal študent Jernej Tičar z Jezerskega, ob tem pa strnil ugotovitve: »Kar 66 odstotkov je odgovorilo, da je glavni razlog prenizka plača, poleg tega jih odvrča neurejen, tudi deseturni in celo daljši delovnik, veliko dogovorov se je nanašalo tudi na problem neetičnega vedenja gostov.«

Študentom se je predstavilo trideset delodajalcev iz lokalnega in tudi širšega okolja, kar dokazuje, da je interes delodajalcev po zaposlitvi diplomantov blejske šole velik. »V prvem letniku programa gostinstva, turizma



Študenti so z delodajalci opravili karierne razgovore. / Foto: Maša Likosar

in velnesa imamo 150 študentov, kar je pravzaprav polovica manj kot pred desetletjem, kar dolgoročno z vidika domačega kadra ni trajnostno. Se pa na drugi strani povečuje vpis tujih študentov,« je opozorila Cviklova.

Študenta prvega letnika Gašperja Klinarja iz Žirovnice je med kariernim razgo-

»Odločil se bom za delodajalca, ki bo ponudil ugodne delovne razmere.«

vorom z delodajalci zanimalo predvsem plačilo, kakšne kompetence so potrebne in kaj se bo naučil. »Odločil se bom za delodajalca, ki bo ponudil ugodne delovne

razmere,« je povedal. Andraž Trobcu iz Polhovega Gradca pa je bila pri izbiri delodajalca pomembna tudi bližina doma z lokacijo dela.

Kriza s kadri

Dogodka se je udeležila tudi generalna direktorica Direktorata za turizem Dubravka Kalin, ki je med drugim poudarila nujnost doseganja visoke kakovosti storitev v turizmu in spoštovanja poklica. »Zavedamo se, da je trenutno velika kriza s kadri, ne le v turizmu, ampak na ministru ugotavljamo, da v vseh panogah. V gostinstvu in turizmu je sicer trenutno zaposlenih okoli šest odstotkov našega aktivnega prebivalstva, kar je spodbudno, a navade, zaposleni in gostje so se spremenili, kar v turizmu

terja ogromno prilagoditev. Zato se kaže vedno večja potreba po dobrih in kvalitetnih pogojih dela, od tod tudi izhaja pomanjkanje delovne sile, saj se morajo ekipe krepiti, če želijo zagotavljati ustrezne pogoje,« je med drugim dejala Kalinova.

Študentje omenjene šole so v sredo v parku šole na Bledu odprli tudi razstavo, povezano z zgodbami prezrtih delavcev v turizmu, ki je vezana na projekt Vzemi si čas za nas. Razstava je zaključek solidarnostnega projekta, s katerim tri šole, poleg blejske še Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor ter Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, že tretje leto promovirajo poklice v turizmu. Na ogled bo do 12. aprila.

Zaživeli stari novi prostori

Zavod za turizem Preddvor se je konec marca preselil v stare nove prostore.

ALENKA BRUN

Preddvor – Zavod za turizem Preddvor se je preselil na novo staro lokacijo, v nekdanjo poslovalnico TD Preddvor na Goričici. Hiška je namreč pred časom dobila novo podobo, s pomočjo evropskih sredstev so jo energetsko prenovili. Preddvor je s tem pridobil simpatičen turistično-informativni center, kar je bil tudi prvotni namen objekta. Ta je namreč zadnja leta sameval, zgradili pa so ga domačini še v času, ko je bil preddvorski turizem v razcvetu.



Na Goričici je sedaj sedež Zavoda za turizem Preddvor s turistično-informativnim centrom, privlačna pa je tudi notranjost prenovljene hiške. / Foto: Alenka Brun

K

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ



Gledališče je, ki širi obzorja

Ni bilo plapolajočih zastav kot na športnih dogodkih ali zborovanjih v tak ali drugačen namen, morda protestih. Bili pa so dolgi in iskreni aplavzi nagrajenkam in nagrajencem ter v dneh od 27. marca do 7. aprila po vsaki predstavi gledališkimi ustvarjalci in po koncertnem večeru glasbenikom, ki smo jih v Kranju spremljali v okviru bogatega programa letošnjega 53. Tedna slovenske drame. Prav tako ni bilo velikih množic, bile pa so polne dvorane oziroma posebni prostori, v katerih so prav tako potekale predstave. Več kot polovica uprizoritev in drugih festivalskih dogodkov, namenjenih širši javnosti, je bila razprodana. Dober obisk pomeni, da festival uživa zaupanje ne le Kranjčanov, ampak tudi širše Gorenjske, je prepričan direktor Prešernovega gledališča Jure Novak, ki hkrati poudarja, da je k temu pripomoglo tudi to, da so bile prav vse predstave letošnjega programa izvedene v Kranju.

Druga posebnost tokratnega Tedna je bil vsekakor zanimiv nabor predstav, ki jih je v tekmovalni in spremljevalni program izbral selektor Rok Bozovičar. Poleg drugih kvalitet, ki predstave običajno uvrščajo na festivale, je bila ena od značilnosti izbora tudi izjemna raznolikost uprizoritvenih praks. Iz predstave v predstavo je občinstvo presenečal svež in duhovit gledališki jezik, naj

gre za sicer klasične predstave na gledališkem odru, a s precej nenavadnimi postavitvami, pa morda drugačno uprizorjanje slovenskih ljudskih pesmi, ali na primer performativni esej na temo spolnosti in neke vrste duhoviti »dokumentarec« o gradnji tunela iz Čeških Budjevic do Kopra na ogled v za to idealnih rojih pod Kranjem. V gledališču prihajajo vedno nove zgodbe, osebne in tiste, ki jih piše družba, velike in male, skoraj nepomembne, a včasih tako realne v aktualnem prostoru in času.

Uprizoritve so pozornemu obiskovalcu omogočale različne interpretacije videnege, slišanege, predstavljenege, čutenega, predvsem pa so občinstvu odprtega duha dodatno razširjale obzorja, ki jih odpira sodobno gledališče. Morda se niti ne zavedamo, kakšna priložnost za Kranj je vsakoletni Teden slovenske drame, ko najboljša aktualna gledališka produkcija iz vse države pride tako rekoč na dom. Če vsa leta razveseljuje organizacijska zagnanost ekipe Prešernovega gledališča pri negovanju dolgoletne festivalске tradicije, smo letošnji obiskovalci lahko dodatno začutili, da gre zgodba v pravo smer.

»Bi kupili iluzijo?« se je začel in končal presunljiv glasbeno-gledališki dogodek v eni izmed zelo drugačnih uprizoritev na letošnjem festivalu. Jaz vem odgovor. Pa vi?

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

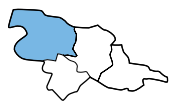
FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,20 EUR, petek 2,50 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.



Logistka leta je Nataša Pogačnik iz podjetja SIGR

Jesenice – Direktorica jeseniške logistične družbe SIGR Nataša Pogačnik je prejela nagrado Slovenskega logističnega združenja za inovativni pristop in izjemne dosežke ter se okitila z nazivom logistka leta 2022. Pogačnikova je leta 2018 postala izvršna direktorica podjetja SIGR in takrat poudarila, da je njeno poslanstvo ustvarjati rast in konkurenčen razvoj podjetja. Pri tem daje velik poudarek razvoju zaposlenih in uvajanju novih, inovativnih produktov za stranke. Podjetje je zavezano zeleni prihodnosti in kar 15 odstotkov voznega parka v Sloveniji predstavljajo LNG – vozila na zemeljski plin.

Dan za spremembe

Radovljica – Tudi Ljudska univerza Radovljica se pridružuje Dnevu za spremembe, ki ga prihodnji teden organizira Slovenska filantropija, letos pod naslovom Za (č)utimo dobro. V sredo tako od 10. do 12. ure vabijo v svetovalnico za starejše Nitka, ki deluje v prostorih Ljudske univerze. Upokojeni socialni delavki prostovoljki bosta svetovali o možnih storitvah za starejše. V petek, 14. aprila, pa bo ob 17. uri v čebelarstvu centru v Lescah diplomirana medicinska sestra Bernarda Poklukar Novak predstavila, kaj vse zajema nega na domu. Praktično bo pokazala, kako na primer obrniti bolnika v postelji, zamenjati posteljno perilo, umiti lasišče nepokretnemu ali sedecu na invalidskem vozičku.

Majhna žival, velike težave

V Sloveniji je najpogostejša nalezljiva bolezen, ki jo prenašajo klopi, lymska borelijoza, druga najpogostejša bolezen, proti kateri pa se lahko zaščitimo s cepljenjem, je klopni meningoencefalitis (KME).

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – »Lani je bilo v Sloveniji 4007 prijav okužb z lymsko borelijozo, zbolelo je 2209 žensk in 1798 moških. Najvišje prijavne stopnje so bile v goriški statistični regiji, sledili sta Gorenjska in Koroška. Najvišja incidenca je bila pri predšolskih otrocih ter pri odraslih med 45. in 74. letom starosti. Tveganje za okužbo je največje od februarja do novembra,« je povedala Kristina Orožen, dr. med., spec. za javno zdravje, iz kranjske območne enote za nalezljive bolezni Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Na Gorenjskem, kot je pojasnila, je bilo prijav lymske borelijoze v lanskem letu 831. »Med upravnimi enotami (UE) je bila najvišja prijavna stopnja zabeležena v UE Jesenice, najnižja pa v UE Tržič. Med gorenjskimi občinami je bila najvišja v občini Radovljica, najnižja pa v občini Tržič.«

Lani na Gorenjskem šestindvajset prijav KME

Druga najpogostejša bolezen, ki jo v Sloveniji prenašajo klopi, je klopni meningoencefalitis. »V zadnjih desetih letih je bilo v Sloveniji v povprečju 250 prijav KME letno, lani je bilo v Sloveniji 126 prijav, zbolelo je 59 žensk in 67 moških. Največ obolelih je bilo v primorsko-notranjski



Za zaščito pred klopi se v naravo odpravimo v svetlih oblačilih z dolgimi rokavi, odkrite dele telesa premažemo s snovmi, ki odganjajo mrčes (repelenti). Po vrnitvi oblačila operemo in opravimo temeljit pregled telesa. / Foto: Gorazd Kavčič

statistični regiji, sledita Koroška in Gorenjska. Najvišje prijavne stopnje smo beležili pri osebah, starejših od 55 let.«

Na Gorenjskem so lani zabeležili 26 prijav KME.

kjer smo v lanskem letu imeli drugo najvišjo prijavno stopnjo. Še višja je bila v občini Jezersko, kjer pa je zaradi majhnega števila prebivalcev podatek manj poveden. V sedmih gorenj-

Če pri pregledu telesa opazimo klopa, ga čim prej previdno odstranimo. Klopa primemo s koničasto pinceto čim bližje koži in ga z enakomernim gibom izvlečemo. Če deli klopa ostanejo v koži, tudi te čim prej odstranimo. Za odstranjevanje klopov ne uporabljamo olja, krem, petroleja ali drugih mazil.

»Največ na območju UE Tržič, najmanj pa v UE Kranj. Med občinami prednjači občina Gorenja vas - Poljane,

skih občinah lani ni bilo prijavljenih okužb s KME (Cerklje, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor, Šenčur,

Žiri in Žirovnica),« je pojasnila sogovornica.

Cepljenje proti KME

V Sloveniji je cepljenje proti KME obvezno le za tiste, ki so okužbi izpostavljeni pri delu, npr. gozdarji in lovci, ali pri praktičnem pouku, priporočajo pa ga vsem osebam od enega leta starosti naprej. »Cepljenje poteka v ambulantah za cepljenje na vseh območnih enotah NIJZ in pri izbranih zdravnikih. Cepivo je zelo učinkovito in varno. Neželeni učinki so večinoma blagi in prehodni.« Za zaščito pred KME, kot pojasni Kristina Orožen, so potrebni trije odmerki

cepiva proti KME (osnovno cepljenje), in sicer drugi odmerek od enega do tri mesece po prvem in tretji odmerek od pet do dvanajst mesecev po drugem. »Zaščita se vzpostavi približno 14 dni po drugem odmerku. Zaradi postopnega upadanja zaščite po osnovnem cepljenju so potrebni pozitivitveni odmerki, prvi po treh letih, naslednji pa na pet let. Zaradi slabšega imunskega odziva so pri osebah, starejših od 60 let, priporočljivi pozitivitveni odmerki na tri leta. Ker se približujemo toplemu delu leta, ko so klopi aktivni, se lahko uporabi t. i. pospešena shema cepljenja.«

V Sloveniji je od leta 2019 v program cepljenja uvede-

Delež cepljenih proti KME je v Sloveniji nizek. Glede na poročila o izvajanju cepljenja ocenjujejo, da se redno cepi le okrog sedem odstotkov prebivalstva.

no cepljenje proti KME za otroke, ki v tekočem letu dopolnijo eno leto starosti, in odrasle, ki dopolnijo 49 let, ter za t. i. zamudnike. »Zamudniki so otroci, rojeni v letu 2016 ali kasneje, in tisti odrasli, ki so dopolnili 49 let v letu 2019 ali kasneje. Ta cepljenja krije obvezno zdravstveno zavarovanje,« je še pojasnila Kristina Orožen.

Vse več nedovoljenega kampiranja

Župani občin Zgornje Gorenjske so na svoji četrti koordinaciji na Bledu razpravljali o vse večji težavi nedovoljenega kampiranja in parkiranja. Ob tem bodo predlagali spremembo zakona o javnem redu in miru z dvigom višine kazni.

MAŠA LIKOSAR

Bled – V turističnih krajih postajata nedovoljeno parkiranje in prenočevanja na javnih in zasebnih površinah po besedah vodje medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica Gregorja Jarkoviča kljub ostrejšemu nadzoru vedno večja težava. »Globe, ki jih trenutno lahko izrekamo, nimajo odvračalnega učinka, saj so praktično nižje od cene prenočevanja v kampih,« je dodal. Zakon o varstvu javnega reda in miru namreč določa, da se tisti, ki kampira na javnem kraju, ki za to ni določen, ali na zasebnem prostoru brez

soglasja lastnika, kaznuje z globo v višini nekaj več kot 80 evrov. V primeru plačila v osmih dneh pa kazen znaša polovico, torej 40 evrov. Ob tem pozivajo lokalne oblasti, naj podajo pobudo za spremembo zakonodaje, ki bo z dvigom višine kazni jasno nakazovala, da tovrstno odklonsko ravnanje ni sprejemljivo.

Kot je še povedla, so različne nedovoljene lokacije vse bolj obiskane in priljubljene. »Najdemo jih praktično vsepovsod, v Triglavskem narodnem parku, ob vodotokih, v gozdovih, na javnih parkirnih površinah, ne nazadnje tudi na zasebnih površinah,« je dejal. Njihovo delo sicer ni usmerjeno le v

represijo, temveč tudi v obveščanje. »Pri tem sodelujemo s turističnimi ponudniki, ki jih spodbujamo, da obiskovalcem pojasnijo, na kakšen način je dovoljeno prebivati v lokalnem kraju,« je še povedal Jarkovič.

Globe nimajo odvračalnega učinka, saj so nižje od cene prenočevanja v kampih.

Vodja medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Radovljica, Škofja Loka, Medvode in Naklo Tomaž Dolar na drugi strani pravi, da na njihovem območju ni toliko nedovoljenega kampiranja in parkiranja, se je

pa vseeno povečalo od epidemije dalje. »Ob reki Savi se pojavljajo prenočevanja, na prepoved tega pa opozarja prometna signalizacija, ki je razumljiva tudi tujcem,« je povedal Dolar in dodal, da so vsaj na območju radovljiške občine kršitelji večinoma tujci.

Obraunavana problematika je pereča v vseh turističnih občinah Zgornjesavske doline, je prepričan blejski župan Anton Mežan. »Kršitelji izkoriščajo proste kotičke, ki so med drugim celo objavljeni na raznih aplikacijah in socialnih omrežjih,« je poudaril. V občini Kranjska Gora se poleg kampiranja na črno srečujejo tudi z nedovoljeno vožnjo



Gregor Jarkovič, vodja MIR občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica / Foto: Tina Dokl

v naravnem okolju. »Tudi na to težavo bomo opozorili vlado in skušali doseči spremembo zakonodaje, ki bo določala višje globe,« je povedala kranjskogorska županja Henrika Zupan. Žirovniški župan in državni svetnik Leopold Pogačar je ob robu srečanja še pojasnil,

da je zakonodaja na več področjih neuskaljena, kazni pa nesorazmerno nizke. »Ker je za to zakonodajo odgovornih več ministrstev, bomo na vlado naslovili pobudo, naj preuči in posodobi zakonodajo ter temu primerno tudi višino glob,« je na povedal.



Vendarle konec smradu z deponije

1. stran

Kot je povedal prokurist podjetja Ekogor Igor Petek, so poskrbeli za odstranitev 50 tisoč ton bal z občinske parcele, pri čemer so jih nekaj morali ponovno obdelati, ostanek pa so odložili na deponijo. Pretežni del pa so odpeljali v sežigalnice v Avstrijo, Madžarsko, nekaj tudi Hrvaško in Bosno. Tako zdaj na deponiji Mala Mežakla ni več nakopičene lahke frakcije, ki naj bi bila glavni vzrok smradu, pripeljane mešane komunalne odpadke pa obdelujejo sproti. Glede na zagotovila pristojnih tako Jeseničanom letos vendarle ne bo več smrdelo oziroma bo smradu bistveno manj; vendarle gre za deponijo in se smradu ni mogoče povsem izogniti, so poudarili na nedavnem dnevu odprtih vrat deponije.

Prostora še za tri leta

Bodo pa za komunalno morali plačevati nekaj več, jeseniški občinski svetniki bodo namreč v četrtek odločali o podražitvi obdelave mešanih komunalnih odpadkov za 17 odstotkov. Štiričlanska družina bo tako, če bodo dvig cen potrdili, na mesec plačevala slab evro več kot doslej.

Na deponijo dovažajo odpadke iz zgornjegorenjskih občin Jesenice, Radovljica,



Na Mali Mežakli sta danes dva tehnološka obrata: koncesionar Ekogor od leta 2016 v svojem objektu opravlja obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, podjetje Jeko pa upravlja deponijo nenevarnih odpadkov, na katero odlagajo tako imenovano težko frakcijo po obdelavi, kosovne, gradbene odpadke ... / Foto: Nik Bertonec



Direktor podjetja Jeko Uroš Bučar / Foto: Nik Bertonec



Prokurist podjetja Ekogor Igor Petek / Foto: Nik Bertonec

Kranjska Gora in Žirovnica, prek podjetja Publicus pa tudi iz nekaterih notranjskih.

Prostora na deponiji je še zelo malo, aktivno odlagalno polje je zapolnjeno že 90-odstotno, kar bo po ocenah zadoščalo le še za tri leta. Zato so na Jesenicah že začeli projekt ureditve novega, tretjega odlagalnega polja, na katerega naj bi odpadke začeli odlagati po letu 2025, zadoščalo pa naj bi za nadaljnjih petnajst let, je povedal

direktor javnega komunalnega podjetja Jeko Uroš Bučar.

Letos še ni smrdelo

Pa z deponije res več ne smrdi? To smo vprašali Nevenko Rajhman, ki živi na Spodnjem Plavžu tik pod deponijo in že več let v po-

Domačinka Nevenka

Rajhman pritrjuje:

»Letos res še ni smrdelo.«

seben koledar beleži dneve, ko z Male Mežakle prihaja neprijeten vonj. Kot nam je potrdila, se je stanje v zadnjem obdobju zares izboljšalo. Od decembra lani in do prejšnjega petka tako ni bilo zaznati smradu, nam je povedala.

»Torej res delajo nekaj drugače kot v preteklosti,« je dodala in navedla, da je lani v koledar zabeležila 41 dni s smradom, posebej močno je smrdelo julija. Še predlani je smrdelo 102 dneva, izhaja iz njenih zapiskov.

Kljub temu pa – glede na dolgoletne težave – Rajhmanova ostaja previdna in se sprašuje, kaj bo, ko bodo deponijo razširili s tretjim odlagalnim poljem.

Upa, da se s tem stanje ne bo spremenilo in da je neznošen smrad, ki so ga trpeli leta, vendarle v večini odpravljen.

Zaključni koncert sezone Kristalnega abonmaja

Škofja Loka – Jutri, 12. aprila, bo v Sokolskem domu v Škofji Loki potekal zaključni koncert sezone Kristalnega abonmaja 2022/2023. Na odru bodo gostili odlično mlado flavtistko, Škofjelčanko Ireno Rovtar, in godalni kvartet Bêlebend. Prireditelj se bo ob 19. uri začela s pogovorom z glasbeniki, ob 19.30 pa se bo nadaljevala s koncertom.

O prometni ureditvi Bohinjske Bistrice

Bohinjska Bistrica – Danes ob 17. uri bo v sejni sobi Kulturnega doma Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici predstavitev načrtovane prometne ureditve Bohinjske Bistrice. Kot so sporočili z bohinjske občinske uprave, je namen in cilj srečanja iskanje optimalnih rešitev za izboljšanje mobilnosti in dostopnosti, s tem pa izboljšanje kakovosti bivanja ter na dolgi rok tudi doseganje pozitivnih učinkov na zdravje in okolje.

Vatikanska florista v Preddvoru

Preddvor – Gosta pogovornega večera v preddvorskem gradu Dvor v petek, 14. aprila, ob 20. uri bosta Sabina Šegula in Peter Ribič, priznana florista, ki že od leta 2011 za božič in veliko noč krasita baziliko sv. Petra v Vatikanu ter balkon, s katerega papež podeli blagoslov mestu in svetu. V pogovoru z Ivko Sodnik bosta razkrila podrobnosti o svojem delu.

Med narcise

Na Jesenicah bodo tudi letos v maju organizirali avtobusne prevoze v Planino pod Golico, ki pa bodo plačljivi.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Občina Jesenice že nekaj let v maju, ko zacvetijo narcise, organizira avtobusne prevoze v vasi pod Golico. Letos pa so se odločili za nekaj sprememb. Tako bodo avtobusi vozili le v Planino pod Golico, in sicer neprestano, v času med 7. in 19. uro. Vožnja ne bo brezplačna, za vozovnico bo treba plačati pet evrov, bo pa vključevala vožnjo v obe smeri. Avtobus bo ustavljal na postajah Jesenice občina, Železniška postaja, Zdravstveni dom in Planina pod Golico. Predvideni datumi zapore Ceste na Golico pri odcepu za Ulico Staneta Bokala so 13. in 14. maja, 20. in 21. maja ter 27. in 28. maja.

Novost bo tudi ta, da letos avtobusi ne bodo vozili v Javorniški Rovt, z

avtomobilom se bo mogoče pripeljati do Doma Pristava, ne pa tudi do Križevca, saj bo gozdna cesta v Javorniškem Rovtu, ki vodi proti Križevcu, zaprta v prej omenjenih dneh.

Parkirišča za obiskovalce z avtomobili bodo brezplačna in urejena pred stavbo Občine Jesenice ter na Skladišni ulici od Lidla v smeri Hidrie Rotomatike, kjer bo vožnja urejena enosmerno in bo možnost parkiranja ob cesti.

Za zaporo ceste in organiziran javni prevoz so se na Jesenicah odločili zaradi velikega števila obiskovalcev, ki za majhen kraj in neokrnjeno naravo nad njim predstavljajo veliko obremenitev. Parkirišč v Planini pod Golico namreč ni dovolj, prav tako pa želijo razvijati zeleni turizem.

Čas za spremembo?

Pridruži se ekipi Iskra Mehanizmov in skupaj z nami zri v prihodnost.

IM

Koga iščemo?

- skladiščnike,
- tehnologe v stiskalnicah in plastikarni,
- CNC operaterje,
- orodjarje,
- vzdrževalce.



Za več informacij in prijavo nam piši na kadri@iskra-mehanizmi.si.

Dobrodošel(a).



Potrebujejo večjo plezalno steno

Dobrodelni dogodek za dograditev plezalne stene v Osnovni šoli Železniki je naletel na dober odziv. Do minulega četrтка so zbrali dobrih štiri tisoč evrov, zbiralna akcija pa se nadaljuje.

ANA ŠUBIC

Železniki – V želji pospešiti zbiranje prispevkov za dograditev plezalne stene v šolski telovadnici so minulo sredo v Železnikih pripravili dobrodelni dogodek s predstavitev uspešne in bogate zgodovine športnega plezanja v Selški dolini in okoliških krajih. Dogodek je v sodelovanju z Osnovno šolo (OŠ) Železniki priredila iniciativa plezalcev Selške doline na čelu s trenerjem in nekdanjim selektorjem članske reprezentance v športnem plezanju, sicer pa učiteljem športa Alešem Jensterlom. Kot je pojasnil,

se je v sklopu dobrodelne akcije do vključno četrтка na transakcijski račun OŠ Železniki nateklo dobrih štiri tisoč evrov. V glavnem so jih prispevali občani, plezalci in starši učencev. Nadejajo se tudi donacij podjetij, kjer pa je postopek daljši in jih tako pričakujejo do konca aprila. Prvo donacijsko pogodbo s podjetjem so sicer že podpisali.

Zbiralna akcija se nadaljuje, saj poleg 15 tisoč evrov, ki jih je za plezalno steno že zagotovila Občina Železniki v participativnem proračunu, za kakovostno dograditev potrebujejo približno še enkrat toliko denarja.

Prispevek je še vedno mogoče nakazati na transakcijski račun Osnovne šole Železniki (Otoki 13, 4228 Železniki): SI56 0134 6603 0688 178, sklic: SI00 2-0006040, namen: Donacija plezalna stena. Kot smo že poročali, se je potreba po dodatnih plezalnih površinah pokazala, ko so plezalci zaradi gradnje zadrževalnika vode izgubili naravno plezališče pod Sušo, ki ni bilo izjemnega pomena le za lokalno plezalno sceno, temveč tudi širše, saj so se na njem urili tudi nekateri najuspešnejši slovenski športni plezalci.

Sredin dobrodelni dogodek se je začel v telovadnici,



Plezalna stena v šolski telovadnici je bila opremljena za začetnike, zato jo želijo dograditi. / Foto: Gorazd Kavčič



Nekdanji vrhunski športni plezalki Maja Štremfelj (prej Vidmar) in Natalija Gros Kunaver / Foto: Gorazd Kavčič



Trener športnega plezanja Aleš Jensterle in ravnatelj Osnovne šole Železniki Franc Rant / Foto: Gorazd Kavčič

kjer so otroci na plezalni steni pokazali svoje spretnosti. Interes za plezanje je velik, saj ga pod vodstvom Jensterla redno obiskuje kar štirideset učencev. Kot je pojasnil, je bila stena opremljena za začetnike, zato boljši plezalci pogrešajo več oprimkov in bolj razgibano steno, zaradi česar jo želijo dograditi. Učence sta pri vadbi poleg Aleša Jensterla vodila še njegov brat Franci Jensterle s partnerico Sabino Sovinc, ki veljata za vrhunska športna plezalca v težavnostnem plezanju v skali. Vadbo učencev

je s komentarji pospremila nekdanja varovanka Aleša Jensterla, nekoč vrhunska športna plezalka Natalija Gros Kunaver, ki je veliko trenirala v plezališču pod Sušo. »Takšna plezališča so zelo dobrodošla za lokalno skupnost. Plezalci, ki so prerasli steno v tej telovadnici, bi v toplih dneh lahko vadili pod Sušo. Ker to ni več mogoče, je dograditev te stene še toliko bolj pomembna,« je poudarila Gros Kunaverjeva, ki je obljubila, da bo po zaključku projekta in dograditvi stene tudi sama splezala po njej. Povabilu na dogodek se je odzvala še ena nekdanja vrhunska plezalka, Maja Štremfelj (prej Vidmar).

Na drugem delu dogodka v kulturnem domu v Železnikih so si obiskovalci ogledali nagrajeni film o plezanju Grosove z naslovom Magnezij in čokolada. Soustvarjalec lokalne plezalne scene Jernej Hudolin pa je spregovoril o začetkih prostega športnega plezanja na Selškem in pomenu plezališča pod Sušo, ki je s težkimi smermi prispevalo k uspehom športnih plezalcev Selške doline in Škofje Loke z okolico.

V Besnici tik pred uspehom

V Mestni občini Kranj napovedujejo, da je 21. april presečni datum, ko bodo iz osnutka sprememb občinskega prostorskega načrta izločili neustrezne pobude, tako tudi Snežno dvorano v Besnici.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) je civilni iniciativi Varuhi okolja Besnica, ki nasprotuje pobudi za spremembo namembnosti pretežno gozdnih zemljišč na območju Besnice v površine za šport in rekreacijo, kar bi dopustilo gradnjo Snežne dvorane pod Joštom, sporočila, da do 21. aprila pričakujejo še zadnje strokovne dokumente, ki so zahtevane podlage za osnutek sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (OPN). »To bo tudi neki presečni datum, ko bo MOK pripravila osnutek OPN-4 in iz njega izločila neustrezne pobude. Glede na to, da se je večina lastnikov v dopisu civilne iniciative s podpisami opredelila proti predlagani pobudi sprememb namembnosti zemljišč na območju Besnice, bo MOK primorana umakniti pobudo

privatnih pobudnikov iz osnutka OPN-4 kot neustrezno, saj niso dosegli zahtevanih pogojev za nadaljnjo obravnavo,« so pojasnili na MOK.

»Po dobrem mesecu dni od prvega sestanka in srečanja z nevarnostjo, da se dolina v Zgornji Besnici spremeni v nekaj, kar bi obžalovale naslednje generacije, nam je

Javna predstavitev načrtovanih posegov na Orehku v sklopu nadgradnje železniške proge Ljubljana–Kranj/Naklo bo za krajanje Orehka potekala jutri ob 17. uri v sejni sobi 15 Mestne občine Kranj.

prav zaradi vseh nas, ki smo verjeli in branili temelje kulturne dediščine, lokalnega prebivalstva, tradicije ter neokrnjene narave, končno uspelo. Pot ni bila lahka za nobenega od nas, a na to, kar imate v Besnici, ste lahko ponosni. Civilna iniciativa bo zadevo spremljala vse do formalnega in vsebinskega

konca, ki sledi v aprilu,« v civilni iniciativi sporočajo lastnikom zemljišč pod Špičastim hribom na območju Besnice, ki so večinsko (okoli 95-odstotno) podpisali izjave proti spremembi namembnosti zemljišč, torej proti pobudi za snežno dvorano. »Ker pa so še vedno prisotni interesi pobudnikov (lahko pa tudi MOK in nega-

tivnega smučarskega lobija), ni moč izključiti možnosti, da bi navedeni na vas vršili sicer nedopusten pritisk, da bi preklicali vaše lastnoročne izjave nasprotovanja. Zato apeliramo, da se temu morebitnemu poskusu energično uprete le na edini možni način, da še naprej vztrajate pri dosedanjem nasprotovanju

oziroma pri vaših lastnoročnih izjavah, s katerimi MOK razpolaga,« so dodali.

Občina je sicer prejšnji teden predlagala sestanek z lastniki obravnavanih zemljišč v Besnici, ki pa ga je civilna iniciativa zavrnila. Na MOK pojasnjujejo, da imajo lastniki v obravnavani pobudi v trenutni fazi predhodnega preverjanja možnosti umeščanja novih objektov v prostor in pridobivanja prvih mnenj mnenjedajalcev »edini pravni interes in svoje pravice, ki jih bo in mora občina spoštovati. Zato smo predlagali sestanek, da predstavimo postopek sprejemanja OPN, postopek pridobivanja mnenj, v kateri fazi je trenutno postopek, kakšno je trenutno stanje z mnenji nosilcev urejanja prostora, ter zagotovimo, da se brez soglasja lastnikov za podano pobudo postopek umeščanja v osnutek OPN-4 ne bo nadaljeval.«

Praznik Občine Šenčur

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – V Šenčurju občinski praznik praznujejo 23. aprila, na dan, ko goduje njihov farni zavetnik sv. Jurij. V ta namen se bo med 13. in 23. aprilom zvrstilo 16 kulturno, športno, rekreativno in družabno obarvanih dogodkov, ki jih občina pripravi v sodelovanju z lokalnimi društvi in klubi.

Tako bo Društvo upokojencev (DU) Šenčur v četrtek, 13. aprila, pripravilo pohod po Malkovških gorah, učenci od 4. do 8. razreda Osnovne šole Šenčur pa bodo ob 18. uri v Domu krajanov Šenčur uprizorili dve gledališki predstavi. V petek ob 19. uri bo 13. koncert Šenčurskih glasbenih srečanj v Domu krajanov Šenčur, ki ga organizira DU Šenčur, med 18. in 20. uro pa boste na atrijskem vrtu pred Blagnetovo hišo lahko izmenjali oblačila ali nakit na izmenjevalnici, ki jo pripravlja Klub mladih Šenčur. V prihajajočem tednu bo še več prazničnih dogodkov, dogajanje pa bo v nedeljo, 23.

aprila, sklenil Konjeniški klub Šenčur s tradicionalno konjsko Jurjevo parado. S konji bodo krenili po ulicah Šenčurja, na prireditvenem prostoru na parkirišču ob pokopališču bo tudi blagoslov konj in družabno srečanje.

Še posebno slovesno bo na slavnostni akademiji s podelitvijo občinskih priznanj, ki bo v petek, 21. aprila, ob 19. uri v Domu krajanov Šenčur. Občina Šenčur bo letos podelila eno zlato plaketo, dve srebrni plaketi in dve Jurjevi priznanji. Zlato plaketo prejme Glasbeno društvo Sveti Mihael Olševsek, prejemnika srebrnih plaket sta Stane Vidmar in Slavko Pestar, Jurjevi priznanji pa bodo podelili Robertu Verešu in Marijanu Krajniku. Obenem bodo na akademiji čestitali štirim posameznikom, ki so v preteklem šolskem letu dosegli izjemen uspeh na maturi, s čimer so si prislužili priznanje Občine Šenčur in naziv zlati maturanti. To so Klemen Osterman, Lan Jeler, Jan Ajdovec in Katarina Sekne.



Dediščino želijo približati mladim

S projektom Šola prenove za nove generacije želijo razviti nove učne prakse za vključevanje kulturne dediščine v učne načrte in programe v osnovnih šolah, vanj pa se je ob številnih partnerjih vključila tudi Osnovna šola Ivana Groharja v Škofji Loki.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – »Kulturna dediščina naše mesto res močno zaznamuje in želimo si, da je kakovostno obnovljena, primerno predstavljena, predvsem pa živa. S tem projektom verjamemo, da tudi skozi vrata osnovnih šol vstopa na nov in inovativen način, ki nam bo še dolga leta omogočal, da bodo v našem mestu živeli in delali ljudje, ki kulturno dediščino razumejo kot nekaj, kar je potencial za prihodnost in ne ostalina preteklosti,« je povedal župan Tine Radinja in poudaril, da je bilo v zadnjih letih v Škofji Loki prenovljenih kar nekaj pomemb-

kulturne dediščine, za kar so poskrbeli lastniki.

»Vesel sem, da se na tem področju toliko dogaja, saj v tem vidim potencial, kako biti zanimiva in pisana Škofja Loka tudi naprej,« je tudi dodal župan Tine Radinja.

Projekt Šola prenove za nove generacije je vreden 478 tisoč evrov. Del sredstev, 80 tisoč evrov, je namenjenih prenovi in novim inštalacijam prostorov renesančne stavbe Rotovž na Mestnem trgu v Škofji Loki. Prostori, ki so že več kot deset let prazni in brez namembnosti, bodo poleg prenove s projektom pridobili tudi novo vsebino in namen.

Inovativni projekt

Kot je na priložnostni novinarski konferenci o Šoli prenove za nove generacije povedala še ena Škofjeločanka, Mateja Hafner Dolenc, ki je tudi generalna sekretarka Združenja zgodovinskih mest Slovenije, gre za zelo inovativen projekt na področju izobraževanja, ki ga skupaj z več partnerji izvajajo kot program neformalnega izobraževanja.

Kulturno dediščino želijo približati otrokom in jih zanjo tudi navdušiti.

nih elementov kulturne dediščine: od dveh delov starega mestnega jedra do kužnega znamenja, kapucinskega mosta, prav tako se končuje obnova Loškega gradu. Obnovljena je cerkev v Crngrobu in tudi več zgradb



Šola prenove za nove generacije so predstavili (z leve): Petra Princ Marko z OŠ Ivana Groharja, dekanja Fakultete za humanistične študije Irena Lazar, župan Tine Radinja, Mateja Hafner Dolenc iz Združenja zgodovinskih mest Slovenije in Nataša Ūlen z Zavoda za varstvo kulturne dediščine. / Foto: Tina Dokl

»Financiran je iz sredstev norveškega mehanizma za področje izobraževanja in krepitev človeških virov,« je povedala Mateja Hafner Dolenc in poudarila, da si želijo kulturno dediščino približati otrokom in jih zanjo tudi navdušiti. Želijo si, da bi postala del rednega

izobraževanja v osnovi šoli na inovativen način. »Razviti želimo medinstitucionalno okolje, nove učne prakse in nova učna orodja,« je pojasnila Mateja Hafner Dolenc in dodala, da so projekt začeli lani oktobra, ko so na delavnico povabili učitelje. Kot je povedala Nataša Ūlen

iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine, je projekt nato zaživel na Osnovni šoli Ivana Groharja v Škofji Loki, kjer je prejšnji ponedeljek in torek potekalo tudi testiranje otrok.

Andrea Bariselli iz podjetja Strobilo, ki se ukvarja z nevrološkim testiranjem

čustvenih in kognitivnim odzivom učencev, je nato pojasnil, da je njihov cilj pridobiti neposredne informacije od učencev preko naglavne naprave EEG (elektroencefalogram), s katero preverjajo in primerjajo odzive učencev med običajno šolsko uro ter uro s kulturno dediščino, Petra Princ Marko pa je dodala, da so učitelji različnih predmetov na šoli navdušeni nad spremembami pri poučevanju, kamor vključujejo tudi kulturno dediščino.

Dekanja Fakultete za humanistične študije Irena Lazar je povedala, da se je v projekt vključila tudi Univerza na Primorskem s Fakulteto za humanistične študije, ki skrbi arheološki park, testiranje otrok pa bo potekalo tudi v Simonovem zalivu.

Prav tako v projektu sodeluje Šolski center Škofja Loka. Neža Gubanc je pojasnila, da bodo izdelali didaktični kotiček za učence v Osnovni šoli Ivana Groharja in dediščinsko skrinjo za shranjevanje interaktivnih gradiv, ki se bodo uporabljala pri poučevanju in povezanju s kulturno dediščino.

Od aprila dražji vrtec

Tudi v Preddvoru in na Jezerskem se je s prvim aprilom podražil vrtec.

ALENKA BRUN

Preddvor, Jezersko – Občinska sveta Preddvora in Jezerskega sta na zadnjih rednih sejah sprejela sklep o potrditvi cen programov predšolske vzgoje v vrtcu pri Javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu Osnovna šola (OŠ) Matije Valjavca Preddvor. Tako je po novem polna cena programa od 1. aprila za dnevni program prvega starostnega obdobja 645,20 evra, kombiniranega oddelka (prvo in drugo starostno obdobje),

za oddelek od tri- do štiri-letnih otrok 497,29 evra in drugega starostnega obdobja 436,84 evra.

Stare cene enostavno ne vzdržijo več, je na seji v Preddvoru pojasnil ravnatelj OŠ Matije Valjavca Preddvor Jože Povšin. Cene zajemajo stroške dela, materialnih storitev in živil za otroke. Pojasnil je, da so največja postavka pri dvigu cen napredovanja kadra oziroma dvig plačnih razredov. A vrtčevski kader je izkušen, visoko usposobljen,

se precej izobražuje, kar pa ima tudi svojo ceno.

Na Jezerskem je na seji razloge za podražitev pojasnjevala pomočnica ravnateljica za vrtec v omenjeni osnovni šoli Suzana Delavec. Tudi tu seja ni minila brez vprašanj. Delavčeva je nanje odgovorila in sklep so soglasno podprli. So pa izvedeli, da bo letos jeseni pri njih prvič malce drugačna situacija, čeprav imajo dva oddelka. »Do sedaj nam je vedno uspelo v vrtec vključiti vse otroke, letos pa bodo,

kot kaže, trije ostali na čakalnem seznamu,« je pojasnila Delavčeva. Staršem bodo sicer ponudili prosta mesta v Kokri, vendar se bodo ta najverjetneje hitro zapolnila s Preddvorčani. Trenutno pa je v Kokri pet prostih mest. Eno od svetnic je zanimalo še, ali naj bi jeseni v Preddvoru res zaživel zasebno varstvo, česar Delavčeva ni zanikala, smo pa razumeli, da če bi do realizacije dejansko prišlo, en zasebnik situacije bistveno ne spremeni.

Srečali so se preddvorski vozniki prostovoljci

ALENKA BRUN

Preddvor – Tudi letos je preddvorski župan Rok Roblek povabil na srečanje voznikov prostovoljcev projek-

občinske uprave. Župan Robleku meni, da so tovrstna srečanja zelo dobrodošla, saj na njih prostovoljni vozniki lahko delijo svoje izkušnje, si izmenjajo mnenja,



Fotografija s srečanja v Preddvoru / Foto: Alenka Brun

Prehod v dolino Ravenske Kočne odprt

Jezersko – Na spletnih straneh Občine Jezersko obveščajo, da je prehod mimo zapornice v dolino Ravenske Kočne odprt. Občina je z namenom umirjanja prometa v dolini Ravenske Kočne pri lovskem domu Pod Turni postavila zapornico, mimo katere je prehod mogoč le s plačilom parkirnine (cena dnevnega parkiranja znaša deset evrov) oziroma z dovolilnico. Brezplačno parkiranje je še možno na parkirišču Pod Turni. Ob tem pa na občinski strani še opozarjajo pohodnike, da v gorah veljajo zimske razmere, na spletni strani Planinske zveze Slovenije pa je zapisano, da sta obe priljubljeni koči, Češka in Kranjska, zaprti. Tako da mogoče ni odveč, da se pred odhodom na Ledine ali obiskom Češke koče še enkrat pozanimamo o razmerah in ali sta koči že odprti.

Razpis za podelitev občinskih priznanj

Cerklje – Komisija za nagrade in priznanja Občine Cerklje zbira predloge za letošnje prejemnike velike in male plakete, nagrade in občinskih priznanj. Kandidati so lahko posamezniki, skupine občanov, društva, organizacije ..., ki so s svojim delovanjem pomembno prispevali k razvoju in ugledu občine Cerklje, dosegli vidne uspehe na svojem področju, delovali v korist skupnosti. Tudi predlagatelji so lahko bodisi občani bodisi društva, organizacije, zavodi in drugi. Rok za oddajo pobud, ki morajo vsebovati obrazložitev in morebitna dokazila, je 19. maj, podelitev priznanj pa je predvidena na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku, ki ga Cerklje praznujejo 23. septembra, ob obletnici smrti rojaka Ignacija Borštnika, prvega slovenskega poklicnega igralca, režiserja.

ta Prostofer v domači občini. Sestali so se na kosilu pri Seljaku. Srečanja se je poleg župana in osmih voznikov prostovoljcev udeležil še Miha Bogataj, direktor zavoda Zlata mreža, v okviru katerega sodi projekt Prostofer. Prisotna je bila tudi Martina Vidmar iz preddvorske

spregovorijo o stvareh, s katerimi se srečujejo pri prevozih. Izvedeli smo tudi, da so lani v občini Preddvor v okviru projekta Prostofer opravili 107 voženj, kar pomeni približno dva prevoza na teden, v prvih treh mesecih letošnjega leta pa trideset.

Sem za atraktivne, vendar varne proge

Dolgoletni trener alpskega smučanja z slovenskimi in mednarodnimi izkušnjami Jani Hladnik iz Tržiča je od lanskega julija direktor za slalom, veleslalom in paralelni veleslalom v moškem delu svetovnega pokala v alpskem smučanju pri Mednarodni smučarski zvezi FIS. To je eden od najvišjih položajev Slovencev v tej organizaciji.

JOŽE KOŠNJEK

Pravkar končana sezona v alpskem smučanju je bila za vas drugačna. Niste je doživljali kot trener, ampak kot človek, ki je pri FIS odločal o usodi moških tekem v tehničnih disciplinah.

Več kot trideset let sem bil trener v alpskem smučanju. Najprej v Tržiču, potem pa pri Smučarski zvezi Slovenije, na Finskem in zadnjih deset let v Rusiji. Že kot trener se veliko ukvarjaš s pravo prog, ki morajo biti takšne, da je smučar pripravljen na izzive, ki ga čakajo na tekmi. Ko sem sprejel to funkcijo, ki je zame velik izziv in jo opravljam z veseljem, sem se odločil, da bom vztrajal pri pripravi težkih in ledenih prog, saj na njih tekmujejo najboljši smučarji na svetu.

Vas je kdaj zamikalo, da bi se vrnili med trenerje?

Za sedaj lahko rečem, da je delo, ki ga opravljam, zame izziv in me veseli. Seveda je

mesta, zagotovitev varnosti na progi in ob njej do cilja in za postavitev televizijskih kamer, pri čemer sodelujem z režiserji in organizatorji prenosov.

Kaj pa tekmovalci, še posebej najboljši? Pogosto so kritični, posebej takrat, ko jim ne gre.

Imajo svoja mnenja, vendar jim ne pustim vplivati na moje odločitve. Me že poznajo, da sem »trmast Tržičan«. Za nekoga je proga preveč ledena, za drugega postavitev prehitra in bi rajši bolj zavite proge. Vsak gleda na svoje koristi, meni pa je najvažnejša, da je tekma varna in da uspe. Dober smučar mora biti vrhunski v vseh razmerah.

Vaše delo je naporno. Še posebej, če so zaradi vremenskih razmer težave pri pripravi proge.

Delo je kar naporno. Predvsem je pomembno sodelovanje z organizatorji tekem kot na primer v Kranj-

storiti za utrditev proge. Zelo pomembno je, da organizator progo dvakrat ali trikrat krepko zalije z vodo in jo s tem utrdi, zadnji teden pa skupaj naredimo piko na i. Če organizator tega ne stori, imamo zadnji hip probleme, ki jih je težko premagati. Pripravljamo se že na prihodnjo sezono. Obiskali bomo nekatera prizorišča tekem svetovnega pokala in svetovnih prvenstev, avgusta pa se bodo že začele priprave na tekme.

Kakšna mora biti po vašem mnenju proga za tekmo svetovnega pokala?

Takšna, kot so bile v Alta Badii, v Kranjski Gori in v Courchevelu. Na njih so strmine, ravnine, prehodi in deli, viseči levo ali desno. Proga mora biti trda, vzdržljiva, da lahko fantje smučajo na limitu in dokažejo, da so najboljši res najboljši.

Vi ste v ožjem krogu tehnične ekipe FIS za alpsko smučanje in deskanje na snegu. V kolikšni meri je realna nevarnost, da Slovenija izgubi tekme svetovnega pokala, ker prihajajo ponudbe bogatejših krajev?

Realno smo ogroženi, vendar upam, govorim za moški del pokala, da ima Kranjska Gora še nekaj let zagotovljeno mesto. Slišal sem, da ima Savdska Arabija nore načrte za veliki smučarski center in



Jani Hladnik, FIS direktor za tehnične discipline moškega dela svetovnega pokala / Foto: Gorazd Kavčič

da bi tam lahko organizirali tekmo svetovnega pokala. Na vrata trka Libanon. Kitajci so izrazili željo, da bi imeli po nekajletnem premoru po olimpijskih igrah tudi tekmo svetovnega pokala. Vsa morebitna nova prizorišča bodo za nas dodatno delo, ker sami nimajo izkušenih ekip za organizacijo tekem.

Kakšna je prihodnost alpskega smučanja? Kje so meje hitrosti, drznosti, rastoče nevarnosti?

Ne strinjam se s trditvijo, da so proge bolj nevarne. Ko poleti obiskujemo kraje s tekami svetovnega pokala, smo pozorni, da so proge zanimive, razgibane in atraktivne, ne pa nevarne. Glede na to, kako močni in pripravljeni so fantje in kakšen material imajo, je veliko boljše in varnejše, da je proga ledena in hitra, kot da je mehka. Na težki in trdi progi tudi smučar s startno številko nad 30 lahko doseže dober rezultat. Letos se je večkrat zgodilo, da

da bi tam lahko organizirali tekmo svetovnega pokala. Na vrata trka Libanon. Kitajci so izrazili željo, da bi imeli po nekajletnem premoru po olimpijskih igrah tudi tekmo svetovnega pokala. Vsa morebitna nova prizorišča bodo za nas dodatno delo, ker sami nimajo izkušenih ekip za organizacijo tekem.

so prišli med top 30 smučarji z visokimi startnimi številkami. Skratka, moj cilj je vsakemu tekmovalcu dati možnost za dober rezultat, in ne samo tistim spredej.

Gotovo spremljate uspehe ali neuspehe nekdanj cvetočega slovenskega alpskega smučanja. Ali nam zmanjkuje sape?

Mislím, da je položaj pri fantih težji kot pri dekletih. Med dekleti je nekaj mladih, ki bi lahko v prihodnosti krojile vrh svetovnega pokala. Pri fantih je tudi zaradi hude konkurence preboj težji. Ker se je Smučarska zveza Slovenije odločila nameniti večjo pozornost mladim, bomo lahko čez tri ali štiri leta želi sadove. Res pa je tudi, da je bila včasih baza mladih širša, bilo pa je tudi manj športov. V mojem otroštvu je bilo alpsko smučanje med vodilnimi športi.

Zelo malo ste doma. Mor-da sedaj nekoliko več kot prej, ko ste bili trener. Kako sprejemajo vašo pogosto odsotnost soproga in sinova?

Na prvo mesto postavljám družino. Če soglašajo s tem, kar delam, in je doma vse v redu, potem grem na svojem delu. Ko pa mi bodo doma rekli, da jim je tega dovolj, bom odnehal. Sedaj lahko uživam v delu in se učim, saj hočem biti čim boljši.

Jani Hladnik, rojen v Tržiču, sedaj pa živi na Visočah pod Dobrčo, je bil tudi trener finskih in zadnjih deset let ruskih smučarjev. Pravi, da s finskimi in ruskimi prijatelji ohranja stike.

odgovorno. V moji pristojnosti je odločanje o kakovosti priprave proge, o primerni uredenosti startnega

ski Gori ali v Kitzbühelu. Z njimi sem bil že mesec pred tekmo v stikih in sem jim predlagal, kaj bi kazalo

Več srčne kulture!, 42. del

JANEZ KUNŠIČ

Srca so nam krvavela in tudi kamenela. Žalostno, a resnično, tudi kamenela so! Stopimo pa zdaj v naš čas, v naše dni. Svobodni smo. Odšle so tolpe, ki so tlačile in skrunjale našo sveto zemljo. Mi pa smo se znašli na novi poti, sami stopajoči po njej v življenje, v novi čas. Stopili smo v novi čas, nis-mo se pa otesli tega, kar se nam je vcepilo v srca v letih borbe. Kakor nismo kar čez noč postali ljudje, kakršne nas je zahtevala borba, tako ne moremo čez noč postati ljudje, kakršne zahteva novi čas. Ko tako hodimo okrog, se vozimo, govorimo ali molčimo, srečavamo na vsakem koraku novega človeka. Človeka, ki žaluje za dragimi, črno oblečene-ga. Pa si ta še niti ne sleče

črne suknje, že ga vidimo na plesu. Pleše, pijančuje, brez misli na resnost časa in večerajšnje žrtve. Tako vse dotlej, da ga iz omotice prebudi novo doživetje, spet trdo in surovo. Ali na cesti srečamo otroka. Pridruži se nam, ker gre z nami isto pot. Kaj naj pove? Ni mu na ustih besed, ki bi bile primerne njemu in njegovim letom. Kletev ga spremlja, surovih in prostaških besed se ne sramuje. Matere se ne boji in je ne spoštuje. Ne posluša besed učitelja. Šola mu je težka dolžnost, ki se je otepa, a se je znebiti ne more. Človeštvo, zlasti mladina, v kateri naj bo naša bodočnost – tone. Tone v mehkužnosti in uživaštvu, ponočevanju in pijančevanju. Večeri in noči se zlorablja v prav take namene. Mitingi in sestanki, kjer naj bi se vzgajal nov

rod, zdrav in telesno in duhovno močan, se zlorablja. Opomini in svarila ne pomagajo. Ko je oblast z odločnim ukrepom napravila koda-nec tako brezmejnemu ponočevanju, so se taka gnezda preselila v privatne hiše. Da se tam življuje – vzgaja ... Na vlakih se vozijo delavci v tovarne. Prav tako otroci v šolo. Pomešani so se med seboj in govorijo. Pa kako? Kvantite in laži, zabavljanje, kakršnega včasih ni bilo slišati. Kvantite, kakršnih se je človek kdaj sramoval, danes se jih ne več. Je postal moderen in sodoben. In otroci, ki so zraven, hočejo biti »veliki«, pa posnemajo ... Da, to je seme, ki pada na rodovitna tla. Bolj kot v šoli pouk se taki pogovori vcepijo v njih otroška srca. Tako odrasča nov rod, v katerem je naša bodočnost ... Kdo bi se ob

takem razmišljanju ne vprašal: Kam gremo? Kdo naj ustavi ta pogubni val? Do enega spoznanja pač moremo in moramo priti: Da ima naš čas, naš človek premalo tiste najosnovnejše podlage, ki dela življenje lepo, ki daje človeku in človeški družbi pomen in namen, premalo, mnogo premalo – srčne kulture!

Objavljeno v: Mladi železničar št. 2/II. Pod Bren, Gorenjska.

Spomini iz Poključke luknje

Bilo je nekaj let po končani vojni. Iz svojega gozda v Fajfarcu, kjer sem drvaril, sem se utrujen vračal domov. Po dolgih letih spominov iz otroštva sem želel spet videti Poključko luknjo in visoke navpične stene Poključke so-teske. Zato sem se odločil za

UTRINKI IZ MOJIH DNI

to sicer nič kaj lagodno pot. Saj je nihče ne vzdržuje, dež in hudoourne vode pa vedno znova napravijo svoje. Na stari Poključki sem pri Figovčevi kapelici zavil s poti. Skozi gozd in leščevje sem se po serpentinasti, skoro opuščeni stezi kmalu znašel na robu zelo visoke strme stene. Kar tesno mi je postalo pri srcu ob pogledu v tisto silno globel. Ker pa tega nisem doživljal prvič, sem po kratkem ogledu nadaljeval pot. Po nekaj minutah sem stopil pod veličasten skalni obok. Nekaj deset metrov nad strmo steno se pnejo silni skladi kamna – in to je Poključka luknja. Ob prvem obisku tega čuda narave je človeka kar strah. Ogledoval sem veličastni prostor in se pri tem posebej zanimal za »prižnico«, raz katero smo nekoč otroci, pastirji ali priložnostni

izletniki deklamirali v šoli naučene pesmice ali posneli mali odrasle, npr. župnika, župana, občinskega klicarja. Glavni klici so skrivnostno odmevali od visokih sten. Na spodnjem robu luknje sem si ogledal nekakšen nekaj metrov dolg rov, ki ga je narava ustvarila skozi živo skalo. Tako ozek se mi je zdel, da sem se kar čudil, kako smo mogli nekoč otroci po trebuhu plezati skozenj. Živo mi je v spominu vstal dogodek, ko sem nekoč sam ostal nekje v sredini tistega rova in nisem mogel ne naprej in ne nazaj. Ni mogoče opisati občutkov ob zavesti, da bom moral v ta rov ujet umreti. Od vhoda in izhoda so mi tedaj drugi otroci dajali najrazličnejše nasvete, jaz pa sem se samo strašno bal in jokal ...

(se nadaljuje)

zdravje & lepota

Dan zdravja

V Centru za krepitev zdravja v Zdravstvenem domu Kranj so v petek zaznamovali svetovni dan zdravja. Obiskovalcem so pripravili predstavitev aktivnosti, s katerimi krepimo zdrav življenjski slog.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ključna sporočila Centra za krepitev zdravja so: gibajte se, poskrbite za zdrav obroke, izobražujte se o zdravem življenjskem slogu, informirajte se o svojem zdravstvenem stanju, udeležite se preventivnih pregledov v ambulanti družinske medicine, odzovite se povabilu presejalnih programov Dora, Zora in Svit in usposobite se za izvajanje temeljnih postopkov oživiljanja,« je poudarila Jana Lavtižar, mag. zdr. nege, vodja Centra za krepitev zdravja v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj.

Koristni nasveti

Kot svetuje Lavtižarjeva, je za koristi zdravja potrebno izvajati 150 do 300 minut zmerno intenzivne aerobne telesne dejavnosti (zvišan srčni utrip in pospešeno dihanje) ali 75 do 150 minut visoko intenzivne aerobne telesne dejavnosti (poglobljeno in dodatno pospešeno dihanje, potenje) oz. ustrezno

sogovornica, aktivna skrb za lastno zdravje, je udeležba na preventivnih pregledih v ambulanti družinske medicine ključnega pomena pri zgodnjem odkrivanju dejavnikov tveganja, ogroženosti ali pa že nastale kronične bolezni. »V skrbi za lastno zdravje nam preventivni presejalni programi Dora, Svit in Zora pomagajo pri zgodnjem odkrivanju predrakavih in rakavih sprememb. Ob tem seveda ne smemo pozabiti na samopregledovanje dojk in mod. Zavedajmo se, da v kritičnih situacijah minute rešujejo življenja. Poleg pripravljenosti pomagati so znanje in veščine o temeljnih postopkih oživiljanja ter uporabi avtomatskega defibrilatorja ključnega pomena, da pristopimo k nekemu, ki potrebuje našo pomoč.«

Delavnice, svetovanja

V Centru za krepitev zdravja se lahko udeležite skupinskih delavnic in individualnih svetovanj, kjer boste pridobili strokovne



Aktivnosti ob dnevu zdravja / Foto: Tina Dokl

kombinacijo obeh intenzivnosti na teden. «Gibanje pomembno zmanjšuje ogroženost za nastanek in napredovanje kroničnih bolezni. Če pa želimo doseči dodatne učinke na zdravje in obvladovati dejavnike tveganja, je treba povečati količino in kakovost telesne dejavnosti, zmanjšati čas, ki ga preživimo pred zasloni, in poskrbeti za dovolj dolgo in kvalitativno spanje. Pomemben varovalni dejavnik je tudi zdrava prehrana s pripravo obrokov v domačem okolju.

Presejalni programi

Ker je naloga vsakega posameznika, kot dodaja

informacije, veščine in podporo za dolgotrajno spremembo življenjskih navad, ki vas bodo vodile do boljšega počutja in zdravja. Več informacij o tem je na spletni strani ZD Kranj.

Dejavnosti bodo nadaljevali v vseh občinah območne enote Kranj, je napovedala Jana Lavtižar. Občinski test hoje na dva kilometra bo na atletskem stadionu v Kranju 15. aprila. Občanom pripravljajo tudi Dneve za krepitev zdravja: 10. maja v občini Cerklje, 16. maja v občini Jezersko, 23. maja v občini Šenčur, 31. maja v občini Kranj, junija še v občinah Preddvor in Naklo.

Razbijamo mite o debelosti

Z internistko dr. Ano Ogrič Lapajne so razbijali mite o debelosti. Zakaj ne drži trditve, da bomo shujšali samo, če bomo manj jedli in se več gibal? Kakšen je vpliv genetike? Kako so povezani apetit in možgani, ki jih lahko naučimo, da izberejo jabolko namesto čokolade? Debelost je pogosto nerazumljena, kompleksna bolezen, opozarja zdravnica. Prisluhnite ji v podkstu <https://mediastream.si/studio/mit-debelost/>.

Koledar cvetnega prahu

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano s pomočjo koledarja obremenjenosti s cvetnim prahom, ki je objavljen na njegovi spletni strani, oceni čas v letu, ko morajo biti preobčutljive osebe pozorne na obremenitve zraka z alergenim cvetnim prahom. Ta prikazuje informacijo o trajanju in zaključku pojavljanja cvetnega prahu posameznih vrst rastlin na merilnem področju, z barvno lestvico pa višino obremenitve.



gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Zdravje za vse

Zdravje je dragoceno. Ko smo zdravi, lahko delamo, se igramo, učimo, veselimo ter podpiramo sebe in bližnje. Ko smo bolni, se prilagodimo življenju z boleznijo. Svetovna zdravstvena organizacija ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja poudarja načelo svojega delovanja: zdravje za vse. V preteklosti so namenili velik poudarek preprečevanju in zdravljenju nalezljivih bolezni s skrbjo za dostopnost čiste vode, dobre higienske razmere, razvoj antibiotikov in cepiv ter smernic za obvladovanje bolezni. Danes največji izziv predstavljajo nenalezljive bolezni, kot so sladkorna bolezen, zvišan krvni tlak in rak, ki so pogosto posledica daljše življenjske dobe in manj zdravega načina življenja.

Vloga lekarnice

Osnovna naloga lekarnice je zagotavljanje **oskrbe prebivalcev z zdravili**. Tako na Gorenjskem kot v celotni Sloveniji so lekarnice razpršene, saj je velik poudarek na enakovredni dostopnosti do zdravil za vse prebivalce. Pri zagotavljanju kakovosti, varnosti in učinkovitosti zdravil ima pomembno vlogo nadzor nad sledljivostjo vsake škatlice zdravila od proizvajalca do izdajnega mesta v lekarni. Vključeni smo tudi v sistem poročanja o morebitnih odstopih od kakovosti izdelka ali opaženih neželenih učinkih pri uporabi zdravil. Ob tem naj poudarimo, da imamo v Sloveniji dobro dostopnost do vseh zdravil, tudi najnovejših, čeprav se v zadnjem času občasno srečujemo s težavami pri preskrbi z določenimi zdravili.

Druga pomembna naloga lekarniških delavcev je **svetovanje o pravilni in varni uporabi zdravil in drugih izdelkov za ohranjanje zdravja** tako v lekarni kot po spletni strani in telefonu. Lekarniška dejavnost ostaja tisti del zdravstvene dejavnosti, ki je prebivalcem najlažje dosegljiv v vsakem trenutku. Poseben pomen zato v vseh lekarnah namenjamo izvajanju in razvoju **lekarniških storitev**, ki vključujejo **osebni posvet s farmacevtom**. Pogosto namreč naletimo na situacije, ko se bolniki ali njihovi svojci želijo podrobneje pogovoriti o svojih zdravilih, pravilnem načinu uporabe zdravil, sočasni uporabi velikega števila predpisanih zdravil ali o težavah, za katere menijo, da so lahko povezane z zdravili. Običajno delo v lekarni, tudi zaradi pomanjkanja zasebnosti, nemalokrat ne omogoča poglobljenega pogovora. Zato smo uvedli možnost osebne posveta s farmacevtom, ki vam lahko izdela **osebno kartico zdravil – seznam vseh zdravil** z navodili za pravilno in varno uporabo ter informacijo o namenu uporabe posameznega zdravila. Osebna kartica zdravil je zelo koristen vir informacij ob uporabi zdravil doma ter ob sprejemu v bolnišnico oziroma odpustu iz nje ali obisku zdravnikov specialistov. V lekarni se lahko dogovorite tudi za **storitev pregled uporabe zdravil**, ko se bolnik ali njegov svojec v ločenem prostoru znotraj lekarnice posvetuje s farmacevtom. Pri pogovoru se osredotočimo zlasti na bolnikovo razumevanje zdravljenja z zdravili in njihove uporabe, saj želimo izboljšati bolnikovo seznanjenost z zdravili, način uporabe in redno jemanje zdravil ter odpraviti morebitne težave. Farmacevt se lahko v dogovoru z bolnikom obrne tudi na zdravnika, da skupaj poskušata razrešiti težave.

Z namenom optimizacije zdravljenja z zdravili lekarniški farmacevti pogosto sodelujemo z zdravniki ter medicinskimi in patrnajnimi sestrami. V zdravstvenih domovih ter domovih za starostnike se v **farmakoterapijski pregled zdravljenja z zdravili** vključijo farmacevti svetovalec, ki je specialist klinične ali lekarniške farmacije. To sodelovanje med zdravnikom in farmacevtom je namenjeno predvsem preverjanju medsebojnega delovanja zdravil (interakcij), bolnikom z večjim številom zdravil, bolnikom z jetrno ali ledvično okvaro in bolnikom, ki se jim ob uporabi zdravil pojavijo neželeni učinki ali druge težave, povezane z zdravili. Farmacevt svetovalec opravi tudi natančen pogovor z bolnikom, da ugotovi dejansko stanje glede pravilnega jemanja predpisanih zdravil ter morebitno sočasno uporabo prehranskih dopolnil ali drugih izdelkov. Obravnava bolnikov poteka po napotitvi osebnega zdravnika, ki po zaključnem pregledu prejme pisni izvid in se nato z bolnikom dogovori o nadaljevanju zdravljenja z zdravili in morebitnih spremembah.

V skrbi za vaše zdravje vas vabimo, da se v lekarni dobro informirate o svojih zdravilih. V katerikoli enoti Gorenjskih lekarn se lahko dogovorite za izdelavo osebne kartice zdravil ali osebni pogovor s farmacevtom. Povprašajte osebnega zdravnika o možnosti, da vaše zdravljenje z zdravili pregleda farmacevt svetovalec.

Mag. Nina Pisk, mag. farm., spec.

Osebna kartica zdravil

Si težko zapomnite imena svojih zdravil?

Želite imeti **zapisane** pomembne informacije za pravilno in varno uporabo svojih zdravil?

Uporabljate poleg zdravil tudi **prehranska dopolnila**?

Težko naštejete, **katera zdravila uporabljate**, kadar vas to prosita zdravnik ali farmacevt v lekarni?

Uporabljajte **osebno kartico zdravil**.



www.gorenjske-lekarnice.si, info@gorenjske-lekarnice.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.



AKTUALNO

Dolgoročne posledice covida

Covid-19 je še prisoten v družbi, res pa ni več tema vsakdanjih pogovorov. Kljub temu velja opozoriti na dolgoročne posledice covida-19, t. i. dolgi covid.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kot je pojasnil prof. dr. Janez Tomažič, dr. med., s Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja na UKC Ljubljana, je najbolj racionalna in uporabna definicija dolgega covida ameriškega Centra za preventivo in nadzor bolezni (CDC): novi, ponavljajoči se ali vztrajajoči simptomi in znaki, ki so prisotni še štiri ali več tednov po okužbi s SARS-CoV-2 in niso posledica drugih bolezni. »Povečano tveganje za dolgi covid je pri ženskah, pri osebah s soobolevnostmi in pri necepljenem prebivalstvu. Večina primerov dolgega covida je med delovno aktivnim prebivalstvom.« Vzrok(i) dolgega covida še niso znani, verjetno pa gre za več

patofizioloških mehanizmov. »Pri CDC ocenjujejo, da je imelo oz. ima približno 7,3 odstotka Američanov dolgi covid. V Sloveniji nimamo svojih podatkov, verjetno pa je kumulativna številka okrog sto tisoč.«

Simptomi dolgega covida

»Za dolgi covid so značilni splošni in organsko specifični simptomi in znaki, ki lahko povzročajo motnje dnevnih aktivnosti (umivanje, oblačenje), zmanjšanje telesnih in mentalnih zmogljivosti, nezmožnost dela v službi in doma ter posledično slabšo kvaliteto življenja. Prizadetih je več organov, včasih prevladuje samo en organski sistem.« Kot pojasni prof. dr. Tomažič, dolgi covid pogosto poteka v valovih, podobno kot pri avtoimunskih obolenjih. »Glede na obsežnejše epidemiološke raziskave

»Predvsem je skrb vzbujajoče dejstvo, da huje prizadene mlajše, aktivne osebe, ki pogosto takoj po preboleli okužbi prehitro postanejo preveč telesno aktivne, in pa osebe z veliko stresa v vsakdanjem življenju. Seveda je dolgi covid pogostejši pri pacientih, ki so preboleli hudo obliko bolezni.«

obstajajo trije fenotipski podtipi dolgega covida, to je skupin pacientov s podobnimi težavami. Ti so kognitivni tip, srčno-pljučni in mišično-skeletni tip. Za prvega so značilne predvsem motnje kratkotrajnega spomina, motnje koncentracije in pozornosti, mentalna upočasnenost in utrujenost, težave pri reševanju problemov

in funkcioniranju, glavobol, motnje spanja ..., za drugega bolečine v prsnem košu (»kot bi jim slon sedel na prsnem košu«), zasoplost (občutek, da pri vdihu ne dobijo dovolj zraka), palpitacije (razbijanje in neenakomerno bitje srca) ..., za tretjega pa bolečine po celem telesu. Pri vseh, še posebno pri tretjem tipu, so prisotni utrujenost, nihajoče razpoloženje in počutje ter emocionalna nestabilnost. Utrujenost je včasih tako ekstremna, da pacienti ne morejo dvigniti niti žlice.«

Več kot dvesto simptomov

Kot dodaja prof. dr. Tomažič, je sicer pri dolgem covidu opisanih več kot dvesto različnih težav, ki bolj ali manj zmanjšajo kvaliteto življenja. »Pri nekaterih srčno-pljučnih, nevroloških in

mentalnih težavah je treba ukrepati hitro, saj so lahko v ozadju nevarne bolezni, ki jih zmotno pripišemo dolgemu covidu.«

Zakaj se pri določenih posameznikih razvije dolgi covid, medtem ko se drugi pozdravijo zelo hitro, ni znano. »Predvsem je skrb vzbujajoče dejstvo, da huje prizadene mlajše, aktivne osebe, ki pogosto takoj po preboleli okužbi prehitro postanejo preveč telesno aktivne, in pa osebe z veliko stresa v vsakdanjem življenju. Seveda je dolgi covid pogostejši pri pacientih, ki so preboleli hudo obliko bolezni.« Če pa pogledamo absolutne številke, kot dodaja, je dolgi covid daleč najpogostejši pri osebah, ki so prebolele blago do zmerno obliko bolezni in hospitalizacija ni bila potrebna, ker te osebe predstavljajo večino okuženih.

Potek dolgega covida

Približno dve tretjini pacientov ozdravi v obdobju treh mesecev po začetku covida-19, nekateri delno okreva s stabilizacijo simptomov, ki še trajajo, pri nekaterih pa gre za nihajoč potek bolezni, ki se poslabša po telesnem in mentalnem naporu. Pri 15 odstotkih so simptomi prisotni še po enem letu.

Diagnostični test za opredelitev dolgega covida ni na voljo niti ni standardnega protokola za nabor diagnostičnih preiskav. Pristop je individualen glede na težave. »Potrebna je več znanja in raziskav, kar bo prispevalo k boljšim ukrepom, ki ne bodo samo podporni in bodo pomagali tudi pri razumevanju drugih postinfekcijskih sindromov in sindroma kronične utrujenosti.«

PR SPOROČILO / INSTITUT.O D.O.O., VEGOVA ULICA 29 C, KOPER - CAPODISTRIA

Krepitev zdravja s prebiotiki

Prebiotiki so hrana za koristne mikroorganizme. To so za človeka neprebavljivi kompleksni ogljikovi hidrati. Gre za sestavine vlaknin. Vlakninsko bogata hrana so stročnice, živila iz integralnih žit ter zelenjava in sadje. A take hrane večinoma pojemo premalo. Po uradnih priporočilih naj bi odrasli zaužili od 25 do 38 g vlaknin na dan. Povprečen odrasel prebivalec ZDA jih zaužije le 3,5 g, torej kakih desetkrat manj, kot je priporočeno. Če nam s hrano ne uspe dobiti dovolj vlaknin, jo je smiselno dopolniti s prebiotičnimi prehranskimi dopolnili, kot so inulin, oligofruktoza, arabinogalaktan in druga.

Kako prebiotiki krepijo

Pri prehrani bolnika je pristojen svetovati le zdravnik. Podatki, ki jih navajam v nadaljevanju, so zato le informativnega značaja.

Črevesne težave so povezane z neuravnoteženo črevesno bioto. Skupina raziskovalcev pod vodstvom dr. Malihe Naseer z univerze East Carolina je leta 2020 objavila povzetek 21 kliničnih raziskav o vplivu uživanja prebiotikov pri osebah s kroničnim zaprtjem. Ugotovili so, da uživanje prebiotikov učinkovito zmanjšuje to težavo, zmanjšuje pa tudi napihnjenost. Drugi strokovni viri navajajo, da je uživanje prebiotikov koristno tudi kot preventiva proti driskam, v času akutnih težav pa uživanje prebiotikov ni priporočljivo. Z uživanjem prebiotikov zmanjšamo tveganje srčno-žilnih

zapletov. Raziskovalci klinike v Clevelandu so namreč s preizkusi na miših ugotovili, da z vlakninami bogata prehrana bistveno zniža raven presnovkov škodljivih bakterij v krvi, zlasti zelo škodljivega TMAO (trimetilamin N-oksida). Visoka koncentracija te snovi v krvi namreč poveča tveganje infarkta in kapi, tveganje smrti ob takih zapletih pa kar štirikrat.

Uživanje prebiotikov zmanjša tveganje črevesnega raka. Rezultati epidemioloških študij, objavljenih v letih 2019 in 2020, v katerih je bilo zajeto zdravstveno stanje kar 213.859 oseb, so pokazali, da med tistimi, ki so redno uživali prebiotike, ni bilo primerov raka na črevesju. Zmanjšujejo pa tudi tveganje tudi drugih vrst raka.

Naše duševno zdravje je tesno povezano s stanjem v črevesju. Več kliničnih študij je dokazalo, da izboljšanje prehrane s prebiotiki zmanjšuje tesnobo, izboljša razpoloženje, krepi zaznavne procese in pomnjenje, izboljša celo stanje pri avtizmu.

Prebiotiki so hrana za koristne črevesne bakterije, zlasti za bifidobakterije. Te imajo odločilno vlogo pri krepitvi imunskega sistema. Veliko jih vsebuje materino mleko, zato se ob njem naravno krepi dojenčkova odpornost. Strokovnjaki z univerze v Neaplju so opravili preizkus na dojenčkih. Ko so v mlečno formulo dodali prebiotike, so se v črevesju dojenč-



Dr. Iztok Ostan

kov namnožile bifidobakterije, podobno kot pri pitju materinega mleka. Ugotovili so tudi, da se s tem izboljša njihova odpornost tudi v kasnejših letih. Z uživanjem prebiotikov seveda krepimo črevesno bioto in svojo odpornost proti boleznim tudi v obdobju odraslosti.

Če v prehrano uvrščamo prebiotike, izboljšamo sestavo črevesne biote. S tem pa zmanjšamo tveganje za nastanek diabetesa in čezmerne telesne teže, pa tudi pripomoremo k njenemu obvladovanju.

Kako uživamo prebiotike

Prebiotike uživamo kadarkoli čez dan, le v času driske se jim, kot rečeno, raje izogibamo. Takrat si bolj pomagamo z uživanjem koncentriranih prebiotikov – živil, ki so bogata s koristnimi bakterijami. Te je smiselno uživati tudi ob zaprtju in napihnjenosti. Pri nas doma že dolgo pijemo biološko pridelan probiotični napitek bio probiotik EM Erika Nielsena. Na spletni strani www.iztokostan.com je objavljenih 107 pričevanj oseb, ki so si z njim zmanjšali zaprtje, prav toliko si jih je zmanjšalo napihnjenost, 45 pa si je z njim pomagalo pri driskah. Gre za primere uživanja bio probiotika EM brez prebiotikov. S kombiniranjem probiotikov in prebiotikov pa se učinek še okrepi.

Dr. Iztok Ostan



Danski bio napitek vrhunske kakovosti.
Do 10 milijard mikroorganizmov na 100 ml.
Kombinacija 8 mlečnokislinskih bakterij in izvlečkov 19 zelišč.

Prebiotik z mlečnimi fermenti in vitamini.
V priročnih flaškah za vsakodnevno pitje.
Tudi za otroke z okusom jagode.

Naročila in seznam prodajnih mest:

w: www.institut-o.com t: 040 277 857



NOVICE

Na novi lokaciji

V Poslovni coni Šenčur deluje Alphamedic center, kjer se zdravniki specialisti ukvarjajo s težavami pacientov v področju roke, rame, noge. Center ima tudi dve zobozdravstveni ambulanti.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zobozdravstvena dejavnost Janeza Grilca, dr. dent. med., je po selitvi z Brda pri Kranju na novo lokacijo v Poslovno cono

Šenčur razširila dejavnost še na druga zdravstvena področja z novim centrom Alphamedic. V centru skrbijo za celostno obravnavo pacientov s težavami v področju roke, rame, noge. Opravljajo specialistične preglede, ambulantno podporno terapijo,

kirurške posege v lokalni, regionalni in splošni anestezi, celotno rehabilitacijo in fizioterapijo. Alphamedic center ima tudi dve zobozdravstveni ambulanti, kjer opravljajo konzervativne storitve, endodontsko zdravljenje zob, protetično rehabilitacijo čeljustnic ter oralno kirurgijo. Sodelujejo s specialisti travmatologije in kirurgije ter diplomiranimi fizioterapevti, ki pacienta spremljajo do konca njegove rehabilitacije. Kot so poudarili, svoje znanje redno izpopolnjujejo na različnih izobraževanjih in kongresih, ki ga predajajo naprej tudi bodočim generacijam zdravnikov v Sloveniji. Storitve Alphamedic centra so sicer samoplačniške, omogočeno pa je kritje stroškov s strani zavarovalnic v sklopu dodatnega zdravstvenega zavarovanja.



V Alphamedic centru nudijo storitve na področju zobozdravstva in kirurgije.

Novi defibrilator

Družba Hit Alpinea in društvo AED sta v okviru svetovnega dneva zdravja v Kranjski Gori v uporabo predala nov defibrilator, ki ga bodo za potrebe občanov in obiskovalcev namestili na pročelje tamkajšnje osnovne šole.

SUZANA P. KOVAČIČ

Slovesnost ob predaji defibrilatorja (AED) so minuli v četrtek pripravili v dvorani hotela Ramada Resort v Kranjski Gori. Kot je povedal projektni vodja v društvu AED Samo Oblak, gre z njihove strani za prvi defibrilator, ki ga financirajo v Zgornjesavski dolini, in verjame, da ne zadnji. Sodelovanje z družbo Hit Alpinea so sklenili lani, ko so humanitarne akcije društva lahko izvajali pred hotelom ob smučišču v Kranjski Gori. Društvo je tudi upravičeno do sredstev iz naslova dela dohodnine za donacije. »Gre za dobrodelnost, ki nič ne stane, saj je donacija za tistega, ki jo nameni, brezplačno dobro delo, mi pa sredstva, ki jih na ta način dobimo, vrnemo nazaj v



Tina Kralj in Samo Oblak / Foto: Karmen Sluga

družbo. «Predstavnica družbe Hit Alpinea Aida Kadić je poudarila, da so sredstva za defibrilator zbirali skupaj z obiskovalci Kranjske Gore – tudi njim gre zahvala.

Da naj nas ne bo strah uporabiti defibrilatorja, je poudarila svetovalna delavka na OŠ Josipa Vandota

Kranjska Gora Tina Kralj. »Sama imam opravljen tečaj za uporabo defibrilatorja in naprava nam vse pove, nas usmerja. Škodovati ne moremo prav nič, lahko pa z njim pomagamo in rešimo življenje.« V občini Kranjska Gora je zdaj že štirinajst defibrilatorjev.

marifit

 /Marifitdopolnila

Naredite nekaj

za svoje zdravje.



KOENCIM Q10 DE

- tudi vaše srce je mišica

Prehransko dopolnilo. Mehke kapsule.



Prehransko dopolnilo v obliki mehkih kapsul s koencimom Q10, ter vitaminoma D3 in E. Kapsula vsebuje 50 mg koencima Q10 (ubidekarenona), 2,5 µg vitamina D3 in 6 mg α-TE vitamina E. Vitamin D prispeva k delovanju mišic, vitamin E pa ima vlogo pri zaščiti celic pred oksidativnim stresom. Izdelek je primeren tudi za vegetarijance. Brez sladil, arom, laktoze in glutena.

Izdelek Marifit Koencim Q10 DE je prehransko dopolnilo in ni nadomestilo za uravnoteženo prehrano.

Čudoviti svet gledališč

IGOR KAVČIČ

Kranj – Petkov večer v Prešernovem gledališču je bil slavnosten in hkrati magičen. Občinstvo, ki je prišlo pozdravit prejemnike festivalskih nagrad ter priznanja dramaturginji in nagrad za najboljši dramski besedili, se je na dogodku lahko naužilo tudi čarobnosti gledališča kot takega.

Slovesni zaključek Tedna slovenske drame v režiji Žive Bizovičar se je začel s pozdravnimi nagovori direktorja Prešernovega gledališča Kranj Jureta Novaka, podžupana Mestne občine Kranj Janeza Černeta ter ministrice za kulturo dr. Aste Vrečko, nato je sledila podelitev nagrad. Prireditelj, ki sta jo povezovala Tina Resman in Blaž Setnikar, je

obogatila prav posebna glasbena zasedba Gugutke.

Osrednji del večera so bile seveda podelitve nagrad. V konkurenci sedmih predstav tekmovalnega programa je po izboru občinstva s povprečno oceno 4,930 (nagrado podelujeta Mestna občina Kranj in Gorenjski glas) nagrado prejela predstava Usedline avtorice Katarine Morano v režiji Žige Divjaka v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega. Predstava je prejela tudi posebno nagrado TSD po presoji žirije za učinkovit uprizoritveni postopek. »Nagrada je lepa potrditev za nas ustvarjalce, da je predstava – čeprav je dokaj dolga in je zelo zasnovana na besedilu – dovolj komunikativna in odpira prava vprašanja, da so jo gledalci vzeli za svojo,« je povedal Žiga Divjak.

Šeligovo nagrado za najboljšo uprizoritev tekmovalnega programa je strokovna žirija v sestavi Tery Željelj (predsedujoča), Diana Koloini in Anđelka Nikolić soglasno dodelila predstavi Žene v testu (avtorski projekt po motivih slovenskih ljudskih pesmi) v režiji Žive Bizovičar, ki je nastala v produkciji SNG Drama Ljubljana. Živa Bizovičar je ob tem povedala: »Obeh nagrad, tudi Zvezdane Mlakar, sem zelo vesela. Še posebno zato, ker je predstava igralsko zelo zahtevna in temelji na skupinskem delu štirih igralk ter preostale avtorske ekipe. Veseli me tudi, da je bila prepoznana predstava, ki je nastala v sklopu platforme Čakajoč Supermana, ki je v SNG Drama namenjena



Šeligova nagrada za najboljšo predstavo TSD: Žene v testu (SNG Drama Ljubljana); režiserka Živa Bizovičar z ekipo / Foto: Tina Dokl

mladim režiserjem na začetku njihove poti.«

Nagrade dramaturginji in dramatičarkam

Stoječi aplavz je požela Mojca Kreft, ki je prejela Grün-Filipičevo priznanje za dosežke v slovenski

dramaturgiji. »Mojca Kreft je dramaturginja v pravem in najširšem pomenu te besede. Svojo ustvarjalnost in posebno energijo je v svoji dolgoletni in bogati karieri posvečala široki paleti gledališč, na začetku svoje poklicne poti tudi enemu najbolj pronicljivih eksperimentalnih gledališč sedemdesetih let 20. stoletja, gledališču Pekarna,« je med drugim zapisala strokovna žirija v sestavi Vesna Jevnikar (predsedujoča), Jakob Ribič in Tomaž Toporišič, ki je v nadaljevanju podelila tudi nagrado za mladega dramatika in Grumovo nagrado.

Nagrado za mlado dramatičarko je za besedilo Zamrzovanje, Reinterpretacija pravljice Deklica z vžigalicami prejela Manca Lipoglavšek, ki je za Gorenjski

glas med drugim povedala: »Ko sem izvedela za nagrado, se mi je sprva zdelo, da je to neverjetno, sčasoma pa sta do mene prišla tudi zelo globok ponos in sreča. Pravljica Deklica z vžigalicami mi je bila predpisana in sem nekako morala delati z njo, kar mi je na začetku predstavljalo oviro, kasneje pa sem jo vključila v celoto besedila in iz nje izpeljala vse teme, ki jih obravnavam v besedilu.«

Grumovo nagrado za besedilo Tekst telesa je v imenu Anje Novak - Anjute, ki je v petek zvečer igrala v predstavi Ljubimki (SMG), prevzela igralska kolegica Draga Potočnjak, pravi performans ob nagradi pa je posebej za to priložnost na besedilo nagrajenke uprizoril igralec Blaž Šef in za svoj nastop požel navdušenje občinstva.



Gledalci so izbrali predstavo Usedline; režiser Žiga Divjak in eden od igralcev Iztok Drabik Jug. / Foto: Tina Dokl



Najboljši igralec TSD Gregor Zorc in najboljša mlada dramatičarka Manca Lipoglavšek / Foto: Tina Dokl

Tekst telesa ni eno telo

Pesnica, performerka in igralka, članica Slovenskega mladinskega gledališča Anja Novak - Anjuta je aktualna Grumova nagrajenka. Žirija je prepričala z besedilom Tekst telesa. Ker je v petek zvečer igrala v predstavi Ljubimki, je na podelitev prišla kasneje in v kratkem pogovoru spregovorila za Gorenjski glas.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Strokovna žirija je v obrazložitvi h Grumovi nagradi med drugim zapisala: »Tekst telesa je izrazito sodobno besedilo, ki deluje sveže tako po temi, ki jo obravnava, kot po načinu, kako to počne. Besedilo je neposredno in inteligentno, kompleksno, problemsko in politično, mestoma pa tudi duhovito in poetično. V postdramsko tkivo vpisuje neodramske elemente, denimo pripoved, s tem pa sledi usmeritvi dramske pisave, kakršna se vzpostavlja po postdramskem obdobju. Pripoved je pri tem treba razumeti povsem dobesedno.«

Osrednji lik vašega dramskega besedila je žensko telo ...

Katerokoli žensko telo, v tem primeru deklince, v katerem se vpisujeta tudi telesi njene babice in mame. V besedilu sem se ukvarjala s transgeneracijskimi prenosi določenih zapisov, ki jih ljudje verižno prenašamo iz generacije v generacijo.

Gre torej za uprizoritev za eno igralko?

Nikakor ne. To je žensko telo in hkrati tudi telo treh generacij, torej razdeljeno na več delov. Jaz sem jaz, deklince in ženska, hkrati pa sem telo, katerega del sta tudi moja babica in moja mama. Z besedilom sporočam, da vsako telo ni le svoje telo, ampak so vanj vpisana vsa pretekla telesa, iz katerih to izhaja. Ne nazadnje je tu še okolje, ki vpliva na nas.

Ne bi pa želela, da se besedilo bere dobesedno kot

avtobiografija. Seveda čr-pam iz lastnih zgodb, a hkrati tudi iz zgodb drugih. Za namen funkcionalne celote zgodbe prilagam in jih v besedilo sešijem drugačne, kot so v resnici. So umetno sestavljene zgodbe več oseb, v njih pa se lahko najde marsikdo v svojem realnem življenju.

Kako ste sprejeli že nominacijo, med drugim tudi v družbi dveh že uveljavljenih dramatikov, večkratnih nagrajencev, in danes doživljate Grumovo nagrado?

Zame je vse to nepričakovano. Besedila nisem pisala za natečaj in uspeh na njem, preprosto je šlo za ukvarjanje s temo, ki se mi je zdelo pomembna. Pisala sem leto dni, vse skupaj pustila za mesec, dva, se vrnila,



Aktualna Grumova nagrajenka Anja Novak - Anjuta / Foto: Tina Dokl

besedilo dokončala, ga poslala na natečaj in s tem nekako vsaj začasno zaključila z njim. Potem me je prešnetila nominacija, saj sicer pišem predvsem poezijo, to pa je šele moj prvi dramski tekst – in še ta ne povsem klasičen.

V prvi vrsti ste igralka ...

Seveda, a pisanje mi je nekako lastno. Delam v Slovenskem mladinskem gledališču, kjer v avtorskih projektih veliko pišemo igralci sami, že na akademiji pa

nas je mentor Tomi Janežič spodbujal k tovrstni samoiniciativi.

Besedilo je zdaj na trgu. Bo oplemeniten z Grumovo nagrado vzbudilo še dodaten interes?

Mogoče se bo našel kdo, ki ga bo tema zanimala in ga ogrela. Želim si, da bi se besedila lotil nekdo, ki bi opravi dodatno raziskavo v povezavi s telesom, in ne bi šlo zgolj za postavitev besedila na oder. Zato upam, da bo nekdo odkril svoj odnos do

teme, sicer bo zapisano ostalo na papirju – kaj je beseda, če ni dejanje?

Imate že koga v mislih?

Ne. Vem pa, da imamo veliko režiserk, ki bi lahko postavile besedilo.

Mislite na žensko?

Absolutno. Moški namreč živite v drugačnem telesu.

Kje bo stilizirano pero Grumove nagrade jutri?

Nesla ga bom domov pokazat babici.

Ni verjela, da bo tako visoko

Anamarija Lampič po svoji prvi sezoni v biatlonu pravi, da je se odločila pravilno. »Če ne bi odšla v biatlon, bi to zagotovo obžalovala, bi me grizlo celo življenje.«

MAJA BERTONCELJ

Valburga – Za Anamarijo Lampič je prva biatlonska sezona. To je bila osrednja tema najinega pogovora konec marca na prireditvi Večer športa, na kateri je bila razglašena za najboljšo športnico Medvod za leto 2022. »To je dokaz, da sem še vedno najboljša v občini. Mi je v čast in v veselje,« je dejala 27-letnica iz Valburge. Ta naziv so ji prinesli še uspehi v smučarskem teku. Pred slabim letom dni pa je naznanila prestop v biatlon. V svoji prvi biatlonski sezoni je v svetovnem pokalu osvojila dve peti mesti, v skupnem seštevku je bila 48., za Polono Klemenčič (28.) druga najboljša Slovenka.



Anamarija Lampič je bila v svoji prvi biatlonski sezoni v svetovnem pokalu večinoma najhitrejša ali med hitrejšimi v smučini, njena strelska statistika pa je 78 odstotkov zadetih strelcev leže in 41 odstotkov stoje. / Foto: Tina Dokl

Je bila odločitev za menjavo športne panoge pravilna? Kako danes gledate na to?

Bila je pravilna. Potrebovala sem spremembo. Imam se odlično, sem zadovoljna in vesela. Če ne bi odšla v biatlon, bi to zagotovo obžalovala, bi me grizlo celo življenje. Vesela sem, da sem poskusila še en nov šport. Še veliko jih je, ki bi jih lahko ali rada poskusila, a časa ne bo.

Kako ste se ujeli z ekipo?

Ekipa je super, zelo dobro se razumemo. Dekleta so veliko napredovala, sploh Polona (Klemenčič, op. p.) je naredila velik preskok. Lepo je,

Anamarija Lampič je tekmovalno sezono konec marca zaključila s tekmo štafet v smučarskem teku. V Planici so z biatlonskima kolegicama, sestričnima Polono in Živo Klemenčič, za TSK Triglav Kranj prepričljivo postale državne prvakinja.

da lahko treniramo skupaj. Veliko smo se pogovarjali. Jaz sem jih spraševala za nasvete, oni pa mene glede teka, kako sem trenirala ... Sezona je pokazala, da smo lahko zelo uspešni in na tem bomo gradili naprej. Mislim, da imamo velik cilj biti še boljši.

V letu vašega prestopa v biatlon je slovenska reprezentanca dobila novega trenerja, izkušenega Nemca Ricca Grossa. Kako pomembno se vam zdi to?

Boljšega trenerja si ne bi mogla želeli. Točno ve, kje smo začeli in kako nadaljevati. Bomo videli, kam bo to peljalo. Sem še v procesu učenja, treba je iti korak za korakom.

Na prvi tekmi svetovnega pokala ste osvojili peto mesto. Neverjeten dosežek.

Niti nisem pričakovala ne verjela, da sem lahko že v prvi sezoni tako visoko, da je to sploh mogoče. Tista tekma v Hochfilznu je bila tekma sezone. To je bil moj dan. Vse se je poklopilo. Smučiči so bile kot raketa, počutila

sem se vrhunsko, v leže začela ničlo, česar ni nihče pričakoval, v stoje pa trije strelji mimo, kar je povsem solidno. Ta tekma mi bo najbolj ostala v spominu. Po novem letu so se začele rahle težave z zdravjem, ki so se vlekle kakšen mesec in pol. Sledila je še angina. Vedela sem, da take tekaške forme, kot je bila do novega leta, ne bo več. Šele na koncu sezone sem se vrnila na nivo, kakršnega sem si želela. Teku sem se sicer posvečala manj kot prej, a še vedno sem ostala na visoki ravni, kar je odlično. Nekaj tekaškega treninga sem izpustila, da sem se posvetila strelskemu. Tek s puško na ramenih mi ni delal težav. Ne zdi se mi, da bi se mi tehnika teka kaj veliko spremenila.

Ste si želeli nastopiti na kakšni tekmi več?

Bila sem presenečena, da sem v svetovnem pokalu sploh imela toliko nastopov. Nekako sem pričakovala, da bom prvo leto nastopala v pokalu IBU, torej en rang nižje, saj še nisem toliko zrela, da bi lahko konkurirala

najboljšim. Morda bi lahko v pokalu IBU nastopila na kakšni tekmi več, kot sem.

Kaj vas v pripravah na novo sezono čaka glede strelskega treninga?

V streljanju leže je bil v moji prvi sezoni cilj osvojiti osnove, na katerih bom lahko gradila streljanje stoje in streljanje nasploh. Po resnici povedano se streljanja stoje konkretno sploh še nisem lotili. To je cilj za naslednjo sezono. Bo izziv, ki pa se ga veselim.

Sezono je zaznamoval Norvežan Johannes Thingnes Bø. Vam je vzor?

Bil je razred zase. Všeč mi je, kako teče in strelja, in v to se lahko poglabim. Je vzor tudi za nas dekleta.

Ste v času svetovnega nordijskega prvenstva kaj obžalovali odločitev, da ne nastopite v tekaškem delu?

Letos se mi je toliko dogajalo, da nisem niti pomislila, da bi v sezoni startala na kakšni tekmi v smučarskem teku, sploh pa ne v sprintu, ker ga res nisem nič trenirala. Povsem sem se posvetila biatlonu in bila na ta šport osredotočena ves čas z željo, da bi bila čim uspešnejša. V času svetovnega prvenstva v Planici smo bili v tekmovalnem obdobju. Sem in tja sem pogledala utrinke s prvenstva, da bi si ogledala tekme v celoti, pa ni bilo časa.

Po sezoni običajno hitro odletite v tople kraje. Kam letos?

Ne grem še tako hitro. Z Boštjanom (Klavžarjem, ki je njen partner in trener, op. p.) na Dolenjskem prenavljava hišo in on ni želel na dopust za tri tedne. Kompromis je dvanajst dni. Greva konec aprila, ne tako zelo daleč, kam točno, pa boste videli.

Pomembne točke

Kranj – V drugi slovenski nogometni ligi so odigrali tekme 24. kroga. Kranjski Triglav je gostil Nafto 1903 in zmagal z 1 : 0. V 62. minuti je zadel Golden Okocha Gibson. Uspeh jim je prinesel napredovanje na lestvici in prednost pred ekipami z dna lestvice. Tam ostaja Roltek Dob, ki je doma izgubil s Krškimi (0 : 1). V 25. krogu bo Dob v petek gostoval pri Iliriji 1911, Triglav Kranj pa bo isti dan doma igral z Rudarjem Velenje. Tekma se bo začela ob 18. uri.

Znana prva finalistka

Kranjčani so v polfinalu izgubili proti branilcem naslova.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V moški in ženski odbojarski Sportklub prvi ligi se bo v soboto začel finalni niz. Prva finalistka sta že znana.

Pri moških je to branilec naslova ACH Volley Ljubljana, ki je bil v soboto tudi na drugi polfinalni tekmi v gosteh boljši od Hiše na kolesih Triglav. Kranjčani so že z uvrstitvijo v polfinale dosegli velik uspeh. Po rednem delu prvenstva so bili na petem mestu. Ljubljancanom

so nudili dober odpor, še posebno v tretjem nizu. Končni rezultat je bil 0 : 3 (-20, -14, -28). Drugi finalist bo znan jutri. V Kamniku se bosta ob 20. uri na odločilni tretji tekmi pomerila Calcit Volley in Merkur Maribor.

Prve finalistke pri ženskah so prav tako branilke naslova, odbojkarice Calcita Volleja. Na obeh polfinalnih tekmah so bile prepričljivo boljše od Formisa. Nasprotnice bodo dobile po jutrišnji tretji tekmi med GEN-I Vollejcem in Novo KBM Branikom.



Gorenjski odbojkarji Hiše na kolesih Triglav so v soboto pred domačimi navijači končali sezono v državnem prvenstvu. Tudi na drugi polfinalni tekmi so bili boljši branilci naslova ACH Volley Ljubljana. / Foto: Tina Dokl

Še bliže obstanku

DAMIJAN RIFL

Domžale – Pred velikonočnim nogometnim koncertom v Prvi ligi Telemach je bila v spodnjem delu lestvice precejšnja gneča. Kalcer Radomlje je bil na sicer varnem osmem mestu, toda prednost bi se ob uspešnem razpletu za primorska kluba na začelju lestvice (Gorica, CB 24 Tabor Sežana) lahko nevarno stopila. Sobotni uvod v trideseti krog prvenstva je bil za mlinarje, ki so spomladi ob Olimpiji in Mariboru najuspešnejši prvotilgaš, zelo ugoden. Sežančani so namreč pred domačim občinstvom proti Domžalam igrali neodločeno (1 : 1), Radomljani pa so zanesljivo (2 : 0) premagali Goričane. Njihova prednost pred primorskima

moštvoma, ki sta se zasedrali na dnu, zdaj znaša osem (pred Goričani) oziroma devet točk (pred Sežanci). »Teoretično si obstanka, ki ga prinaša osmo mesto, še nisem zagotovili, a vendarle smo danes ušli na precej varnejšo razliko. Nadaljevanje bo tako precej bolj sproščeno,« je bil po tekmi zadovoljen trener Oliver Bogatinov. In kdo je bil po mnenju 44-letnika, ki je Radomljane prevzel januarja letos, najboljši igralec tekme? »Brez dvoma kapetan Sandi Nuhanović!« je med radomljski navijači popularno »osmico« izpostavil Jeseničan, ki ga to soboto čaka zahtevno gostovanje pri Muri. Ta klub je vodil v sezoni 2012/2013. Domžale bodo v 31. krogu v soboto doma igrali z Bravom (ob 17.30).



Nogometaši Kalcerja Radomlje (v rumeno-črnih dresih) so v soboto premagali Gorico in so še korak bliže obstanku v prvi ligi. / Foto: Damijan Rifl

Finale začeli z zmago

Jeseničani uspešni na prvi tekmi finala Alpske hokejske lige.

MAJA BERTONCELJ

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so uspešno začeli finalno serijo v Alpski hokejski ligi. To je njihov drugi zaporedni finale v tem tekmovanju.

V soboto so pred domačimi navijači Cortino premagali s 4 : 2. Povedli so gostje. Železarjem v prvi tretjini izida

kljub boljši igri ni uspelo ize-nati. V drugi tretjini sta bila uspešna Žan Jezovšek, ki je s tem dosegel svoj trideseti zadetec sezone, in Eric Pance. V zadnji tretjini so varovanci Gabra Glaviča nadzirali potek igre. Še drugič na tekmi je zadel Jezovšek, dve minuti pred koncem tekme pa so Italijani zaostanek znižali na zadetec razlike. Končni izid je s

strelom v prazna vrata enajst sekund pred koncem postavil Erik Svetina.

Jeseničani so po devetih tekmah končnice še brez poraza. Do naslova prvakov jih ločijo le še tri zmage. Priložnost za drugo v finalnem nizu bodo imeli danes v Italiji. Če jim bo uspelo, bodo naredili že polovico poti do zelene-ga naslova.

PLANINSKI IZLET: KANJON MUDNA DOL–VIDALJ (1184 M N. M.)–DNIČ (1190 M N. M.)–HAHLIČ (1097 M N. M.)

Bližina dirkališča

Grobniške Alpe. S pogledom na Kvarnerski zaliv. V zaledju dirkališča, kar se občasno tudi dobro sliši. Divji kanjon, skoraj prvinski, ki ne dovoli strahu pred izpostavljenostjo.

JELENA JUSTIN

Tokrat se bomo zapeljali k našim južnim sosedom Hrvatom in obiskali Grobniške Alpe, čudoviti plato zahodnega Gorskega kotarja, s katerega se odpira pogled na Kvarnerski zaliv in bližnje otoke. Obiskali bomo divji kanjon Mudna dol in se na poti proti planinski koči Hahlič mimogrede povzpeli še na Vidalj in Dnič. Naj že na začetku povem, da je Mudna dol najdaljša soteska na Hrvaškem in da je prehodna le v popolnoma suhem vremenu. Med in po dežju je neprehodna in življenjsko ogrožajoča.

Zapeljemo se skozi Ilirsko Bistrico na Hrvaško, nadaljujemo proti Reki, vozimo po obvoznici nad Reko, ki jo zapustimo na izvozu Sušak. V križišču zavijemo desno in nadaljujemo proti vasi Čavle, od tam pa proti vasi Dražice. V Dražicah peljemo skozi krožišče in nadaljujemo naravnost v kraj Podkilavac. Ob cesti nas že spremljajo markacije. Na koncu vasi je parkirišče, kjer po mostičku desno začnemo hojo proti kanjonu Mudna dol. Najprej hodimo po makadamski cesti, nato pa nas smerokaz usmeri desno. Sledimo markacijam, ki so ponekod potrebne obnove. Z makadama nato

zavijemo ostro desno, hodimo proti jugu, nato pa nas steza usmeri proti severu in pred seboj zagledamo kanjon. Prečimo travnik s starimi smerokazi, nadaljujemo naravnost in že smo na vstopu v kanjon Mudna dol, ki je soteska potoka Sušica. Desno se odcepi pot na vzhodni greben.

Hodimo po strugi potoka, podlaga je kamnita in v približno 15 minutah smo v zatrepu kanjona. Pred seboj zagledamo steno. Kam pa sedaj? Takrat zagledamo skobe in jeklenico na levi strani, ki se pne čez steno. Ko smo na vrhu stene, stopimo v naravni kotel, iz katerega



Razgled z vrha Dniča na Kvarnerski zaliv / Foto: Jelena Justin

nadaljujemo navpično, po povsem gladki skali, kjer precej drsi. To se mi je zdel najtežji del poti. Nadaljujemo po kanjonu, ponekod si pomagamo z rokami, saj je nekaj skalnih skokov in skal

treba preplezati. Višje se soteska razširi, nato pa prispejemo pod gladko skalno stopnjo, kjer se prečno s pomočjo jeklenice povzpemo do naslednjega kotla, iz katerega nas vodi lestev. Nad lestvijo je tudi skrinjica z vpisno knjigo. Sledi nekaj klinov, ki nam olajšajo napredovanje. Smo v najožjem delu Mudne doli. Strm vzpon prekine skalni skok, ki ga obidem in dosežemo širši del kanjona. Sledi še zadnja jeklenica in konec kanjona je zelo blizu. Zapustimo strugo potoka ter nadaljujemo skozi gozd. Pot skozi gozd je strma, pripelje nas na travnik, kjer si pomagamo z zimskimi markacijami. Na razpotju nadaljujemo desno, levo je vrh Vidalj. Nanj se bomo povzpeli iz druge strani. Pot nas vodi spet v gozd. Ko dosežemo preval, se z njega povzpemo na Vidalj, ki je izjemen

razglednik. Z vrha se pred nami odpre pogled na Kvarnerski zaliv z otoki in vzhodno stran Istre. Sestopimo nazaj na preval in nadaljujemo proti planinskemu domu Hahlič. Malce izgubimo višino, nato se pa ponovno dvignemo na sedlo, s katerega se levo povzpemo še na Dnič. Čez vrh sestopimo proti planinskemu domu Hahlič.

Od doma Hahlič sestopamo po travniškem kolovozu, ponekod precej strmo in po stezi, tudi strmo skozi gozd. Ko dosežemo makadamsko cesto, zavijemo levo. Še enkrat se bomo zmerno strmo spustili do kolovoza, ki nam bo dobro znan z začetka ture. Po njem se vrnemo v Podkilavac, kjer nas čaka avto.

Nadmorska višina: 1190 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 7 ur
Zahtevnost: ★★★★★



Vstop v zavarovano pot skozi sotesko Mudna dol

/ Foto: Jelena Justin



Voda je izdolbla gladke skale, po katerih napredujemo skozi sotesko. / Foto: Jelena Justin

S kolesom po Goričkem, 3. del

GREGA FLAJNIK

Popoldan smo torej kolesarili po Goričkem in spoznali, kaj pomenijo krati in sladki klanci.

Pri večini klancev premosti kolesar največ 150 višinskih metrov, a klanci si sledijo ves čas. Sploh če kolesariš v smeri vzhod-zahod. Večina dolin namreč poteka v smeri sever-jug, in če jih želiš prečkati, se pot ves čas vzpenja in spušča. V bistvu prav zabavno. Ker smo začeli šele popoldan, smo ta dan prekolesarili le 35 kilometrov in se skupno dvignili za 400 metrov. Kolesarili smo iz Cankove mimo Domajincev do gradu Grad na Goričkem, ki je bil cilj naše odprave, in se nato spustili do vasi Dolnji in Gornji Slaveci. Pot smo nadaljevali s spustom v vas Sveti Jurij in po dolini nadaljevali do

vasi Grad in mimo Ledavskega jezera nazaj do Cankove.

Na poti nas je najbolj navdušil grad Grad na Goričkem, ki je prava posebnost, saj nas je presenetila nenavadna oblika notranjega dvorišča z višjim zahodnim in nižjim vzhodnim nivojem, kar je posledica oblike grajskega hriba, na katerem stoji grad. Grajsko dvorišče, ki ga obdajajo stolpate arkade, obkroža peterokotni tloris obodnih traktov, ki sežejo ponekod v prvo, ponekod pa v drugo nadstropje. Grad ima srednjeveški tloris,

Vabimo vas, da se nam pridružite na izletu s kolesom in barko po Srednjem Jadranu od 4. do 9. septembra 2023. Informacije na tel. št. 031 383 26 25.

ki so ga z leti spreminjali, in danes ima celota baročno podobo iz 17. stoletja. V gradu so ogromne kleti in ječe, okrog njega je velik vrt z dvema ribnikoma. Znotraj grajskega obzidja je globok, v živo skalo vklesan vodnjak, ki je bil posebno dragocen v času napadov. Najpomembnejši in najlepši del gradu je bila jugozahodna stran, kjer je bil stanovanjski del s stekleno teraso, pred njo pa lep cvetlični vrt z ribnikom in vodnjakom, ki še danes stoji. Zadnje dozidave so bile opravljene po prenehanju raznih nemirov in turških vpadov. Zemljiški gospodarji so si začeli postavljati udobnejša domovanja, da bi bilo življenje prijetnejše. Izvedeli smo, da ima grad toliko sob, kot je dni v letu – torej 365.

Nazaj smo se peljali še mimo Ledavskega jezera, ki ga imenujejo tudi Kraško

jezero, zato bi morda lahko pomislili, da gre za jezero, ki je nastalo zaradi kraških pojavov. A to ne drži, saj je jezero presahnilo le enkrat – ko so ga obnavljali. V resnici je jezero nastalo, ko so z deset metrov visoko pregrado zajezil potoka Ledava in Lukaj. Leži na nadmorski višini 234 metrov na območju vasi Ropoča in Krašči v Krajinskem parku Goričko. Njegova površina je 218 hektarov. Tako smo na kratko doživeli Goričko, ki je sicer razdeljena na 11 občin s skupno 90 naselji in okoli 17.000 prebivalci. Središča vasi tako kot drugod po Sloveniji oznanjajo vaški in gasilski domovi ter zvoniki različnih cerkva. In cerkva je v teh krajih res veliko, saj je Goričko versko najbolj pestro območje Slovenije. Tukaj namreč složno živijo kristjani, ki so pripadniki

GLASOVA KOLESARJENJA



Opazovali smo mogočno notranjost Gradu na Goričkem.

/ Foto: Grega Flajnik

katoliške, evangeličanske, binškoštne, baptistične in kalvinistične veroizpovedi. Bogata je tudi narodnostna in etnična sestava. V vaseh ob vzhodni meji z Madžarsko živijo pripadniki madžarske manjšine, v nekaterih vaseh živijo tudi pripadniki romske

skupnosti. Vsaka skupnost prispeva svoj delček bogatemu kulturnemu mozaiku Goričkega.

Nam je bilo lepo, da smo vsaj malo doživeli te čudovite kraje, zvečer pa tudi kulinarčne dobrote gostišča Ajda.

Najdražji Bornov hlod

Na dražbi vrednejšega lesa v Slovenj Gradcu je najvišjo ceno dosegel hlod gorskega javorja iz Bornovih gozdov. Kupec je zanj odštel 23.487 evrov oziroma 14.960 evrov za kubični meter.

CVETO ZAPLOTNIK

Slovenj Gradec – Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline, zveza lastnikov gozdov in zavod za gozdove so tudi letos pripravili dražbo najvrednejših gozdnih sortimentov. Prireditelji so tokrat pri organizaciji dražbe imeli nekaj težav, najprej so razmočena tla onemogočala dovoz hlodovine, nato so zaradi velikega zanimanja morali zagotoviti še dodatni prostor. Dražba je bila namreč rekordna po številu lastnikov gozdov, ki so pripeljali hlode na dražbo, po številu in kubaturi hlodov in tudi po številu neprodanih hlodov. Več kot tisoč lastnikov, med njimi tudi lastniki s širšega gorenjskega območja, je na dražbo pripeljalo 9566 hlodov skupne kubature 9720 kubičnih metrov. Hlodi so bili 36 drevesnih vrst, največ je bilo gradena (3993 hlodov), smreke (1226), velikega jesena (545), gorskega javorja (509) in doba (454). Kupcev je bilo letos malo manj kot lani (53). Največ jih je bilo iz Slovenije, Avstrije, Italije in Nemčije, sicer pa tudi iz Hrvaške, Madžarske, Srbije, Češke in



Najdražje prodani hlod na dražbi – hlod gorskega javorja iz Bornovih gozdov / Foto: www.gozd-les.com

Švice. Oddali so 29.703 ponudbe, skupno za 8133 hlodov, medtem ko za 1433 hlodov ni bilo nobene ponudbe. Te hlode, med katerimi je bilo največ gorskega javorja, so poskušali prodati v drugem krogu dražbe, pri katerem je bil zadnji rok za oddajo ponudb 3. april. V prvem

krogu je največ lesa, več kot tisoč kubičnih metrov, kupila furnirnica iz Avstrije, kupci pa so les kupovali predvsem za izdelke z višjo dodano vrednostjo – glasbila, pohištvo, plovila, vozila ...

Med drevesnimi vrstami so na dražbi najvišje povprečne cene dosegli hlodi

doba (588 evrov za kubični meter), breka (530), gorskega javorja (513), črnega topola (489), česnje (430), oreha (423), gorskega bresta (403) in gradena (401). Najdražje, za 23.487 evrov oziroma za 14.960 evrov za kubični meter, so prodali 5,2 metra dolg in 62 centimetrov debel hlod gorskega javorja, ki je rasel v Bornovih gozdovih v tržiški občini. Poleg tega sta mejo 20 tisoč evrov presegla še dva hloda gorskega javorja.

Na letošnji dražbi ni padel cenovni rekord, so pa letos najvišjo ceno za »kubik« dosegli pri hrastu (2050 evrov), smreki (1530) in macesnu (1155).

Posadili okoli tisoč drevesc

Okoli sto prostovoljcev je v državnem gozdu v bližini Moš posadilo tisoč sadik gozdnega drevja.

CVETO ZAPLOTNIK

Moše – Družba Slovenski državni gozdovi (SiDG) je ob koncu marca pripravila tradicionalno, že četrto vseslovensko prostovoljsko akcijo Pomladimo gozdove. Prostovoljci so na petih lokacijah, med drugim tudi v državnem gozdu v bližini Moš,

posadili več kot šest tisoč sadik različnih drevesnih vrst, na goriškem Krasu pa posejali 24 kilogramov semena. Glavni direktor družbe Marko Matjašič, še do nedavnega direktor Gozdnega gospodarstva Bled, je bil s potekom akcije zadovoljen, dejal je, da so bili med prostovoljci predstavniki vseh generacij.

Veliko je bilo šolarjev, tabornikov, skavtov, članov raznih društev in zaposlenih iz podjetij.

Za sajenje gozdnih drevesc v Mošah se je prijavilo okoli sto šestdeset prostovoljcev, od katerih jih je večina kljub močnemu deževju prišla na akcijo. Orodje, potrebno za sajenje, so prinesli

s sabo, strokovno so jim glede pravilnosti sajenja svetovali gozdarji iz SiDG in Zavoda za gozdove Slovenije. Kot je povedal Miha Zupančič, direktor sektorja za gozdarstvo v SiDG, želijo s prostovoljsko akcijo krepiti med ljudmi zavedanje o pomenu gozdov in s pomlajevanjem ohranjati gozdove za prihodnje rodove. V Mošah, kjer obnova gozda zaradi posledic ujme in napada podlubnikov ni bila možna po naravni poti, so se odločili za pogozdovanje. Na prostovoljski akciji so pri sadnji drevesne vrste prilagodili rastišču in med iglavce posadili tisoč sadik hrasta in javorja.

Družba Toyota Slovenije je, enako kot še Solis Strža, Etrek in Tajfun Planina, pomagala SiDG pri nakupu sadik za pogozdovanje, skupina zaposlenih iz podjetja pa se je udeležila še prostovoljske akcije, med njimi tudi Gregor Sova iz Žabnice. Kot je dejal, ga slabo vreme ni odvrnilo od akcije, sadike gozdnega drevja pa je sadil prvič v življenju. »Zemlji ne smemo le jemati, ampak ji moramo tudi vračati,« je razlog za sodelovanje na akciji pojasnila Aneta Smagaj Nared iz Postojne. Med udeleženci akcije je bil tudi medvoški župan Nejc Smole.



Skupina prostovoljcev v državnem gozdu v Mošah, kjer so v okviru akcije Pomladimo gozdove posadili okoli tisoč sadik gozdnega drevja / Foto: Cveto Zaplotnik

Priznanja za gorenjske dobrote

Kdo so gorenjski prejemniki priznanj za kis, konzervirano zelenjavo, marmelado in čaj?

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V okviru priprav na 34. festival Dobrote slovenskih kmetij, ki bo od 19. do 21. maja na Ptuj, že poteka ocenjevanje kmečkih prehranskih izdelkov. Zdaj so znani že tudi rezultati ocenjevanj kisa, konzervirane zelenjave in drugih pridelkov, marmelade, čaja in medu. Prejemnikom bodo priznanja podelili na festivalu.

Na ocenjevanju marmelad je Peter Jereb iz Račeve pri Žirih prejel zlati priznanji za robidovo in breskovo marmelado, Radmila Lapuh z Bleda zlato za sibirsko pojedino, Janez Markuta iz Čadovelj srebrno za ribezovo marmelado, Bernarda Benet iz Podkorena srebrno za marmelado iz gozdnih sadežev in bronasto za marmelado iz črnega ribeza, Primož Trebušak z Bele pri Motniku pa srebrno za slivovo marmelado.

Na ocenjevanju konzervirane zelenjave in drugih pridelkov je Matej Rozman z Jame

prejel zlati priznanji za beljakovine – proteine konoplje in oluščeno seme konoplje, Primož Trebušak z Bele pri Motniku pa zlato za čili omako in srebrno za mešano solato.

Kakšen je bil razplet ocenjevanja kisa? Mateja Reš iz Zgornjih Gorij je prejela zlati priznanji za namok cvetnih lističev dišečih vrtnic v kisu in za purpurno baziliko v kisu, Aleš Jerala iz Podbrezja pa bronasto priznanje za jabolčno-bezgov kis.

Poglejmo še rezultate ocenjevanja čaja! Mateja Reš iz Zgornjih Gorij je prejela zlato priznanje za zeliščni čaj vrtna roža, Matej Rozman z Jame zlato priznanji za CBD konopljin čaj in CBG konopljin čaj, Polona Kuhar z Ambroža pod Krvavcem zlato za krvavški čaj, Vesna Cesar iz Jereke pa srebrno za čaj čarobno poletje in bronasto za čaj lahkih nog naokrog.

Na ocenjevanju medu ni bilo medu s širšega gorenjskega območja.

Odkupne cene mleka se znižujejo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne februarja letos za mleko, dostavljeno v mlekarstvo s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 47,62 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 2,23 evra ali 4,47 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,29 odstotka maščob in 3,52 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 53,83 evra in je bila za 2,32 evra ali za 4,13 odstotka nižja kot januarja.

Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 44,25 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 51,49 evra.

Odkupna cena se je znižala že drugi mesec zapored, še vedno pa je občutno višja kot na primer februarja lani, ko so mlekarne mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin odkupovale po 35,27 evra za sto kilogramov, glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin pa po 39,26 evra.

Odločbe za ukrep Dobrobit živali

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je aprila začela izdajati upravičenim kmetijskim gospodarstvom odločbe za ukrep Dobrobit živali. V tem mesecu bo izdala večino od skupno 8753 odločb, na podlagi katerih bo upravičencem izplačala približno 7,4 milijona evrov. Ker agencija za ta ukrep še ni vzpostavila elektronskega vročanja, bodo upravičenci prejeli odločbe v papirni obliki.

Pri suši izpolnjen pogoj za državno pomoč

Kranj – Vlada je potrdila končno oceno škode – 148,5 milijona evrov, ki jo je suša lani povzročila kmetijstvu v 211 občinah. Ker znesek presega 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna za leto 2022, je s tem v skladu z zakonom dosežen pogoj za državno pomoč. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo na podlagi ocenjene škode pripravilo program za ublažitev posledic škode.

Pred ognjem reševali prašiče

SIMON ŠUBIC

Radovljica – V Radovljici je minuli četrtek okoli 2. ure zagorela električna omariča na gospodarskem posloplju. Kot smo izvedeli, je požar opazila mimoidoča, ki je takoj zbudila lastnike. Gospodar je iz hleva, na katerega se je požar že začel širiti, pravočasno odstranil vse prašiče, nato pa začel gasiti ogenj. Dokončno so ga pogasili prostovoljni gasilci iz Radovljice, Lesc in Begunj. Prekopali so tudi goreče seno in ga iznesli na prosto, lastniku, ki se je med reševanjem živali nadihal dima, pa so nudili prvo pomoč do prihoda reševalcev Nujne medicinske pomoči Radovljica. Po podatkih policije je pogorel spodnji del gospodarskega posloplja.

Gasilci so v zadnjih dneh še večkrat posredovali zaradi požarov na Gorenjskem. Med drugim je prav tako v

četrtek v Sebenjah zagorelo osebno vozilo, ogenj se je nato razširil na zunanjo leseno garažo, na stanovanjski hiši se je stopila fasada, popokala pa so tudi stekla. V soboto pozno popoldne je zagorel kavč v stanovanju večstanovanjskega objekta v Škofji Loki. Zaradi požara je bilo stanovanje ožgano in zadimljeno. Štiridesetletni moški, ki je bil v stanovanju, se je nadihal dima, vendar zdravniške pomoči ni potreboval. V petek se je vžgalo v cevi pri peči v objektu na Jesenicah, v soboto pa pa je zagorelo v kurilnici stanovanjske hiše v Kranju. Prav tako v soboto je zagorelo olje na štedilniku v Vopovljah, pomivalni stroj na Miljah, požar so gasili tudi v večstanovanjskem objektu v Žireh. V zadnjih dneh je izbruhnilo tudi več dimniških požarov v Krnici, Kranju, Tržiču, Radovljici, Žirovskem Vrhu Sv. Urbana in na Jesenicah.



V Radovljici je zagorela električna omariča, požar se je potem razširil na spodnji del gospodarskega posloplja.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Onesnaženji vodotokov

SIMON ŠUBIC

Kamnik – V soboto dopoldne so občani opazili masne madeže v rokavu reke Pšata v Suhadolah. Gasilci PGD Kamnik in Moste so na več mestih namestili lovilna črevesa in iskali izvor onesnaženja. S testi so ugotovili prisotnost jedkih snovi, ki so jih s pomočjo delavcev podjetja Saubermacher odstranili iz vode. Kasneje so ugotovili tudi izvor iztekanja kurilnega olja v Pšato – okvarjeno podzemno cisterno. Omejili so njegovo iztekanje

in na več rokavih Pšate namestili pivnike. V soboto opoldne pa so občani opazili tudi onesnaženje vodotoka v naselju Perovo v Kamniku. Kamniški gasilci so z analizo ugotovili, da gre za olje. Skupaj s Komunalnim podjetjem Kamnik so preiskali območje in onesnaženje locirali na gradbišču, kjer je iz tovornega vozila iztekalo hidravlično olje v kanal za meteorne vode. Cestišče so posuli z vpojnim sredstvi, sprali več sto metrov meteornega kanala in na več mestih nastavili pivnike.

Obtičal na ozki skalni polici

Preddvor – V petek se je na območju Kalške gore zaplezal planinec, ki je obtičal na ozki skalni polici. Kranjski gorski reševalci so se z vrhjo spustili do njega in ga nepoškodovanega z vitlom dvignili v helikopter Slovenske vojske. Reševanje je bilo zaradi močnega vetra zelo zahtevno.

Tečajnike odnesel snežni plaz

V snežnem plazu, ki je na velikonočno nedeljo med vzponom po Župančičevi grapi na vrh Male Mojstrovke presenetil sedem planincev, se jih je pet poškodovalo, od tega trije huje in dva lažje.

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora – V skoraj sedemurni reševalni akciji v zelo slabih vremenskih razmerah, ki so jih krojili megla, dež, sneženje, veter in mraz, je 53 gorskim reševalcem, trem pripadnikom Gorske policijske enote (GPE), ekipi Helikopterske nujne medicinske pomoči in posadkama helikopterjev Slovenske vojske (SV) in policije v nedeljo uspelo rešiti vseh sedem planincev, ki jih je med vzponom po Župančičevi grapi na Malo Mojstrovko zajel snežni plaz. Pet poškodovanih so s helikopterjema prepeljali v ljubljanski klinični center in jeseniško bolnišnico, kjer so ostali na zdravljenju. Zdravnik reševalec-letalec iz GRS Jesenice Jernej Arh je pojasnil, da gre pri treh huje ponesrečenih planincih (dva sta se lažje poškodovala) za poškodbi zgornje in spodnje okončine ter v enem primeru za hujšo poškodbo glave in prsnega koša.

Policija okoliščine še preiskuje

Po prvih informacijah iz vrst gorskih reševalcev so bili planinci v nedeljo dopoldan na tečaju varne hoje v gorah. Vodja GPE Matej Brajnik je po koncu reševalne akcije povedal, da Župančičeva grapa sodi med alpinistične vzpone, policisti pa še zbirajo obvestila o tem, kako je do vzpona po tej smeri prišlo. Prav tako še ne vedo, kaj je bil vzrok sprožitve, domnevajo pa, da je bila to ali opast na vrhu ali kložast plaz napihanega snega. »Z vsemi udeleženi planinci moramo opraviti razgovore, da povedo, zakaj je do nesreče prišlo. Zbiramo tudi obvestila, da ugotovimo namen tega vzpona, okoliščine



V nedeljski reševalni akciji na Mali Mojstrovki je sodelovalo več kot petdeset gorskih reševalcev. / Foto: GRZS

organizacije in mogoče tudi medsebojne odnose v smislu odgovornosti. Vse to še poteka, verjamem pa, da bodo v naslednjih nekaj dneh policisti prišli do zaključka,« je dejal. Kot je dodatno pojasnil, vzpon do točke, kjer so se planinci na koncu ustavili, glede na razmere ni bil zahteven, ne pa tudi lahek. »Na položnejših delih so se v snegu delale stopnice, tako da neke izrazite zahtevnosti iz tega vidika ni bilo.«

»Že reševanje ene osebe s hudimi poškodbami je precej zahtevno, tako veliko število poškodovancev pa naredi akcijo zares izredno,« je poudaril Klemen Belhar, podpredsednik Gorske reševalne zveze Slovenije. Glede morebitne odgovornosti za nesrečo se ni želel opredeliti. »Odgovornost preiskuje policija, ne gorski reševalci. Mi rešujemo, občasno pa tudi opozarjamo. Če poročajo o dokaj dobrih razmerah, je težko biti preveč strog do tega. Ampak vendarle vreme ni prav idealno, mislim, da mora vsak odgovorno premisliti, preden gre v gore,

zlasti pozimi in v slabem vremenu. Mogoče je bila tu narejena nekoliko slaba presoja,« je dejal.

Nikogar ni zasulo

Vodja reševanja Aleš Robič iz Gorske reševalne službe (GRS) Kranjska Gora je pojasnil, da so klic na intervencijo prejeli v nedeljo ob 9.40. Po prvih podatkih naj bi se sedem planincev oziroma alpinistov po Župančičevi smeri v Mali Mojstrovki poskušalo povzpeti na vrh, tik pred izstopom iz smeri pa jih je presenetil plaz. »Plazu sta se dva nekoliko izognila, ostalih pet pa je odnesel po grapi približno 150 višinskih metrov nižje, kjer so se zaustavili, nihče pa ni bil zasut. Vseh pet je bilo poškodovanih.«

Zaradi slabega vremena so sprva predvideli, da bodo morali reševanje v celoti izvesti klasično, kljub temu pa so aktivirali še helikopterja. »To se je kasneje izkazalo za zelo pametno potezo, saj se je vreme občasno toliko izboljšalo, da sta lahko helikopterja opravila precej dela, kar je precej

pospešilo potek reševalne akcije, pristop do mesta nesreče in kasneje evakuacijo ponesrečencev. Helikopterja sta vozila ponesrečence do meje megle, od tam naprej so še nekaj tristo višinskih metrov dostopali po grapi peš. Reševalci so morali prenesti opremo za pet poškodovanih, vseh pet poškodovanih so imeli na gorskih nosilih. Tam je teren tako zahteven, da je bilo treba nosila spuščati po vrveh. Vremenske razmere so bile zelo neugodne, v času intervencije je zapadlo tudi približno deset centimetrov snega,« je Robič opisal zahtevnost reševanja. Ob 14. uri je helikopter Slovenske vojske prva dva hudo ponesrečena planinca odpeljal v ljubljanski klinični center, v naslednjih dveh urah so reševalci klasično spustili po pobočju še ostale tri ponesrečence; enega so prepeljali v ljubljansko, dva pa v jeseniško bolnišnico. Akcijo, v kateri so sicer sodelovali gorski reševalci iz sedmih postaj GRS (Kranjska Gora, Bovec, Rateče, Mojstrana, Kranj, Radovljica in Jesenice), so končali ob 16. uri.

Nadporočnik Matija Župančič, kopilot sodelujočega helikopterja SV, je povedal, da je helikoptersko reševanje trajalo dlje, kot je helikopter sposoben ostati v zraku brez dodatnega goriva, zato so v Lesce pripeljali cisterno, iz katere so gorivo dvakrat dotočili vojaškemu helikopterju in enkrat policijskemu. »V zelo zahtevnih vremenskih pogojih nam je bilo v interesu, da čim več reševalcev spravimo čim višje oziroma čim bližje ponesrečencem. Vse pa je bilo treba izvesti z vitlanjem, saj bi helikopterju zaradi zelo lahkega snega zelo hitro pobiralo vidljivost, če bi to počeli iz naslona.«



Poškodovane planince so morali na nosilih prenesti do kraja, kjer je bila vidljivost dovolj dobra za helikopter. / Foto: GRZS



RAZVEDRILLO

GG

TAKO POJO SLOVENSKE PLANINE

Melodije planin dobro poznata prijatelja in dolgoletna glasbena »kompanjona«, baritonist Tone Habjan in harmonikar Nejc Jemc. Z najnovejšo zgoščenko Slovenske planinske pesmi smo njima in čudovitemu gorskemu svetu prisluhnili tudi mi.



Igor Kavčič

Kaj dolgoletna glasbena prijatelj iz doline popeljal v glasbene planine?

Nejc: Ideja posneti izbor slovenskih planinskih pesmi je stara že kar nekaj let. Nema lokrat sva skupaj nastopala po planinskih kočah na raznih obletnicah in tudi tradicionalnih prireditvah v hribih in sva ob tem ugotovila, da ni prav veliko pesmi na temo planin, ki bi bile tudi posnete.

Tone: V glavnem gre za zborovske posnetke, tudi nekateri – največkrat starejši – narodnozabavni ansambli imajo na ploščah skladbe na temo planin. Izvedb v najinem slogu – glas, harmonika in še kakšen instrument – pa tako rekoč ni.

Zato se nama je zdelo na mestu posneti album na to temo.

Sicer pa slovenskih pesmi, ki opevajo planine, ne manjka, mar ne? Muzikolog dr. Franc Križnar nas tudi v knjižici k vajini zgoščenki popelje v zgodovino slovenske planinske pesmi. Sedemnajst pesmi in v zaključku venček več pesmi je še vedno izbor ...

Tone: Seveda. Najprej sva izbrala kakih sto pesmi oziroma skladb. Potem pa se je začela selekcija.

Nejc: Morda sva se pri tem nekoliko bolj držala ljudskih pesmi in napevov in tistih nekoliko starejših, ki so pomembne tudi v etnološkem smislu. Naj kot zanimivost povem, da čeprav ne manjka pesmi na to temo, skorajda

ni pesmaric, ki bi vsebovale izključno planinske pesmi.

In nista izpustila domačih planin, tu sta skladbi Ratitovec in Dom pod Blegošem ...

Nejc: Ker sama izhajava s škofovškega konca, sva seveda najprej izbrala skladbi iz Selške in Poljanske doline, pa tudi iz Škofje Loke. To je bila osnova, potem pa naprej po Gorenjski.

Najbrž so prava redkost tudi glasbeni aranžmaji za dva, glas in harmoniko?

Nejc: Že precej let skupaj nastopava in sva vajena eden drugega. To je tisto, samo pogledava se, pa že veva, kako in kaj. In če se dva glasbenika tako dobro poznata, kot se midva s Tonetom, potem tudi ni težko ustvariti dobre glasbe.

Tone: Aranžmaje in priredbe sva pripravila sama. Harmonika ima kot instrument vse, kar si lahko glasbenik želi, širok nabor tonov, predvsem pa je njen zvok zelo poln. V posamezne skladbe sva dodala tudi druge instrumente in k sodelovanju povabila še nekaj odličnih glasov. Dve pesmi je zapel tenorist Janez Lotrič, pri dveh je sodelovala moja nečakinja Maja Jelenc, tudi pevka v narodnozabavnem ansamblu, tri pesmi pa smo zapeli kot kvartet, na pomoč so priskočili sodelavci in pevski kolegi iz ljubljanske opere Matej Avbelj, Rok Bavčar in Matija Bizjan.

V planinah se pevci hitro dogovorijo, kdo bo katero pesem »pel naprej«, kajne?

Tone: (smeh) Seveda. Kot rečeno, sva z Nejcem najprej pripravila izbor, potem pa sva po občutku določila pevke in druge zasedbe za posamezne pesmi, tako pesmi, ki jih pojem jaz, tiste v duetu z Majo, pa za pevski kvartet, kot to, da bo Prelepo Gorenjsko in Kekčevo pesem zapel Janez Lotrič. Pri slednji na trobento oziroma rog igra tudi oba Nejčeva sinova Dane in Karlo.

Je treba zahajati v gore, da bi lahko planinske pesmi občutil na pravi način?

Tone: Predvsem moraš imeti gore rad in se seveda kdaj pa kdaj povzpeti na kakšno, da si potem v Studiu Grašič lahko predstavljaš čudoviti planinski svet, pa tudi pevske družbe v kočah.

Nejc: V planinah se ljudje sprostito, prevladuje



Naslovnica zgoščenke, ki nas popelje v slovenske planine

pozitivna energija. Tudi če nisi aktiven pohodnik, začutiš, da je drugače kot v dolini. V gorah spoznaš pravega Slovenca, ko v koči slišiš od žalostink do veselih pesmi.

Zgoščenko sta izdala konec lanske jeseni tudi s pomočjo Planinskega društva za Selško dolino Železniki in Planinskega društva Škofja Loka, kjer so jo pozdravili z navdušenjem ...

Tone: Medtem ko je bila zgoščenka čez zimo še na toplem, so jo mnogi ljubitelji planin že vzeli za svojo. Priznam, da sem tudi sam zelo zadovoljen z izdelkom kot celoto, tako z glasbo kot dodano knjižico in Križnarjevo spremno besedo.

Nejc: Mislim, da ima vse skupaj še etnološko vrednost in je lahko zelo lepo darilo tudi vsem, ki ne morejo v planine. Če bi Slovenci znali tako lepo sprejeti slovenske

planinske pesmi, kot sprejemamo dalmatinske ...

Ki jih tudi vidva odlično izvajata ...

Nejc: Seveda, saj sva ja dobra glasbenika in pesmi na temo sonca in morja so čudovite – tako kot te, ki opevajo slovenske planine. Slednje še bolj, zato jih s to zgoščenko tudi želiva popularizirati.

Tone: Slovenci imamo to srečo, da lahko uživamo na naši obali, od koder ob lepem vremenu lahko vidimo naše gore, in obratno, z vršacev ob lepem vremenu lahko vidimo tudi do morja.

V maju bosta nad tisoč metri nadmorske višine pripravila še promocijski koncert?

Tone: Osrednji koncert pa bova pripravila enkrat v maju, ko se malo ogreje, na našem Ratitovcu. Takrat v živo, na zgoščenki pa že danes.



Recept za album Slovenske planinske pesmi je bil enostaven: Nejc Jemc in Tone Habjan, dva odlična glasbenika, ki imata rada planine. / Foto: Tina Dokl

JAKA

A VEŠ, DA JE BIL PREJŠNJI TEDEN SVETOVNI DAN ZDRAVJA ?!



A ZATO BOMO VEČ PLAČEVALI ZA DOPOLNILNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE!



Naziv ona 365 zdravnici Evi Pogačar

Po izboru revije Onaplus je prejemnica letošnjega naziva ona 365 zdravnica Eva Pogačar iz Studenčic pri Lescah. Prejemnico je med desetimi nominirankami, ki so s svojim delovanjem ali izraženiimi stališči zaznamovale zadnje leto, s podporo bralk in bralcev revije izbrala žirija, razglasitev pa je bila minuli četrtek na slavnostni prireditvi v dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Eva Pogačar je specialistka anesteziologije in reanimatologije, gorska reševalka in predsednica Strokovnega centra Rdečega križa Slovenije. Kot so poudarili v uredništvu revije Onaplus, si Pogačarjeva aktivno prizadeva širiti znanje prve pomoči ter da bi njene vsebine dodali učnemu programu v osnovnih in srednjih šolah. Z ekipo že nekaj let v Radovljici redno izobražuje učence osnovnih šol, zdaj pa deluje tudi po srednjih šolah.



PESMI MLADIH

Nevidni pajčolan

S tančico objeta
se oklepam nečesa,
česar v resnici
sploh nikoli ni bilo.

Tisočere zablode
iščejo izhode.
Ker izhodov ni,
vse nenadoma obstoji.

Resnica ali laž,
vse je križ kraž.

S soncem obsijana,
vsemu predana.
Vse ali pa nič
je njena predstava.

Nevidni pajčolan
nikoli ni zares zaman.
Katja

Nekdo vse nosi pred vsemi na dlani, drugi pa se oklepajo svojih skrivnosti. Naj imamo pajčolan ali ne – samo da smo v sebi srečni. Metka

Splacha se biti naročnik

Gorenjskega glasa

Pokličite: 04/201 42 41
ali pišite: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas



NISO ZA MLADE

Inštitut za nutricionistiko skupaj z ministrstvom za zdravje ter zdravstveno, prehransko in športno stroko opozarja, da energijske pijače niso primerne za otroke in mladostnike.



Mateja Rant

»Največ pa jih popijejo prav mladi. Skrb vzbujajoče je, da imajo nekateri do njih dostop tudi v domačem hladilniku in da jih pijejo z vednostjo staršev,« je poudarila raziskovalska na Inštitutu za nutricionistiko Anita Kušar. Ob tem navaja raziskavo Nacionalnega inštituta za javno zdravje z naslovom Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju iz leta 2018, ki je pokazala, da energijske pijače pije več kot tretjina mladostnikov, od tega vsak šesti 11-letnik in vsak drugi 15-letnik. Kot je še dodala, naj bi po ocenah slovenski mladostnik v povprečju popil 2,5 litra energijskih pijač mesečno. »Raziskava Zveze potrošnikov Slovenije leta 2021 med ljubljanskimi osnovnošolci je pokazala, da jim energijske pijače ponudijo celo starši sami, misleč, da gre le za eno izmed brezalkoholnih pijač.«

Vsebujejo kofein in druge snovi za poživitev

Urška Blaznik z Nacionalnega inštituta za javno zdravje je ob tem pojasnila, da energijske pijače niso običajne brezalkoholne pijače, saj vsebujejo predvsem kofein in druge snovi za poživitev, večji delež sladkorja ali sladila ter barvila in arome. »Nekatere od teh snovi sicer najdemo tudi v običajni hrani, vendar v veliko manjših količinah in odmerkih, kot jih posameznik zaužije z energijskimi pijačami. Zaradi nižje telesne mase se pri otrocih in mladostnikih neželeni učinki pojavijo hitreje in bolj intenzivno kot pri odraslih.« Da zakrijejo grenak okus kofeina, ki je pomembna sestavina teh pijač, pa po besedah Igorja Pravsta z Inštituta za nutricionistiko energijske pijače vsebujejo tudi veliko sladkorja. »Z eno popito pločevinko energijske pijače v telo vnesemo tudi do 55 g sladkorja oziroma 11 vrečk sladkorja.« Marjeta Recek z ministrstva za

zdravje zato meni, da bi se bilo o energijskih pijačah z otroki smiselno pogovoriti že zelo zgodaj. »Kofein, ki ga vsebujejo te pijače, ima na njihovo zdravje le negativne vplive, tako kratkoročne kot dolgoročne, sploh zato, ker je prisoten v višjih koncentracijah.« Energijske pijače pogosto tržijo kot pijače z dodatnimi vitamini in tako ustvarjajo vtis, da gre za zdrave pijače, primerne ob večjih telesnih naporih. »Ne zamenjajmo jih s športnimi napitki, ki so namenjeni nadomeščanju izgubljenih snovi med naporno vadbo. Zaradi znojenja in diuretičnega učinka kofeina lahko pride do hude dehidracije,« opozarjajo na fakulteti za šport, Olimpijskem komiteju Slovenije, Združenju športnih zvez in Slovenski antidoping organizaciji.

Lahko vodi do številnih težav

Denis Baš iz sekcije za primarno pediatrijo in Mojca Jurič iz sekcije za šolsko,

študentsko in adolescentno medicino pri Slovenskem zdravniškem društvu sta poudarila, da lahko vnos čezmernih količin kofeina, povezan s pitjem energijskih pijač, kratkoročno vodi v spremenjen ritem bitja srca, višji krvni tlak, razburjenost, nerivo, tesnobo, glavobole, dehidracijo in bolečine v trebuhu, dolgoročno pa v povečano izločanje stresnih hormonov in težave s spincem. Zaradi dodanega sladkorja so energijske pijače povezane tudi s tveganjem za prekomerno telesno maso, nastankom sladkorne bolezni tipa 2 in propadanjem zob. »Za ustrezno preskrbo s tekočino otroci in mladostniki dnevno potrebujejo približno 1,5 litra tekočine. Najboljša je pitna voda, pa tudi nesladkani čaji, v primeru povečanih potreb pa z vodo razredčeni 100-odstotni sadni in zelenjavni sokovi,« svetujeta. Pitje energijskih pijač otrokom in mladostnikom pa vsi omenjeni strokovnjaki odločno odsvetujejo.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKJE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKJE

NA SVEŽO TUHINJSKO POSTRV

Alenka Brun

V Tuhinjski dolini je v Snoviku – natančneje v Termah Snovik – restavracija Potočka. Kljub sodobnemu pristopu po dvajsetih letih ohranja domačnost, že nekaj časa pa v restavraciji sledijo Kneippovi filozofiji. Trenutno so aktualne tudi čemaževe in špargljeve jedi. V Potočki s svojo ekipo ustvarja kuharska mojstrica Advija Halilović. V restavraciji je že enajst let, pred

tremi leti pa je prevzela vodenje kuhinje. »Od nekdaj sem si želela delati z ljudmi, zato sem se odločila za poklicno pot v gostinstvu in turizmu. Preden sem prišla v Terme Snovik, sem delala v bolnišnični kuhinji, kjer sem se izurila v pripravi različnih diet in zdravih obrokov. Izkušnje sem nabirala tudi pri opravljanju popoldanske obrti, po več à la carte kuhinjah, kjer sem vsa ta leta nudila pomoč številnim kuharskim mojstrom,« pripoveduje Halilovićeva, ki kuha tako rekoč že od mladih nog, profesional-

no pa več kot četrto stoletja. V zvezi s Kneippovo filozofijo zdravega načina življenja, v kateri dva od petih stebrov predstavljata prehrana in zelišča in jo je že v 19. stoletju razširil Sebastian Kneipp, pa Advija Halilović pojasni: »Kneipp je dajal pri pripravi hrane poudarek sezonskim in lokalnim izdelkom in živilom rastlinskega izvora, ni pa prepovedoval določene vrste hrane. Majhni obroki večkrat na dan varujejo prebavila in preprečujejo napade lakote. Kneipp je ljudem, ki jih je zdravil, naročal pitje vsaj litra in pol vode na

dan in uporabo čim manj soli v prehrani ter več zelišč.« V Snoviku imajo tudi lastne zelenjavne in zeliščne vrtove, tako da se njen dan velikokrat začne prav na zeliščnem vrtu. V nadaljevanju izvemo, da je bil tudi kruh za Kneippa pomemben, je pa dajal prednosti moki iz celega zrna, saj se vitalne snovi v zrnu ohranijo dalj časa.

Seveda pri tovrstnih menijih brez izzivov ne gre. Glavni kuharici predstavlja velik izziv priprava sodobnih jedi za vsakdanjo ponudbo ob uporabi svežih, sezonskih, lokalnih in zdravih živil. »Pri tem



Advija Halilović / Foto: arhiv Term Snovik

se trudim upoštevati tradicionalne jedi in tudi načine priprave, kot so jih poznali naši dedki in babice, ko so skrbeli za zdravje tudi tako, da so v prehrani uporabljali veliko raznovrstnih zelišč in začimb.« V Potočki pa seveda sledijo tudi trendom v gostinstvu in sezonam ter se prilagajajo okusom in željam gostov. Prav posebno pozornost posvečajo pripravi zajtrka, v okviru katerega gostom na primer nudijo tudi brezglutenski kotiček. Ravno sedaj pa je med številnimi domačimi namazi pri njih na voljo tudi čemažev. Družbo mu delajo še namazi iz dimljene postrvi, skute

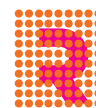
ter veganski namazi iz sončničnih in bučnih semen. Halilovićeva omeni še, da imajo v meni vključene tudi jedi z Okusov Kamnika, kot sta firšov golaž s tuhinjsko filo in sveža tuhinjska postrv, ki je pravzaprav posebnost restavracije in jo pripravljajo na več različnih načinov – kuhano, pečeno na žaru, ocvrto, dušeno ... Na koncu pa ne moremo tudi mimo dejstva, da je Kamnik med slovenskimi mesti zagotovo eno najbolj znanih po domačih pivih, tako da si v Potočki lahko ljubitelji tega napitka privoščijo še znanega »lokalca«, pivo iz Domače pivovarne pod Menino.



Tuhinjska postrv s kašo ... / Foto: arhiv Term Snovik



... ali v solati / Foto: arhiv Term Snovik



PRAZNOVANJA

VILJEVIH ŠESTDESET

Vili Lovšin, po rodu Škofjeločan, ki živi v Zgornjih Pirničah, je konec marca dopolnil šestdeset let. Vaja z njegovo glasbeno zasedbo Mal prepozn se je tisti dan spremenila v žur presenečenja.

Ana Šubic

V sredah popoldne se glasbena zasedba Mal prepozn na čelu z Vilijem Lovšinom srečuje na vaji v Kranju, ki pa 29. marca ni bila običajna. Člani so jo sklenili nekoliko prej, saj so se jim sredi vaje pridružili prijatelji – v želji presenetiti Lovšina, ki je prav tisti dan dopolnil šestdeset let. Slavljenec je sicer potihoma to pričakoval, ne pa tega, da

ga bo presenetila množica prijateljev, s katerimi so se nato veselili še dolgo v noč. Glavno praznovanje z več kot sto povabljenimi še načrtuje v začetku maja v Stražišču z vrhunsko gostinsko zasedbo in osmerico odličnih glasbenikov, združenih v Josip Brass band.

Glasba Vilija razveseljuje že dolgo; zadnje desetletje jo preigrava z že omenjeno poprokovsko zasedbo Mal prepozn, ki je nastala na pobudo štirih glasbenih amaterjev s preprosto željo zagratiti prijatelju za abrahama.

Zasedbo poleg Vilija, ki je bobnar in tolkalist, sestavljajo še: Zoran Lipovšek (akustična kitara, vokal), Simon Jamnik (solo kitara, spremljevalni vokal), Jure Krajnik (ritem kitara, spremljevalni vokal) in Janez Pivk (bas kitara). Prav vsi imajo korenine v Škofji Loki, je pa nekatere kasneje življenjska pot vodila v druge kraje – Vilija v Zgornje Pirniče. Po rodu je iz Stare Loke. »Sem Blažeškucov s 'Fare',« pove po loško. Preden se je pred 18 leti ustalil v Zgornjih Pirničah, je živel še v Stražišču, Kranju, Podlubniku in na Trati.

Snemajo drugi album

Člani zasedbe vključno z Vilijem so glasbeni samouki, za seboj pa imajo že nekaj glasbene kilometrine. Vili je v mlajših letih igral v kranjski novovalovski zasedbi Klavnica 126. V zasedbi Mal prepozn so sprva preigravali priredbe znanih rokarskih skladb iz svoje mladosti, v zadnjih letih pa so začeli ustvarjati tudi avtorsko glasbo. Konec leta 2021 so izdali prvi album Mi gremo, pri katerem sta jim zelo pomagala brata Marko in Mirko Vuksanovič, ustanovitelja zasedbe Avtomobili. Tej zasedbi so že igrali kot predskupina in ji bodo tudi letos poleti, čaka jih nastop na Folk

festivalu v Domžalah, promocijski koncert v Kranju, saj se jim je sedaj že nabralo dovolj lastnih skladb ... »Na album smo res ponosni. Dobro se je prijel, sploh na Gorenjskem, naše skladbe predvajajo na Radiu Slovenija in na nekaterih drugih radijskih postajah. V teh dneh bo na TV Slovenija objavljen naš prvi videospot za skladbo Gozdovi sanj.« Sedaj že snemajo drugi album, ki bo izšel prihodnje leto.

Razveselil se je gramofona

Z glasbo, ki Viliju pomeni zelo veliko, je povezano tudi darilo, ki so mu ga domači namenili za šestdeseti rojstni dan. Mlajša hči je prišla na idejo o gramofonu, ob tem pa si je slavljenec omislil še zvočnike in ojačevalec, da bo avdiofilska oprema popolna. »Kakšnih posebnih želja glede darila nisem imel, saj imam vsega dovolj,« je dejal slavljenec, ki je že dedek dvema vnukoma. Družina Viliju ogromno pomeni, sicer pa mu dneve zapolnjujejo tudi službene obveznosti. Je namreč direktor in lastnik kranjskega podjetja, ki pod svojim okriljem združuje biro s področja projektiranja, nadzora in inženiringa, salon keramike in še frizerski salon, ki ga vodi njegova starejša hči Urška Mavsar, sicer prava



Vili Lovšin s člani zasedbe Mal prepozn / Foto: osebni arhiv (Marko Delbello Oceppek)



Vili Lovšin je 29. marca praznoval šestdeseti rojstni dan.

/ Foto: osebni arhiv (Marko Delbello Oceppek)

umetnica oblikovanja las. Vili je sicer pričakoval, da bo pri šestdesetih letih že nekoliko izpregel, a za zdaj nič ne kaže v tej smeri. Nič zato – ne glasbene ne življenjske energije mu ne manjka.

Novorojenčki

V minulem tednu se je tako v kranjski kot v jeseniški porodnišnici rodilo po 9 dečkov in 7 deklic. V Kranju je bil najtežji deček, ki je tehtal 4350 gramov, najlažji pa prav tako deček, tehtal je 2760 gramov. Na Jesenicah sta bili najtežja in najlažja deklici – prvi je tehtnica pokazala 4090, drugi pa 3040 gramov.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com



»Prihodnost«

Že večkrat sem vam pisala in bila z odgovori zadovoljna. Zdravje in kako se bom razumela z možem? Kaj pa srečne številke za loto?

Poročeni ste že veliko let in moža poznate dobro kot lastni žep. Zato veste, da kadar ni preveč dobre volje, je najbolje za vas, da se malo umaknete in kaj preslišite. Na splošno imata v prihodnosti videti boljše razumevanje. Zaradi zdravja se vam ni treba obremenjevati in po nepotrebnem skrbeti. Vse bo v redu. V zadnjem času si največ sivih las naredite zaradi premišljevanja o sinu in njegovi prihodnosti. Nikar tako naprej. Dobro ve, kakšni so njegovi cilji in česa si v živ-

ljenju želi. Ko pride njegov čas in to ni več daleč, se bo poročil in si ustvaril družino. Vaše številke so 2, 4, 5, 6, 10, 19, 20. Srečno.

»Jesen«

Vaše odgovore redno berem. Že nekaj časa odlašam z operacijo. Kakšen bi bil izid ali obstaja še kakšna druga možnost? Druge možnosti ste že poskusili in sami prišli do spoznanja, da vam ne pomagajo. Ne vidim prav nobenega razloga, zakaj se ne bi odločili za poseg. Prej se boste odločili, prej se vam bodo uredile zdravstvene težave. Zagotavljam vam, da bo operacija uspešna – in vse drugo, kar je povezano s tem. Lepo vas pozdravljam.

»Rdeča vrtnica«

Rada bi se zahvalila za vsa leta, ko odgovarjate na naša vprašanja, ki so mogoče za koga nepomembna, nam pa odgovori veliko pomenijo in nam vlivajo optimizem in upanje, da bo bolje. Prosim za nasvet. Ko že mislim, da sem izplavala iz težav, se te kar lepilo name – ali pa le jaz vidim vse tako, ne bom rekla črnogleda, ampak realno.

V službenem okolju se nikoli niste rinili v ospredje in stalno ste se prilagajali sodelavcem. Ne bom rekla, da je to napaka, kajti takšni pač ste. Tudi v zasebnem življenju. Vsem vse dopuščate in čakate, kdaj boste sami prišli na vrsto. Novi šef vas bolj ceni, in čeprav ne verjamete, vas čaka napredovanje. Nočem vas razočarati. Povedala bom tako, kot vam pokažejo kartice. Stanovanje prodajte in si s tem denarjem kupite svojo hišo. Hčerki pomagajte s kreditom na banki. Morate imeti

lastno streho nad glavo, to si res zaslužite. Vaš prijatelj je čustveno vezan na vas in vas ima rad, vendar je zelo muhaste narave. Nikoli zares ne veste, kaj se mu mota v glavi. Pomagate mu lahko tudi na drug način, in vlagajte pa denarja od stanovanja v njegovo hišo. Hči bo v tem letu zagotovo uspešno zaključila študij. Pri zdravju ima videti pozitivne spremembe. Srečno.

»Zvonček«

Prosim, da pogledate prihodnost za določene osebe. Nihče od njih nima posebnih zdravstvenih težav. Najmlajša oseba ima pri šoli videti lepe uspehe in je varna v vsakem pogledu. Drugi imajo napredek in splošni vzpon pri poslovnih zadevah. Pri nekom je videti še dodatna izobrazba, ampak šele v naslednjem letu. Glede varnosti imajo vsi v redu. Želim vse dobro.

LAŽJI SUDOKU

1		4		2	7			
9	8	2		1			5	
3	6		8					1
8	7			2	3			
	9		1	4		6		
		1	3				7	9
7					8		9	6
	1			5		2	4	3
			2	6	7			

Rešitev:

9	5	7	6	2	1	9	8	3
6	2	8	5	7	8	1	9	4
9	6	1	2	7	8	6	2	5
6	2	9	8	3	1	7	5	4
2	9	8	7	1	6	5	9	3
8	1	2	6	5	9	3	7	4
1	7	6	8	2	4	9	5	3
4	9	7	3	1	9	2	8	6
8	6	9	4	2	7	5	1	3
1	4	8	5	7	2	6	9	3

TEŽJI SUDOKU

6		2		5			7	1
						6		
	5			6		9		
8			3					7
3		1		9		5		4
9				1				2
	7		8				3	
		4						
2	3			7		4		

Rešitev:

9	5	7	6	2	1	9	8	3
6	2	8	5	7	8	1	9	4
9	6	1	2	7	8	6	2	5
6	2	9	8	3	1	7	5	4
2	9	8	7	1	6	5	9	3
8	1	2	6	5	9	3	7	4
1	7	6	8	2	4	9	5	3
4	9	7	3	1	9	2	8	6
1	4	8	5	7	2	6	9	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

ŽIVLJENJE ZA ROMAN, 1. DEL

Moje ljubljene gore

MILENA MIKLAVČIČ

usode



Karol je eden tistih sicer zelo redkih posameznikov, ki si je dogodke iz svojega življenja redno in sproti zapisoval. Dva debela zvezka na drobno popisanih strani nas popeljeta v preteklost in sedanost.

Počel je marsikaj. Med drugim je bil strasten ljubitelj gora. Na vrhu Grintovca je bil najmanj štiridesetkrat.

»Prvič se je to zgodilo na dan borcev leta 1954. Turo je vodil moj starejši brat. Iz Most pa do doma v Kamniški Bistrici smo se peljali kar s kolesi. Spominjam se, da me je brat peljal na 'štangi', ker kolesa še nisem imel. Do Kokrškega sedla smo hodili tri ure, prespali smo v Zoisovi koči. Bilo je tako lepo, da me je ta prvi objem gora začaral za vse življenje,« pripoveduje.

Ko je Karol delal v Hidrometalu, je bil eden od njegovih sodelavcev tudi Martin.

V Slovenijo je prišel skupaj s svojimi brati iz Slavonije. Nekoč je omenil, da bi se rad povzpел na enega od vrhov.

»S turo sva imela malo smole, saj je začelo deževati. Sledila je prava gorska nevihta s treskanjem in grmenjem. V kočjo sva prišla premražena do kosti. Zavila sva se v odeje, zraven peči pa sva potem posušila oblačila. Na vrhu bi se morala žigosati, Martin pa s seboj ni imel knjižice. S tal sem pobral kamen, na stebričku, ki so ga postavili geodeti, sem ga s strani malo zbrusil in potem kar nanj pritisnil štampiljko. Njegov sin Darko, ki je naju spremljal, je skakal od veselja. Minilo je več let, ko sem pri Martinu naročil 'ta visoke škornje'. Njegov sin pa mi je ob tej priložnosti prinesel pokazat kamen z Grintovca, ki ga je še zmeraj hranil kot lep spomin.

V gore so me včasih spremljali tudi ljudje, ob katerih nisem vedel, ali bi se smel ali jezil. Janez, denimo, je bil hud ženskar, rad pa ga je tudi dal na zob. Pogosto me je vprašal, ali je tam gori tudi kaj deklet. Nekoč so imeli na Kokrškem sedlu neko proslavo. Janez se mi je pridružil in že med potjo je večkrat nagnil steklenico. Da bi prišel k sebi, se je v koči nalokal prave kave. Ponoči revež ni mogel spati, rogovil je sem in tja, dokler ga ni eden od planincev pošteno usekal po nosu. Zjutraj, ko se je prebudil, mu je verjetno postalo nerodno. Na skrivaj se je izmuznil in jo kar sam mahnil v dolino.

Ne bom pozabil nočne pohoda na Grintovec leta 1992. takrat sem Danilu rešil življenje. Koča je bila kot po navadi nabito polna. Harmoniko je vlekel 'tunjski Jano'. Na slavlju se je znašla

tudi skupina fantov, ki so ravno prišli od vojakov. Že okoli polnoči pa je eden od prisotnih funkcionarjev hotel imeti v koči mir in tišino. Nemogoča zahteva, glede na to, da je bil redkokdo trezen! Ura je bila pol dveh zjutraj, ko so rekli: 'Pa pojdemo na vrh!' in smo šli. Bili smo že na strehi Grintovca, ko je nekdo vzkliknil, da Daniela ni! Nemudoma sem se obrnil in stekel po isti poti navzdol. Zagledam ga ob neki skali. 'Kaj pa počneš tukaj?' ga vprašam. 'Malo bom zaspal,' mi odgovori. Če bi ga pustil spati – noč je bila mrzla – bi se lahko zgodila podhladitev.

Tja gor, na Grintovec sem hodil tudi s psom. Bilo je obdobje, ko smo kočjo z združenimi močmi obnavljali. Nekoč pa me je pri vhodu zalotil funkcionar in mi rekel, da s psom nimam vstopa. Ostro sva se sporekla, na koncu sem le odnehal, saj sem ga dobro poznal. Pomislil sem, kaj se repenči; ko smo delali pri koči udarniške, ga pa ni bilo blizu. Ni mi bil všeč zlasti ne takrat, ko je nam, ki smo pomagali brez plačila, med vrsticami očital, da smo 'preveč pojedli'. Ko so čez nekaj mesecev podeljevali značke in priznanja, nisem šel. Zamalo se mi je zdelo.

So pa bili ti časi kljub nekatereim grenkim kapljam zelo lepi. Mladi smo se v hribih veliko srečevali. Leta 1959 me je brat prvič vzel s seboj na Triglav. Do kočje pri Peričniku sva se peljala z motorjem NSU-Pretis. Od Aljažvega doma sva potem krenila po Tomiškovi poti do Staničeve kočje ter čez Tržna Kredarico, kjer sva prespala. Žal je bila vidljivost z vrha zaradi oblačnosti slaba. Škoda. Sem se pa ob tej

priložnosti spomnil na Joža Čopa. Nekoč so ga prosili, da bi prišel v Planico 'štampat' sneg. Pa ga je neki zoprnež dražil, češ 'a boš tudi ti skoču'. Pa mu je odgovoril, da je že, da je 'potegnju kr sto petdeset metrov, pa bi še več, če me ne bi foušlilci nazaj držal'.

V hribih sem spoznal tudi deklo Jano. Vanjo sem se zatreskal do ušes. Rekel sem si: ali ona ali nobena. Tako je nanoslo, da sem še danes, ko sem že v tako imenovanih poznih letih, še zmeraj samski. Doma so me vzgajili v cagavca in molčečnega. Pogosto se spomnim na star kmečki pregovor, ki pravi, da se fant, ki ni zgovoren, še oženit ne more. A po toči zvoniti je prepozno.

Leta 1971 sem se lotil zidave hiše. Pomagali so mi tudi sestri in bratovi otroci. V zameno sem jim obljubil, da jih bom enkrat vzel s seboj v hribe.

Nekoč sem sedel pred kočjo, s hrptom obrnjen proti steni Raduhe. Prisedla je neka ženska, izvlekla daljnogled in začela opazovati to steno. Potem se je obrnila k svojemu sinu in mu rekla: 'Ane, ko boš ti velik, boš prav tako alpinist kot ati?' Fant je kar molčal. Pa sem se, nebodigatreba, vtaknil: 'Lahko pa rečeš, da boš gorski reševalec. In boš reševal tiste, ki so se v steni zapezali.' Potem sem vstal, pograbil nahrbtnik in jo mahnil v dolino.

Na vrhu Skute se mi je zgodilo nekaj neprijetnega. Pri sestopu sem izgubil občutek za smer. Večkrat sem se obrnil in šel na vrh ter se začel ponovno spuščati. Šele ko sem prišel na pode pod Skuto, kjer je sijalo sonce, se mi je oddahnilo ...«

(Se nadaljuje)



KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Če vam je od velike noči ostalo še kaj šunke, jajc in hrena, lahko z njimi napravite okusne, a malo drugačne jedi.

Jajčni puding s šunko

Potrebujemo 250 g šunke, čemaž, 5 jajc, žlico moke, 200 g smetane za stepanje, 250 g naribanega sira emmentalec, sol in poper. Šunko narežemo na kockice. Čemaž očistimo in drobno nasekljamo. Jajca ubijemo, rumenjake ločimo od beljakov. Rumenjake penasto umešamo ter postopoma primešamo moko in smetano. Dodamo šunko, sir, peteršilj in drobnjak. Solimo, popramo in zmešamo. Beljake stepemo v čvrst sneg in ga rahlo primešamo masi. Naložimo jo v namaščen škatlast model in ga pokrijemo z aluminijasto folijo. Puding približno 90 minut kuhamo v vodni kopeli (model postavimo v veliko posodo, v kateri ves čas komaj opazno vre voda, po potrebi jo prilivamo). Kuhanega malo ohladimo, zvrnemo na desko in razrežemo na rezine. Postrežemo jih polite s paradižnikovo omako in posute s čemažem. Ponudimo lahko s kuhano zelenjavo in kruhom.

Zelenjavni kari z jajci

Potrebujemo 8 jajc, 300 g šampinjonov, šop mlade čebule, olje, strok česna, sol, poper, 30 g masla, do 2 žlici praška za kari, 30 g moke, 500 ml čiste zelenjavne juhe (lahko iz kocke), 300 g zamrznjene mešanice graha in korenja, 200 g smetane za stepanje in peteršilj. Šampinjone očistimo, večje prerežemo na četrtine. Mlado čebulo očistimo in razrežemo na kose. Olje segrejemo, stresemo nanj čebulo in pražimo od 5 do 8 minut. Dodamo gobe in še kratek čas pražimo. Česen olupimo in stisnemo zraven. Solimo, popramo, premešamo in damo iz kozice v skledo. V kozico damo maslo, in ko se stopi, dodamo prašek za kari in moko. Na šibki vročini pražimo nekaj minut, nato zalijemo z juho, zavremo in kuhamo 2 minuti. Dodamo zelenjavo, znova zavremo in kuhamo 8 minut. Prilijemo smetano in kari pogrejemo. Vanj damo na četrtine narezana jajca in prepraženo čebulo z gobami. Na krožniku ga potresemo s seseklanim peteršiljem in ponudimo s slanim krompirjem.

Hren s krompirjem

Potrebujemo hren, olje, kis, sol, od 3 do 4 stroke česna, peteršilj in vsaj 0,5 kg pretlačenega kuhanega krompirja. Hren naribamo v skledo. Po okusu dodamo olje, kis, sol, sesekljana česen in peteršilj. Nazadnje dodamo krompir in dobro zmešamo. Po potrebi dodatno začинimo. Ponudimo lahko k šunki, kuhanemu mesu ali k ribam.

Hrenovo maslo

Potrebujemo 100 g surovega masla, 2 žlici nastrganega hrena, sol in limonin sok po okusu. Maslo penasto umešamo, dodamo surovine in gladko umešamo.

Hren v omaki

Potrebujemo 2 trdo kuhana rumenjaka, 2 žlici olja, žličko kisa, 2 žlici naribanega hrena in sol. Rumenjaka pretlačimo in dobro umešamo z oljem in kisom. Dodamo hren in sol ter dobro premešamo. Ponudimo s kuhano govedino ali prekajeno svinjino.

Kruh in namaz s čemažem

ERIKA JESENKO



Nič ni boljšega kot vonj po sveže pečenem kruhu, ki se širi po kuhinji. Če v testo vmešamo še čemaž in vanj zavijemo domačo klobaso, kruh povzdignemo še na višjo raven. Kruh in namaz s čemažem je popoln način, da uživamo v slastnih okusih pomladi.

Čemaž raste v vlažnih listnatih gozdovih. Lahko ga posadimo tudi sami na senčni del vrta. Uporabljamo ga lahko za česnov nadomestek.

Za pripravo čemaževega kruha s klobaso potrebujemo: 0,5 kg moke, 1 vrečko suhega kvasa ali pol kocke

svežega, 2 žlici olivnega olja, 3,3 dl vode, 1 žličko soli, 1 skodelico na trakove narezanega čemaža, 1 dimljeno klobaso.

Moko presejemo, potresemo s soljo in dodamo kvas. Prelijemo s toplom vodo in oljem ter vse skupaj zgnetemo v testo. Testo

gnetemo vsaj 5 minut, nato vanj umesimo še čemaž. Testo položimo v pomokano posodo ter pokrijemo s

čisto kuhinjsko krpo. Pustimo ga vzhajati na toplem eno uro. Po tem času testo na rahlo pregnetemo ter vanj zavijemo dimljeno klobaso. Pustimo, da testo še enkrat vzhaja. Po vrhu testo večkrat prerežemo in pečemo v pečici, segreti na 200 °C, približno 40 minut.

Za pripravo čemaževega namaza potrebujemo: 0,5 kg skute, 1 lonček kisle smetane, 1 manjšo čebulo, 2 kuhani jajci, 7 žlic nasekljane čemaža, 1 žličko gorčice, sol in poper.

Jajci naribamo. Skuto, kisló smetano in gorčico skupaj zmešamo v gladko

LAHKE JEDI



zmes. Dodamo na drobno narezano čebulo, čemaž in naribani jajci. Vse skupaj dobro zmešamo ter posolimo in popopramo po okusu.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejimate tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Kruh tudi podnevi spi

Bilo je med drugo svetovno vojno na majhni kmetiji z desetimi otroki, rojenimi kot po tekočem traku. Družina je bila zelo verna po zaslugi očeta, ki je bil cerkveni ključar pri podružnični cerkvi svete Magdalene.

Najmlajši je bil star šest let in vedno lačen. Hrane ni bilo v izobilju, še posebno ne v tako številni družini. Takrat so jedli krompir, zelje, kašo in cmoke. Masti je bilo le za vzorec in otroci so bili po obroku hitro spet lačni. Najmlajši je babico prosil za kosček kruha, ker ga sam ni smel vzeti in ga tudi ni mogel, ker je babica vedno sedela pri predalu, v katerem je bil shranjen kruh. Nikoli ni rekla, da je treba varčevati s kruhom, vedno je rekla, da tudi kruh podnevi spi. Starša sta ves dan delala na polju in tako je bila stara mama varuhinja kruha. Kadar je prišel na obisk stric, je babica takoj »prebudila« kruh, oče je dodal klobaso in žganje. Otroci smo na kmečki peči požirali sline in upali na ostanke, a jih žal nikoli ni bilo.

Spomladi, ko je pognalo prvo cvetje, se je naš mali junak

Stanko takoj odpravil nabirat črni teloh (kurice), male in velike zvončke (kronice), kar je rad počel, saj je bil otrok narave. Ko je domov prinesel zajeten šopek kronic, mu je mama rekla, naj jih nese njeni mami. Babica jih je bila zelo vesela in v zahvalo mu je dala velik kos kruha, očitno pri njej kruh podnevi ni spal. Ko je Stanko spoznal, kako mu cvetje prinese kruh, je to počel še vrsto let.

Danes kruh ni več zaspan, povsod ga je dovolj in veliko različnih vrst je na prodaj v trgovinah. Veliko kruha in drugih živil se zavrže. Stanko pa še vedno rad nabira lepe rože.

STANE JARC, PODLUBNIK

Časovnice

V sredstvih javnega obveščanja ali na kratko v naših časnikih in na televiziji se pogosto pojavlja termin »časovnica«. Lahko bi rekel, da je to neke vrste čarovnica, ki je vedno korak pred teboj, tako da je ne moreš kjerkoli zgrabiti, čeprav bi jo z veseljem. V politični »menadžeriji« se beseda časovnica razvija postopoma, v štirih fazah. Prva faza so predvolilne »pravljice«, te so vedno sladke in

užitne, uspeh nikoli ne izostane. Druga faza so tako imenovane »glasovnice«, ki so rezultat prve. Tretja faza pa so nekakšne »čistilnice«, ki očistijo ion (seveda) tudi odstranijo vso staro politično nesnago. Kot četrta faza so na vrsti že omenjene »časovnice«. Te so izumili izvoljeni »maziljenci« in so pomembni del nedoseganja rezultatov, ki so bili planirani prav s »časovnicami«. Temi

sledi dobroplačana »sinecura«. Za epilog mi pride na misel zgodba o človeku, ki ga je sodišče za njegova zla dejanja obsodilo na smrt. Toda pred izvršitvijo kazni mu je sodišče dalo možnost, da izrazi poslednjo željo. In zaželel si je buteljko cvička letnik 2050. Rešila ga je »časovnica«.

EDVARD ERZETIČ,
ŠKOFJA LOKA

Za barvito prenovo letovišča Pacug

Dol pri Ljubljani – Do konca aprila poteka humanitarna akcija Zveze prijateljev mladine Slovenije in družbe JUB za osvežitev prostorov otroškega obmorskega letovišča v Pacugu pred letošnjimi poletnimi počitnicami. Vsak, ki bo pravilno rešil enega od treh izzivov na spletni strani družbe ali na njen naslov poslal dokazilo o nakupu 15-litrskega vedra barve JUPOL Classic, bo pomagal pri zbiranju vsaj 10 tisoč lončkov barve za dobrodelne namene, obenem pa se potegoval za praktične nagrade, so pojasnili.

Ob bistrem potoku je mlin

Škofja Loka – Vrtec Škofja Loka, Glasbena šola Škofja Loka ter otroci in skupine Jagoda enote Najdihojca ljubitelje glasbe in pravljic to soboto, 15. aprila, vabijo na predstavo otroškega glasbenega abonmaja Umjetnost otrokom. Vzgojiteljice in otroci bodo ob spremljavi glasbenikov uprizorili glasbeno pravljico Ob bistrem potoku je mlin. Osrednja nit predstave so izštevance in otroški ljudski plesi ob glasbeni spremljavi. Otroci se namreč tudi skozi ples in ljudske izštevance seznanijo z našim ljudskim izročilom in ga v glasbeni predstavi prenašajo naprej na naslednje generacije. Predstava se bo v Sokolskem domu začela ob 10. uri.

Dva muzejska večera

Kranjska Gora, Mojstrana – V petek, 14. aprila, ob 17. uri bo v Muzeju Kranjska Gora muzejski večer ob razstavi Mere in merilni pripomočki od antike do danes, ob 18. uri pa Gornjesavski muzej vabi v Slovenski planinski muzej, kjer bo večer povezan z razstavo, ki je posvečena arheologu, geografu in zgodovinarju Simonu Rutarju.

IZLETI

S kolesom do Voklega

Naklo – Društvo upokojencev Naklo v četrtek, 13. aprila, vabi na kolesarjenje, ki bo potekalo na relaciji Naklo–Kranj–Voklo–Šenčur–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred Doma upokojencev Naklo.

Na Križno goro

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica v petek, 14. aprila, svoje člane vabi na pohod na Križno goro z izhodiščem v Planici pod Sv. Joštom. Zbor ob 9. uri na običajnem mestu. Če bo vreme slabo, pohod odpade. Vabljeni tudi na izlet na Kozjansko, ki bo v petek, 21. aprila.

Izlet na Ptuj

Škofja Loka – Medobčinsko društvo invalidov Škofja Loka v soboto, 15. aprila, člane vabi na poučni izlet, ki vključuje ogled Ptujkega gradu, Korentove hiše in bazilike na Ptujski Gori. Odhod z glavne avtobusne postaje v Škofji Loki bo ob 7. uri. Prijave sprejemajo le po telefonu 041 396 917 (Vanja).

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglašev in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Pogovor z dr. Ireno Mrak

Tržič – V torek, 11. aprila, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja vabi k spremljanju pogovora (v živo ali na spletu) z dr. Ireno Mrak, raziskovalko geomorfologije, ki proučuje gorska in zavarošana območja doma in po svetu, in članico več alpinističnih odprav. Dogodek iz cikla Obrazi slovenskih pokrajin se bo začel ob 19. uri.

Pripovedke ob peči: Paciferka

Škofja Loka – Loški muzej v sredo, 12. aprila, ob 19. uri vabi v Škoparjevo hišo na pripovedovski večer za odrasle, ki bo preplet pripovedi, ljudske pesmi in glasbe.

Projekcija filma Sava

Jesenice – Ob razstavi Sava združuje bo v četrtek, 13. aprila, ob 18. uri v Muzeju Kosova graščina na ogled dokumentarni film Sava. Vstopnine ni.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 11. 4.	Sreda 12. 4.	Četrtek 13. 4.	Petek 14. 4.	Sobota 15. 4.
-2/15 °C	7/12 °C	1/7 °C	2/10 °C	0/7 °C
Nedelja 16. 4.	Ponedeljek 17. 4.	Torek 18. 4.	Sreda 19. 4.	Četrtek 20. 4.
1/8 °C	2/12 °C	2/14 °C	3/15 °C	4/16 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
11. 4. tor. Leon	6.24	19.44
12. 4. sre. Lazar	6.22	19.45
13. 4. čet. Ida ☾	6.20	19.47
14. 4. pet. Valerij	6.19	19.48
15. 4. sob. Helena	6.17	19.49
16. 4. ned. Bernarda	6.15	19.51
17. 4. pon. Rudi	6.13	19.52



Pomlad je čas porok

In za marsikoga je to najlepši letni čas za sklenitev zakonske zveze. Zanima nas, kakšen odnos imate vi do porok – ali menite, da se mladi sploh še želijo vezati ali je porok vedno manj, kaj menite o poroki v zrelih letih, o obnovitvi zaobljub, o kraju in načinu obredov in ali je poroka sploh še obveza za to, da par ostane dlje skupaj.

Vaše mnenje nam pošljite na koticek@g-glas.si ali na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj do petka, 14. aprila. Prispevki bodo objavljeni, v zahvalo pa vam bomo poslali majhno nagrado.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Knjiga, primerna za mlade in starejše, ki spada v vsako domačo zbirko.

Leto 2023 je razglašeno za Tavčarjevo leto, saj letos mineva sto let od njegove smrti. Visoški gospod z vznemirljivim podnaslovom Vse Tavčarjeve ljubezni je biografski roman o izjemno bogatem življenju v Poljanah nad Škofjo Loko rojenega pisatelja, odvetnika in politika Ivana Tavčarja.

Trda vezava, 17,5 x 24,5 cm, 304 strani

19 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poština zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

OBVESTILA

Temeljni postopki oživljanja

Primskovo – Koronarno društvo Gorenjske v sredo, 12. aprila, ob 17. uri vabi na predstavitev temeljnih postopkov oživljanja z uporabo avtomatskega defibrilatorja. Delavnica, ki jo bodo vodili reševalci iz Zdravstvenega doma Kranj, bo v veliki dvorani Doma krajanov na Primskovem. Vstop bo prost. Društvo sicer vpisuje tudi nove člane.

Krvodajalska akcija

Tržič – Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Tržič, v četrtek, 13. aprila, v Sokolnici organizira krvodajalsko akcijo. Na darovanje krvi se je treba naročiti, telefonske številke so na facebook.com/OZRKTrzic.

Program medgeneracijskega sodelovanja

Šenčur – V Domu krajanov Šenčur bo v sredo, 12. aprila, ob 8. uri plesno-gibalna delavnica, ki temelji na psihoterapevtski uporabi gibanja in plesa, ob 18. uri pa se bo začela delavnica orientalskih plesov. V četrtek, 13. aprila, ob 9. uri se lahko v šenčurskem domu krajanov seznanite z uporabo elektronske pošte Gmail. S seboj prinesite svoje pametne telefone in/ali računalnike. Obvezne so prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Preddvor – V sredo, 12. aprila, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Preddvor v okviru medgeneracijskega sodelovanja telovadba za najlepša leta, v sejni sobi Občine Preddvor pa tečaj angleške konverzacije v turizmu.

Naklo – V petek, 14. aprila, lahko z umovadbo krepite možgane – ob 9. uri v Medgeneracijskem centru Naklo, ob 10. uri pa v tamkajšnjem Domu starejših občanov. Za vse aktivnosti v okviru medgeneracijskega sodelovanja so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Srečanje invalidov

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča, da prijave članov za tradicionalno srečanje s kulturnim programom, ki bo v soboto, 15. aprila, s pričetkom ob 12. uri v Domu krajanov Primskovo, zbira še do četrтка od 15. do 17. ure v pisarni društva.

Masaža za vsakodnevno uporabo

Vodice – V knjižnici Vodice bo v torek, 25. aprila, ob 18. uri praktična delavnica za odrasle, na kateri bodo udeleženci spoznali pomen in načine izvajanja masaže v vsakodnevem življenju. Prijave zbirajo na vodice@mklj.si.

KONCERTI

Šenčurska glasbena srečanja

Šenčur – Društvo upokojencev in Občina Šenčur v petek, 14. aprila, ob 19. uri vabita na 13. koncert Šenčurska glasbena srečanja. V Dom krajanov bodo nastopili ansambla Gorenjski kvintet in Žarek, klapa Stari grad in humorista Brajdimir in Berta. Program bosta povezovala Majda Grošelj in Miro Erzin.

Če imaš glas, poj!

Cerklje – Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka vabi na letni koncert z naslovom Si vox est, canta! (Če imaš glas, poj!), ki bo v soboto, 15. aprila, ob 20. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah. Program bo odslikaval pestro zborovsko dogajanje v zadnjem obdobju.

RAZSTAVE

Razstava steklenih izdelkov

Škofja Loka – V Rokodelskem centru DUO bo v torek, 18. aprila, ob 18. uri odprtje razstave steklenih izdelkov ustvarjalke Katje Zrimšek, Niceart, z naslovom Pričakovanja.

31 let s(r)amote

Kranj – V Mestni knjižnici Kranj je v tem in prihodnjem mesecu na ogled razstava Amnesty International z naslovom 31 let s(r)amote, Portreti izbrisanih skozi fotografski objektiv Boruta Krajncja. V sredo, 12. aprila, ob 9.30 jo bodo dopolnili s pogovorom s portretiranci.

V nagradni križanki iz Gorenjskega glasa št. 25 z geslom Jedrce se skriva v olesneli luščini je glavno nagrado prejel **Viljem Božič** iz Žirovnice, drugo **Darko Torkar** iz Kranja in tretjo nagrado **Franc Prezelj** iz Škofje Loke. Nagrajencem čestitamo!

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

STROJI IN ORODJA

PRODAM
CIRKULAR za žaganje drv, s koritom, tel.: 031/812-210 23000952

KURIVO

PRODAM
SUHA bukova drva, butare, mešana drva ter rajkeline – okroglice, tel.: 031/826-621 23000564

TOPLLOTNE ČRPALKE

Aidea 6 – 16 kw
od 6.699,99 EUR - 6 kw z osnovno montažo, zagonom in 9,5% ddv
SUBVENCija EKO SKLADA
IZE d.o.o. 041 669 742

ŠPORT, REKREACIJA

PODARIM
RABLJEN trampolin, tel.: 031/368-260 23000981

HOBI

KUPIM
ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 23000873

PRIDELKI

PRODAM
VINO cviček in belo vino rizling ter modro frankinjo, tel.: 031/206-874 23000947

Nagrajenci križanke GOSTILNE ARVAJ, ki je bila objavljena v reviji Vodovodni stolp, 17. 3. 2023, z rešitvijo »ZAŠPIJENO DOBRA«, so: **Martin DOLANC** iz Kranja, **Matej PRAPROTNIK** iz Tržiča in **Irena PETROVIČ** iz Kranja. Nagrajenci za nagrade dobijo malico. Čestitamo.

Radio  Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

www.gorenjskioglas.si

LOTO

Loto rezultati – žrebanje
9. 4. 2023
3, 6, 9, 16, 17, 25, 37
in 28

Loto PLUS:
3, 21, 23, 29, 36, 37,
39 in 2
Lotko: **5 9 6 1 3 6**

Sklad 12. 4. 2023 za Sedmico: **500.000 EUR**
Sklad 12. 4. 2023 za PLUS: **2.350.000 EUR**
Sklad 12. 4. 2023 za Lotko: **300.000 EUR**

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM
KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, grahaste, črne in bele barve, pred nesnostjo in kg priščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 23000885

TELIČKO simentalčko, staro 1 leto, pašna, tel.: 031/312-323 23000946

OSTALO

PRODAM
ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 23000827

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM
PODJETJE Univerzalna logistika, d.o.o., Zbilje 4c, Medvode, redno zaposli več voznikov s kategorijama C in E ter izkušnjami za prevoze v mednarodni transport po Zahodni Evropi. Prosimo, da kandidati pošljejo življenjepis po e-pošti: karmister@gmail.com 23000950

IŠČEMO pomoč za pobiranje špargljev. Samo Livk, Dorfarje 16, 4209 Zabrnica, tel.: 040/244-347 23000949

STORITVE

NUDIM
ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, krovski in kleparska dela, sanacije in renovacije, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 23000888

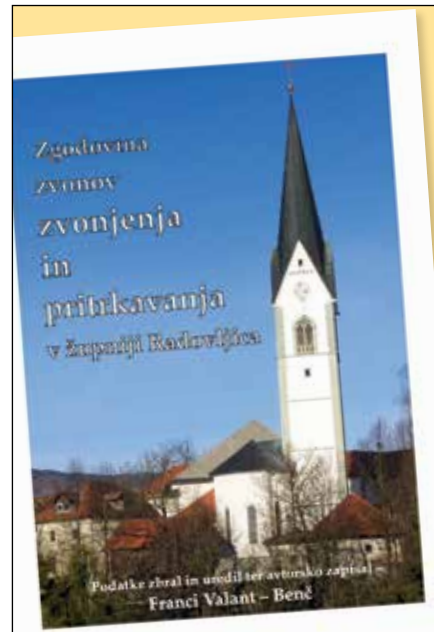
ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23000887

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, barvanje fasad, nadstreškov in ograj vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 23000918

RAZNO

PRODAM
ELEKTRIČNA napihljiva blazina, 200 x 190 x 30, cena 30 EUR, tel.: 041/567-561 23000948

SOD za vodo 320 litrov, balkonsko ograjo in vodno črpalko za centralno kurjavo, tel.: 064/112-914 23000945



Avtor Franci Valant iz Radovljice je knjigo posvetil zvonjenju zvonov v radovljiški župniji in dekaniji v preteklih 130 letih. Knjiga je dragocen zapis o nesnovni kulturni dediščini, ki je najbolj razširjena prav na Gorenjskem. Knjiga obsega resnične zgodbe pričevalcev, stare običaje in številne stare fotografije. Njen namen je ohraniti spomin na dejavnosti v slovenskih zvonikih in spomin na ljudi, ki so se z njimi ukvarjali.

16 EUR

Knjiga ima 199 strani, mehka vezava.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskioglas.si



Kdaj in kam jih saditi, kako jih gnojiti in zaščititi pred mrazom, škodljivci in boleznimi, so osrednja poglavja te knjige.

Predstavi številne sorte vrtnic, ki so jih preizkusili v Sloveniji. Vrtnica je na vsakem vrtu nekaj posebnega, zato bo ta prelepa knjiga z več kot 250 fotografijami očarala prav vsakogar.

2550 EUR

Število strani: 176 strani, 19 x 25 cm, trdo vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

ZAHVALA

Ko pošle so ti moči,
zaprla trudne si oči.
Pa čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.



V 85. letu starosti se je poslovila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA UDIR

iz Gorenje Save

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, znancem in sodelavcem Iskre PRO za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter drugo izdatno pomoč. Hvala za pomoč v času njene boleznine negovalkam Doma upokojencev Kranj, njeni osebni zdravnici Adrijani Rasulić, Kliniki Golnik in SB Jesenice osebju internega oddelka, še posebej doktorici Vanesi Anderle Hribar za zdravljenje ter lajšanje bolečin. Hvala gospodu župniku Bojanu Likarju za lepo opravljen obred, pevcem kvarteta Ultima in pogrebni službi Navček ter Komunalni Kranj.

Vsi njeni

Na Blejskem gradu iskali pirhe

Na velikonočno nedeljo so na Blejskem gradu pripravili tradicionalni Lov na pirhe, ob tem pa tudi igre, ki so povezane s praznovanjem velike noči.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Po gradu je bilo letos skritih dvesto lesenih velikonočnih jajc, na lov za njimi pa so se podali najmlajši obiskovalci. »Jajca letos niso bila pobarvana, zato so imeli otroci obenem priložnost, da najdeno jajce okrasijo in obarvajo v svoje najljubše barve, s tem pa si prislužijo tudi praktično nagrado,« je dejala Špela Repnik iz Zavoda za kulturo Bled. Otroci so se lahko preizkusili tudi v valicanju in sekanju pirhov, poleg tega so organizatorji pripravili še dve tekmovalni za starše, in sicer v ribanju hrena in hitrostnem luščenju pirhov.

Obisk je bil kljub oblačnemu vremenu dober. »Velikonočni prazniki so običajno kazalnik za sezono, in kot kaže, so letos turisti zopet željni potovanja,« je ocenila direktorica blejskega zavoda za kulturo Lea Ferjan. »Vse več ljudi živi v urbanih okoljih in izgublja stik s tradicionalnimi običaji, zato se mi zdi izredno pomembno, da jih skušamo ohraniti in s tem tudi izkazati spoštovanje do naših prednikov,« je še dodala direktorica.

Med gosti je bilo tokrat zaslediti predvsem turiste iz sosednjih držav, nekaj iz



Za otroke so pripravili valicanje in sekanje pirhov. / Foto: Tina Dokl

bolj oddaljenih krajev, vračajo pa se tudi azijski gostje. Malorie in hčerka Carolina Irwin iz Amerike sta bili tokrat prvič na Bledu. »Na Blejskem gradu so na zelo zanimiv in zabaven način zaznamovali veliko noč. Tradicijo lova na pirhe poznamo tudi pri nas, a običajno ta ne poteka na gradu, tu pa je grajska kulisa z jezerom spodaj čudovita,« je povedala Malorie Irwin.

Dogodek pa vsako leto privabi tudi domačine, nekateri med njimi grad obiščejo le ob tej priložnosti, drugi so se



Malorie in hčerka Carolina Irwin sta bili navdušeni nad iskanjem pirhov. / Foto: Tina Dokl

vremenska napoved

Danes in jutri bo zmerno do pretežno oblačno. V četrtek bo oblačno in deževno, ohladilo se bo, meja sneženja se bo marsikje spustila pod 1000 metrov nadmorske višine.

TOREK



-1/16 °C

SREDA



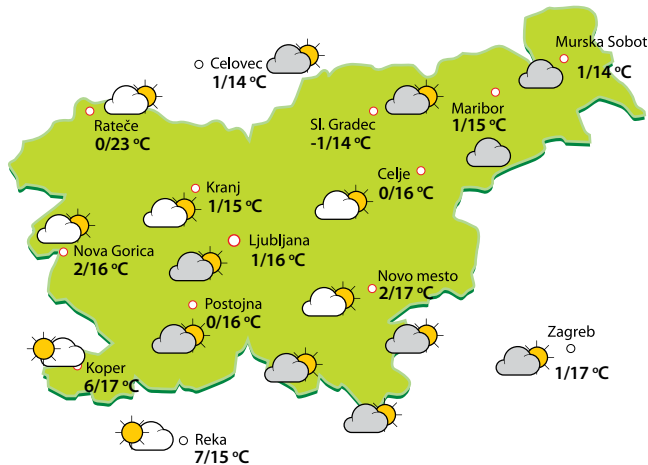
5/15 °C

ČETRTEK



7/9 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo



Najvišja donacija Župnijski karitas

Lions klub Škofja Loka je na prvi aprilski ponedeljek podelil donacije v skupni vrednosti 8600 evrov.

KLARA MRAK

Škofja Loka – Vedno je mogoče, da smo prijazni in dobri. V Lions klubu Škofja Loka se tega zavedajo že od leta 2001. Od takrat pomagajo posameznicam, posameznikom, družinam in organizacijam na območju vseh štirih škofjeloških ob-

vrhunskega talenta na svojih področjih. Petsto evrov je prejel sklad solidarne pomoči dijakinjam in dijakom Gimnazije Škofja Loka Gaudamus. Donacijo v višini tri tisoč evrov so namenili Župnijski karitas Škofja Loka. Kot je povedal tajnik Milan Mur, bodo s tem zneskom pomagali šestim socialno



Prejemniki donacij Lions kluba Jakob Žorž, Lana Pucihar in v imenu Župnijske karitas Škofja Loka Milan Mur / Foto: Klara Mrak

čin. Iz leta v leto se trudijo z organizacijo različnih prireditev in dogodkov, med katerimi ima posebno mesto njihov vsakoletni veliki dobrodelni koncert Pomagajmo skupaj. Na srečanju, kot je bilo na prvi aprilski ponedeljek, so tako podelili donacije v skupni vrednosti 8600 evrov. Kot je povedal predsednik kluba Aleš Bizjak, je januarski koncert lepo uspel, tako da so se odločili, da letos sredstva podelijo čim bolj smiselno in pomagajo tistim, ki si to najbolj zaslužijo. »Pomembno se mi zdi, da smo spet združili Ločane v dobrodelnosti, sama beseda pomoč je velikokrat uporabljena, a ne gre zgolj za pomoč, temveč tudi za priznanje, da pokažemo, da nismo sami.«

Prvi dve donaciji, vrednost vsake je 1.500 evrov, so namenili dijakoma Gimnazije Škofja Loka Lani Pucihar in Jakobu Žoržu za njuno izredno delavnost in razvijanje

ogroženim družinam; vsaki bodo namenili po petsto evrov za poplačilo različnih položnic. S tisoč evri so pomagali mamic z dvema majhnima otrokoma, ki so

»Pomembno se mi zdi, da smo spet združili Ločane v dobrodelnosti.«

pred kratkim v prometni nesreči izgubili očeta oz. moža. Dvakrat po petsto evrov so podarili PGD Trata in Varni hiši Gorenjske oziroma Materinskemu domu Kranj. Posamezniku, ki se je v stiski in ob boleznih obrnil na Lions klub Škofja Loka osebno, pa so poravnali položnico v vrednosti dvesto evrov.

Na dogodku, ki ga je spretno vodila Monika Tavčar, se je 22 članom kluba pridružil novi član Stanko Livk, ki je po prebrani prisegi tudi uradno postal član škofjeloške družine Lions.

NA GLAS

aforizem

Vam rečem, da tele knjige o osebni rasti pomagajo. Žena jih prebira komaj drugi teden, pa me že čisto zviška gleda.

Milan Fridauer - Fredi